MONOR VÁROS
INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 „Közép-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében.

2015. augusztus

SZÉCHENYI 2020

Magyarország Kormánya

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
Cím: 1146 Budapest, Hermina út 17.
Tel: +36-1-471-8955
Fax: +36-1-471-8975
E-mail: proregio@proregio.hu
Honlap: www.proregio.hu

Felelős tervező	Schuchmann Péter	okl. városépítési szakmérnök (TR1 01-5068)
Városépítészet	Gutai Berta	településtervező (TT/1 01-4858)
	Bóta-Bachraty Zsófia	okl. építészmérnök
Gazdaság	Bezerédy-Herald Balázs	közgazdász
	Virág Attila	okl. geográfus
Társadalom	Dr. Hamar Anna	szociológus
	Dr. Virág Tünde	szociológus
	Gutai Berta	szociológus
	Ezer-Katona Viktória	intézményi kommunikátor
Közművek	Zajovics András	okl. építőmérnök (MK 01-2456)
	Dima András	okl. építőmérnök, vízellátás és csatornázási szakmérnök (MK 01-2130)
Közlekedés	Rhorer Ádám	okl. építőmérnök (K1 1-01-3157)
Zöldfelületek és Tájrendezés	Schindler-Kormos Eleonóra	okl. tájépítészmérnök (TK 12-0154)

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐZMÉNYEK 6
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI 8
1.1. A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA 8
1.2. A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS A VÁROSRÉSZEK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA 11
1.2.3. VÁROSRÉSZI CÉLOK 13
1.2.4. KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLOKHOZ RENDELT INDIKÁTOROK 13
1.2.5. A FUNKCIONÁLIS VÁROSTÉRSÉG 13
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK 14
2.1. AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSÁVAL 15
2.1.1. A TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK ÉS VÁROSRÉSZEK KAPCSOLATA 16
2.2. AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN A MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÓ JELLEGŰ BEMUTATÁSA 17
2.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE 30
2.4. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZE SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIÁHOZ 31
2.4.1. A VÁROS TERÜLETÉN AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL TERVEZETT TOVÁBBI FEJLESZTÉSEK 31
2.4.2. BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK 33
2.4.3. NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK (SOFT PROJEKTEK) 34
2.5. PIACI SZEREPLŐK ÁLTAL MEGVALÓSÍTANDÓ FEJLESZTÉSEK ÖSSZHANGJA 37
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM 39
3.1. AZ ÉRINTETT VÁROSRÉSZEK FŐBB JELLEMZŐI 39
3.2. A SZEGREGÁTUMOK HELYZETELEMZÉSE 47
3.2.1. AZ 1. SZÁMÚ SZEGREGÁTUM RÉSZLETES HELYZETELEMZÉSE 48
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 58
4.1. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 58
4.1.1. MAGASABB SZINTŰ TERVEK ÉS A STRATÉGIA ÖSSZEFÜGGÉSEINEK BEMUTATÁSA 59
4.1.2. A STRATÉGIA ÉS A VÁROS ÁGAZATI DOKUMENTUMAI KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA 70
4.2. A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 71
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI 76
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE 80
6.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK 80
6.2. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA 80
6.3. TELEPÜLÉS KÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK 82

6.4. MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA 82
6.4.1. A MONITORING RENDSZER FELADATA ÉS MÓDSZERTANA 82
6.4.2. A MONITORING RENDSZER MŰKÖDTETÉSI MECHANIZMUSAINAK MEGHATÁROZÁSA 83
6.4.3. A HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK TELJESÜLÉSÉT MÉRŐ JAVASOLT EREDMÉNY ÉS HATÁSINDIKÁTOROK .. 84
6.4.4. AZ ITS AKCIÓTERÜLETI PROJEKTJEINEK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÉRÉSÉRE JAVASOLT OUTPUT INDIKÁTOROK 85
6.4.5. AZ ITS AKCIÓTERÜLETEIN KÍVÜL TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK JAVASOLT OUTPUT INDIKÁTORAI 86
6.4.6. A BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÉRÉSÉRE JAVASOLT OUTPUT INDIKÁTOROK 87
6.4.7. A NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ HÁLÓZATOS – „SOFT" – PROJEKTCSOMAGOK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÉRÉSÉRE JAVASOLT OUTPUT INDIKÁTOROK 87
MELLÉKLETEK 88

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A célrendszer hiearchiája 7
2. ábra: Az ITS célrendszere 10
3. ábra: Monor városrészei 11
4. ábra: Az akcióterületek és az akcióterületen kívüli fejlesztések 15
5. ábra: Városközponti akcióterület 17
6. ábra: Monori TSZT részlet 18
7. ábra: Strázsa-hegyi akcióterület 22
8. ábra: Monori TSZT részlet 23
9. ábra: A Stázsa-hegy szabályozási terve 24
10. ábra: Tabán akcióterület 27
11. ábra: Monori TSZT részlet 28
12. ábra: A lakosság korcsoport szerinti alakulása városrészenként 40
13. ábra: A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása városrészenként 41
14. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya városrészenként 42
15. ábra: Az 1. számú szegregátum elhelyezkedése a városon belül 47
16. ábra: Az 1. számú szegregátum, a Tabán 48
17. ábra: A szegregátum és az ahhoz tartozó városnegyed, illetve Monor lakóinak korcsoportos összetétele 49
18. ábra: A szegregátum, az ahhoz tartozó városnegyed és Monor lakossága iskolai végzettség szerint 50
19. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Monoron 51
20. ábra: A lakások komfortfokozat szerinti mutatói a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Monoron 52

21. ábra: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben 58
22. ábra: A város ágazati dokumentumainak rendszere 70

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: A stratégiai célok és a városrészek kapcsolata 11
2. táblázat: Városrészenkénti adatok 12
3. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok 13
4. táblázat: A tervezett beavatkozások és a városrészek kapcsolata 16
5. táblázat: A településfejlesztési akciók vázlatos pénzügyi terve és ütemezése 30
6. táblázat: Az ITS-ben megfogalmazott fejlesztések forráslehetősége 37
7. táblázat: A lakónépesség száma és aránya az akcióterületi városrészeken 2001 és 2011-ben 39
8. táblázat: Foglalkoztatottsági mutatók az városrészenként 41
9. táblázat: Lakások száma és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya városrészenként 43
10. táblázat: Önkormányzati segély típusok 2013, 2014, és várhatóan 2015-ben 45
11. táblázat: Foglalkoztatottsági mutatók a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Monoron. 50
12. táblázat: Munkanélküliségi mutatók a szegregátumban az ahhoz tartozó városrészben és Monoron 51
13. táblázat: Segélyezési adatok a szegregátum területén 52
14. táblázat: A Széchenyi 2020 tematikus célok és az ITS középtávú célok kapcsolata 60
15. táblázat: A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció céljai és az ITS középtávú célok kapcsolata 63
16. táblázat: Az ITS stratégiai céljainak kapcsolata 74
17. táblázat: Az ITS megvalósításához szükséges humánerőforrás 82

ELŐZMÉNYEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia Monor Város középtávú stratégiai terve, amely útmutatást nyújt arra vonatkozóan, hogy a városfejlesztés különböző szereplői 2014-2020-as időszakban milyen konkrét beavatkozásokkal kívánják a város által a Koncepcióban megfogalmazott hosszútávú jövőkép irányába történő fejlődést elősegíteni. A tervezett beavatkozások nem csupán a város önkormányzatának fejlesztési elképzeléseit foglalják keretbe, hanem a dokumentum a széleskörű projektgyűjtésnek köszönhetően a városban 2014 – 2020 között, más szereplők által megvalósítani tervezett, valamennyi fontosabb, jelenleg ismert fejlesztést felöleli és rendszerezi.

A tervezés során biztosítani szükséges a széleskörű partnerséget, mely figyelembe veszi az érintett csoportok szempontjait a stratégiai célok megfogalmazásánál. A településfejlesztési dokumentumok készítése előtt a város elfogadta a Partnerségi Tervet, mely tartalmazta a partnerség folyamatát.

A kormány 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012. (XI.8.) Korm. rend.). A rendelet szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi követelményrendszere megváltozott, ez indokolttá a korábbi stratégia felülvizsgálatát és aktualizálását.

Monor Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) – amely lényegében az ITS elődjének tekinthető – 2009-ben hagyta jóvá a város közgyűlése.

A felülvizsgálatot és aktualizálást azonban nem csak a vonatkozó rendelet megjelenése tette szükségessé, hanem az is, hogy az IVS elkészítése óta eltelt időszakban a város társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetében jelentős változások következtek be.

Megváltoztak a külső tényezők:

megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák (gazdasági világválság hatásai);
előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás, az innováció kérdése;
megújult az EU kohéziós politikája, ezzel (részben) összefüggésben megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, területi (megyei) és ágazati tervezési munkák készültek el.

Megváltoztak a belső tényezők:

módosultak a város társadalmi (demográfiai), gazdasági folyamatai;
jelentős változáson ment át az önkormányzat feladatköre (intézményfenntartás, közigazgatás, stb.);
rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, a fejlesztések eredményei;
az Önkormányzatnak a jövőben lehetősége nyílik, arra hogy intézményfenntartó/fejlesztő szerepe mellett gazdaságfejlesztőként lépjen fel a város életében.

Időközben megjelentek a Központi Statisztikai Hivatal adatai a 2011-es népszámlálás eredményeiről, ami azt jelenti, hogy jóval frissebb adatok alapján lehet tervezni, mint ahogyan az a 2009-es IVS kidolgozásakor lehetséges volt. (Akkor csak a 2001-es népszámlálási adatok álltak rendelkezésre.)

A tervezés során figyelembe vett jogszabályok, fejlesztési dokumentumok, útmutatók

A koncepció készítésénél az alábbi jogszabályok és dokumentumok kerültek elsősorban figyelembe vételre:

- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (elfogadva az 1/2014 OGy. határozattal);
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosítása;

- A megyei területfejlesztési koncepció és program 2014-ben történt felülvizsgálata;
- Az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet;
- Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez (BM);
- Városfejlesztési Kézikönyv, Második, javított kiadás (NGM).

Európai Unió 2014-2020-as programozási időszakának támogatáspolitikai célkitűzései, és az azokhoz kapcsolódó uniós és hazai tervdokumentumok, jogszabályok:

- EU 2020 Stratégia, amelynek céljai: az energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások arányának növelése, CO2 kibocsátás csökkentése, foglakoztatás növelése, szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége.
- az EU 2020 stratégiához igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került a Partnerségi Megállapodás
- a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozták a következő támogatási időszak Operatív Programjai

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítésének módszertana

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program.
A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését.

A célrendszer hierarchiája:

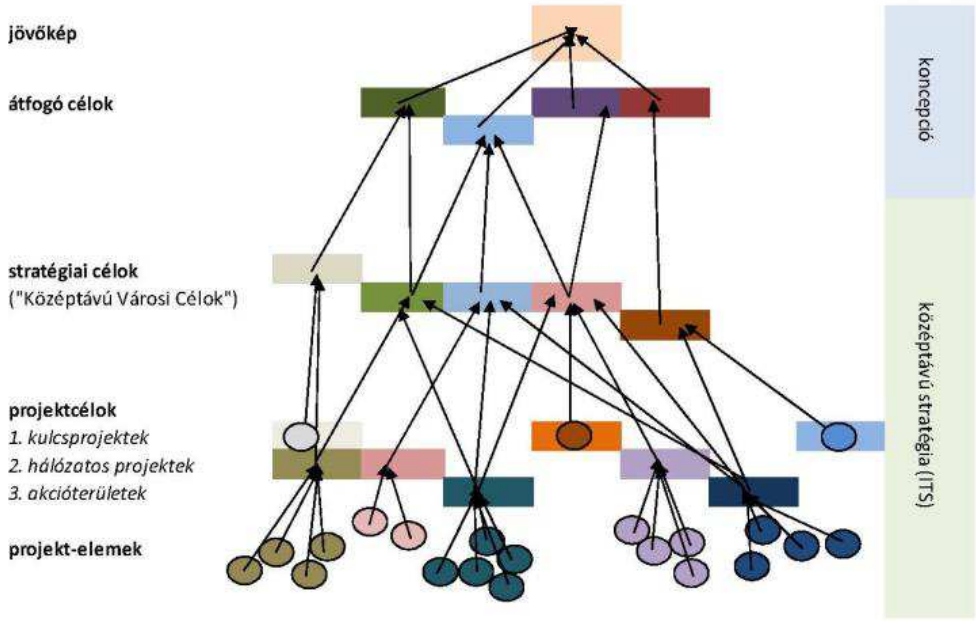

1. ábra: A célrendszer hiearchiája
Forrás: Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Monor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott célok és beavatkozások teljes mértékben a megalapozó vizsgálatban feltárt erősségekre építve, a beazonosított problémák megoldását célozzák.

A stratégia a meglévő Településfejlesztési Koncepcióval összhangban készült, figyelembe véve és integrálva a város már meglévő stratégiai dokumentumainak célkitűzéseit.

Az ITS a korábbi IVS elképzeléseire alapozva, a korábbi fejlesztési irányokkal összhangban, új rendszerbe foglalva – a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben meghatározott tartalmi követelményekkel kiegészítve – határozza meg Monor középtávú fejlesztési célkitűzéseit, és az azok megvalósításához szükséges stratégiai beavatkozásokat.

A város új fejlesztési dokumentumainak készítésében, a célkitűzések megalkotásában a Polgármesteri Hivatal egyes irodái mellett a legfontosabb partnerségi csoportok is részt vettek.

Az átfogó célok a kívánt jövő elérését szolgáló, hosszú távra (15-20 évre) szóló célok ágazatonkénti csoportosításban. Mind a jövőkép, mind pedig az átfogó célok kijelölése a Koncepció feladata. Tekintettel arra, hogy Monor hatályos településfejlesztési koncepciója nem a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet által előírt struktúra szerint készült, jelen fejezet feladata az átfogó célok meghatározása is. A három átfogó cél meghatározásakor teljes mértékben figyelembe vettük a Koncepcióban megfogalmazott fejlesztési irányokat, továbbá mind a három hozzájárul a koncepcióban megfogalmazott jövőkép eléréséhez. Az átfogó célok elérését összesen 14 középtávra szóló stratégia cél segíti.

Társadalomi célok

A megalapozó vizsgálatban részletes bemutatásra került a település társadalma, annak problémái, majd elkészült a SWOT analízis, aminek tükrében az alábbi átfogó cél került megfogalmazásra:

Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség

A társadalom számára megfogalmazott átfogó cél megvalósulásához 4 tematikus és 2 területi cél járul hozzá. Ezek a lakosság munkaerőpiaci versenyképességének növelése, a népesség megtartás és társadalmi összetartozás erősítése, akciók és programok segítségével, sportinfrastruktúra fejlesztése révén, a helyben megtalálható színvonalas közszolgáltatások erősítése, a társadalmi leszakadás megakadályozása szociális városrehabilitációs program segítségével.

Gazdasági célok

A megalapozó vizsgálatban részletes bemutatásra került a település gazdasága, annak problémái, majd elkészült a SWOT analízis, aminek tükrében az alábbi átfogó cél került megfogalmazásra:

Á2: Versenyképes helyi gazdaság

A gazdaság területén megfogalmazott átfogó cél elérését 6 tematikus és egy területi típusú cél segíti. Ezek a térségi központi szerepkör jobb kihasználásával, a kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakításával, a város nemzetközi és országos sportéletben betöltött pozíciójának tovább erősítésével, a lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelésével, városmarketinggel és idegenforgalmi célú fejlesztésekkel járulnak hozzá az erős, versenyképes helyi gazdaság kialakulásához.

Környezeti célok

A megalapozó vizsgálatban részletes bemutatásra került a település természeti és épített környezete, annak problémái, majd elkészült a SWOT analízis, aminek tükrében az alábbi átfogó cél került megfogalmazásra:

Á3: Vonzó és élhető kisvárosi környezet

A környezet számára megfogalmazott átfogó cél megvalósulását 6 tematikus és egy területi típusú stratégiai cél segíti. Ezek többek között az érté körző megújításokkal, a rendezett és fenntartható közterületi rendszer kialakításával, a közlekedési és közműhálózatok fejlesztésével és idegenforgalmi célú fejlesztésekkel járulnak hozzá a település épített és természeti környezetének fenntartható fejlesztéséhez.

Területi célok

A tematikus stratégiai célok mellett kiemelt szerepe van a területi céloknak. Monor számára két területi típusú stratégiai célt fogalmaztunk meg. Ezek közül az egyik a Strázsa-hegyre koncentrálódik, a másik területi cél fókusza a társadalmi hátrányok által determinált. Ez a területi cél a város szegregátumára, valamint a veszélyeztetett területére koncentrál, mely kapcsán kitűzött stratégiai cél a komplex társadalmi, gazdasági, környezeti rehabilitáció.

Horizontális célok

A fentiektől némiképp eltérnek az ún. horizontális célok. Ezek időtávja nem definiálható, mind a hosszú, mind pedig a középtávú célok teljesüléséhez szükséges, általános érvényű alapelveket fogalmaznak meg. Monor számára két horizontális célt jelöltünk ki:

H1: Partnerség
H2: Fenntarthatóság

Összefoglalva tehát elmondható, hogy Monor jövőképének elérését három darab átfogó cél együttes megvalósulása segíti. A három hosszútávra szóló átfogó célhoz 14 darab stratégiai cél járul hozzá, amelyek részben tematikusak, részben pedig egy-egy konkrét területre koncentrálnak, azaz területi fókuszúak. A célrendszer minden elemét kiegészítik a horizontális célok. Az alábbi táblázatban összefoglaltuk Monor célrendszerének hierarchiáját.

AZ ITS CÉLRENDSZERE

Hosszú távú célok	**Jövőkép**	**A közösségi hagyományaira és értékeire támaszkodó, stabil gazdasági alapokon nyugvó, élhető kisváros**		
	Átfogó célok	**Társadalom**	**Gazdaság**	**Környezet**
		Á1: Aktív, befogadó és szolidáris helyi közösség	**Á2**: Versenyképes helyi gazdaság	**Á3**: Vonzó és élhető kisvárosi környezet
Stratégiai célok		**S1:** Térségi központi szerepkör jobb kihasználása		
		S2: Helyben megtalálható, színvonalas kulturális és közszolgáltatások megerősítése	**S6**: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása (helyi munkahelyteremtés)	**S9**: Értékőrző környezetmegújítás
		S3: Népességmegtartás (fiatal családokat támogató programok), a társadalmi leszakadás megakadályozása	**S7**: A város nemzetközi és országos sportéletben betöltött pozíciójának tovább erősítése (sportinfrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése)	**S10**: Rendezett és fenntartható közterületi rendszer kialakítása
		S4: A lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelése, képzettségi és szakképzettségi szintjének emelésével		**S11**: Fenntartható közlekedési hálózatok fejlesztése
		S5: Leromlott területek fejlesztése, felzárkóztatása (Tabán)	**S8**: Arculatfejlesztés, városmarketing (jellegzetes helyi termékek támogatása)	**S12**: Közműhálózatok fejlesztése
			S13: Idegenforgalmi célú fejlesztések	
		S14: Strázsa-hegy komplex fejlesztése		

2. ábra: Az ITS célrendszere

1.2. A stratégiai célok és a városrészek közötti összefüggések bemutatása

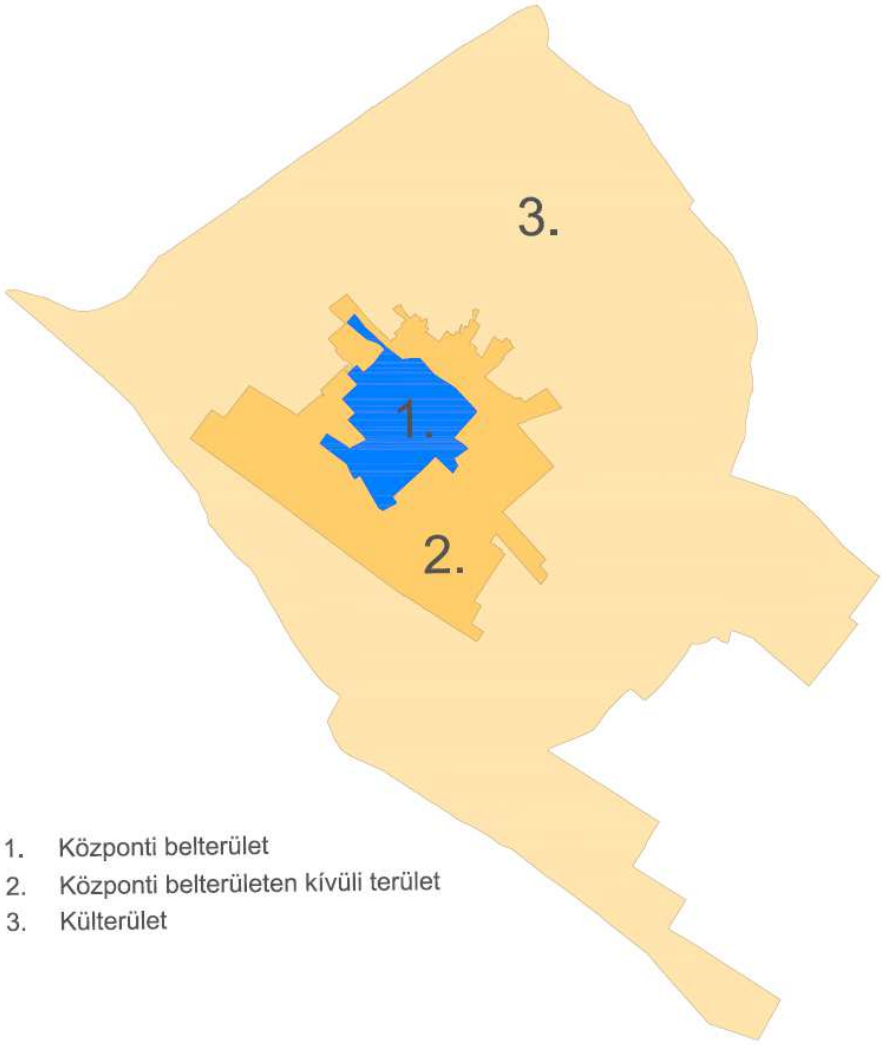

3. ábra: Monor városrészei

		Stratégiai célok													
	Városrészek	**S1**	**S2**	**S3**	**S4**	**S5**	**S6**	**S7**	**S8**	**S9**	**S10**	**S11**	**S12**	**S13**	**S14**
1.	**Központi belterület (Városközpont)**														
2.	**Központi belterületen kívüli terület (Kertváros)**														

1. táblázat: A stratégiai célok és a városrészek kapcsolata

Általános kapcsolat – Kevésbé érvényesíthető cél

Közepes kapcsolat – Általánosan érvényesíthető cél

Erős kapcsolat – Fokozottan érvényesíthető cél

Városrészenkénti adatok a 2011-es népszámlálás alapján (forrás: KSH adatszolgáltatás)

		Népességszám					Iskolai végzettség		Lakásállomány				Foglalkoztatottság							
		Állandó népesség száma *	Lakónépesség száma	Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	Lakásállomány (db)	Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)
1.	**Központi belterület**		4096	13,6	61,8	24,6	10,7	20,2	1788	6,2	5,1	4,9	33,2	6,2	62,1	33,4	28,2	52,2	8,7	5,5
2.	**Központi belterületen kívüli terület**		12563	16,2	63,2	20,6	17,2	12,1	4553	10,1	8,9	6,3	37,7	10,3	58,2	32,5	39,5	53,5	12,3	7,3
3.	**Külterület**		965	20,1	63,1	16,8	35,1	3,9	366	31,4	30,6	30,9	48,9	23,8	48,2	43,2	58,9	58,4	20,4	14,0
Összesen		**17458**	**17626**	**15,8**	**62,9**	**21,3**	**16,7**	**13,6**	**6707**	**10,2**	**9,1**	**7,3**	**37,3**	**10,1**	**58,6**	**33,3**	**37,6**	**53,5**	**11,8**	**7,2**

* a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem

2. táblázat: Városrészenkénti adatok
Forrás: KSH

1.2.3. Városrészi célok

Az egyes városrészek számra meghatározott középtávú célokat a tematikus és a területi célok valamint a városrészek közötti összefüggések kapcsolata határozza meg. Ezek alapján az egyes városrészek számára az általános célokon túl a legfontosabb célkitűzések az alábbiak:

Központi belterület: Cél a helyben hozzáférhető minőségi szolgáltatások megtartása, növelése, az intézmények fejlesztése és energiahatékonyságuk növelése, az idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése, turizmus szempontjából fontos célterületek fejlesztése, a sportinfrastruktúra fejlesztése, a közlekedési rendszer fenntartható fejlesztése, valamint a gazdaság élénkítése.

Központi belterületen kívüli terület: Cél a helyben hozzáférhető szolgáltatások arányának növelése, a megjelenő kereslet függvényében. Népességnövekedés esetén felmerül az alközpont létrehozásának szükségessége is. Alapvető cél a vállalkozások betelepítésének támogatása, az idegenforgalom, jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése, továbbá a szegregáció oldása.

1.2.4. Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az ITS célrendszeréhez kapcsolódó indikátorokat. Az indikátor célértékek meghatározása csak indikatív módon lehetséges, hiszen a tervezés jelenlegi szakaszában nem áll rendelkezésre pontos információ a rendelkezésre álló források nagyságáról.

Stratégiai célok			Indikátor	mérték egység	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
Társadalom (S1-S5)	Gazdaság (S1, S4, S6-S8, S13)	Természeti és épített környezet (S1, S9-S13)					
x		x	Szociális városrehabilitációs program	db	1	2020	FAIR
x	x	x	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók száma	db	2	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
x	x	x	Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága	%	növekedés	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
		x	A fejlesztések eredményeként megtakarított energia aránya az önkormányzati épületekben	m2	növekedés	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
x		x	Közösségi programok, akciókban résztvevők száma	fő	1000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	x		Regisztrált társas vállalkozások száma	db	növekedés	2023	KSH
x	x	x	Lakossági elégedettség	%	növekedés	2023	Önkormányzati adatszolgáltatás

3. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

1.2.5. A funkcionális várostérség

A funkcionális várostérségi, valamint járásközponti szerepkörből adódó problémákat, együttműködési lehetőségeket a megalapozó vizsgálat részletesen tartalmazza. A stratégiai célok között számos olyan célt találhatunk (S1, S2, S8, S11, S13) melyek megvalósulása a funkcionális várostérség együttműködésével képzelhető el.

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt típusokat különbözteti meg:

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű** projekteket nevezzük. A térben való koncentráltság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentráltság azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. A komplex jelleg pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen,
- együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Akcióterületen kívüli projektek

Nem minden – a város területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnek, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent **pontszerű** beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- Hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnek az egymással összehangolt, térben kapcsolódó **beruházási** jellegű projekteket nevezzük. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll,
- a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

Kulcsprojektek

Azokat a tervbe vett fejlesztéseket nevezzük kulcsprojektnek, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének. Tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el.

2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az akcióterületek és az akcióterületen kívüli fejlesztések elhelyezkedése a városszerkezetben

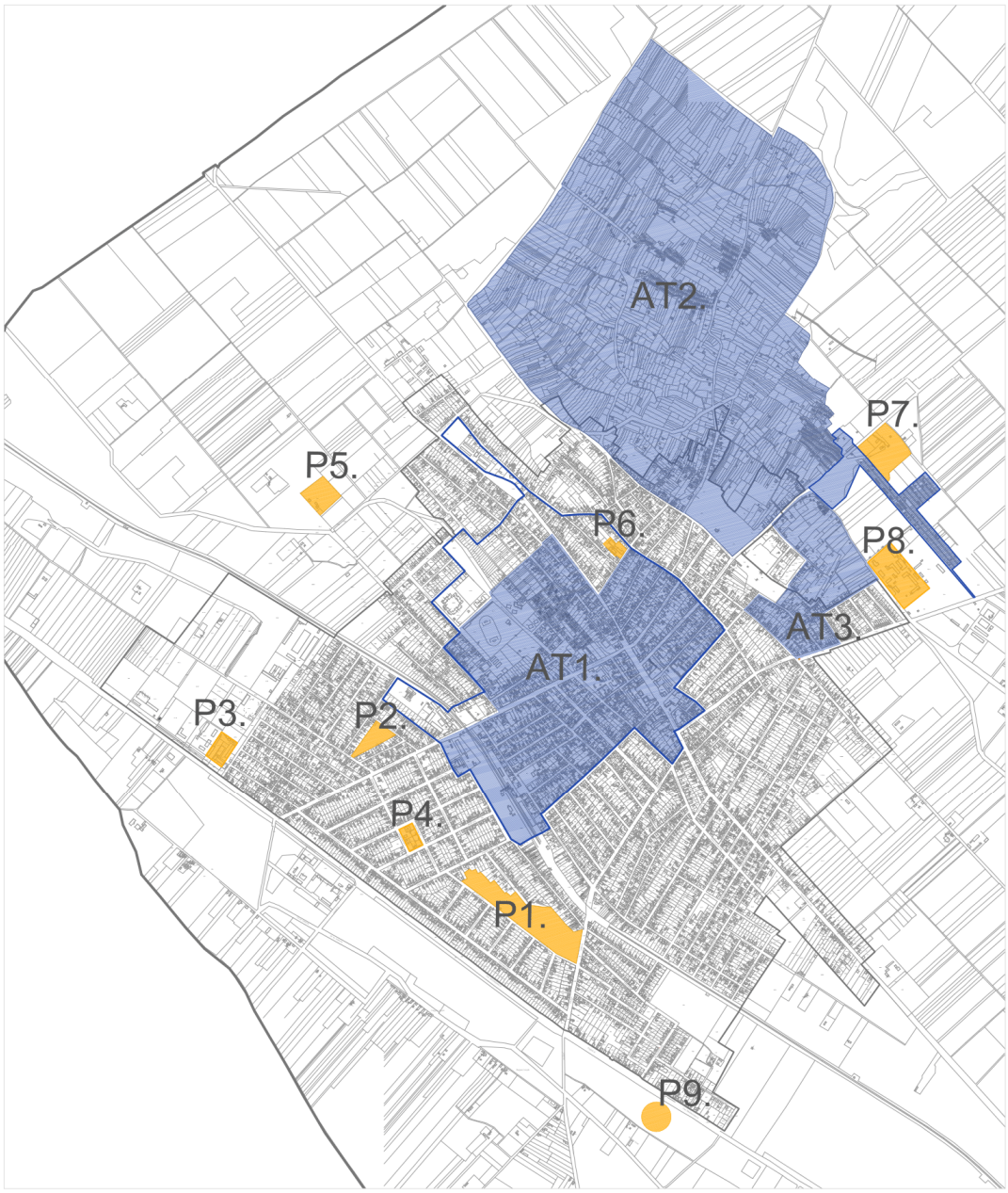

4. ábra: Az akcióterületek és az akcióterületen kívüli fejlesztések

Akcióterületek:

AT1: Városközpont
AT2: Strázsa-hegy
AT3: Tabán - Szegregált lakókörnyezet

Akcióterületen kívüli fejlesztések:

P1: Tavas park
P2: Maggyár kert
P3: Szterényi József Szakközépiskola és Szakiskola
P4: Jászai Mari Általános Iskola
P5: Szennyvíztelep
P6: Nemzetőr Általános Iskola
P7: Téglagyári agyaggödör
P8: Telephely rekonstrukció
P9: Turisztikai fogadó fejlesztése

A fejlesztési akcióterületek kijelölése az alábbi – Városfejlesztési Kézikönyv 2.3-as fejezetében leírtakkal összhangban álló – alapelvek figyelembevételével történt.

A Kézikönyv iránymutatásain túlmenően az Útmutató az alábbiakat fogalmazza meg: „még nem célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, de azok jellege és elhelyezkedése már tervezhető. (pl. egyes városi alközpontok fejlesztése, szabadidős övezetek fejlesztései, szegregált lakóterületek felszámolása, stb.)”

> Az akcióterület lehet egy városrésszel azonos, lehet egy városrészen belüli terület, vagy érinthet több városrészt is. Nagyságát a fejlesztési szükségletek – és a majdani pályázati jogosultsági kritériumoknak való megfelelés - határozza meg. A stratégiában **indikatív jelleggel** jelölendők ki az akcióterületek, azaz **határai később módosulhatnak.**

A fenti alapelveknek megfelelően Monoron a 4. ábrán látható akcióterületeket határoltuk le a 2014-2020 közötti időszakra (Az akcióterületek részletes bemutatására a 2.2. „Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések bemutatása” fejezetben kerül sor.)

2.1.1. A tervezett beavatkozások és városrészek kapcsolata

Az alábbi táblázatokban összefoglaltuk a városrészek, a kijelölt akcióterületek, pontszerű fejlesztések, hálózatos és soft elemek kapcsolatát. A kapcsolatok erősségét elsősorban az befolyásolja, hogy melyik városrészekben került kijelölésre a beavatkozás, azaz a tervezett fejlesztések hol fognak megvalósulni. Azonban a fejlesztések jellegétől függően a hatások nemcsak az adott városrészben érzékelhetőek, hanem a a település teljes területén.

A tervezett beavatkozások és városrészek kapcsolata

	Akcióterületi projektek (egybefüggő, vonallal körülhatárolható, akcióterületen végbemenő fejlesztések)			Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozások (Jól körülhatárolható, városrészek különálló pontszerű fejlesztése							
Városrészek	**AT1**	**AT2**	**AT3**	**P1**	**P2**	**P3**	**P4**	**P5**	**P6**	**P7**	**P8**
Központi belterület											
Központi belterületen kívüli terület											
Külterület											

	Hálózatos (egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek) és Soft projektek							
Városrészek	**H1**	**H2**	**H3**	**H4**	**H5**	**SP1**	**SP2**	**SP3**
Központi belterület								
Központi belterületen kívüli terület								

4. táblázat: A tervezett beavatkozások és a városrészek kapcsolata

Gyenge kapcsolat Közepes kapcsolat Erős kapcsolat

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

1. AKCIÓTERÜLET

A városközpont fejlesztése

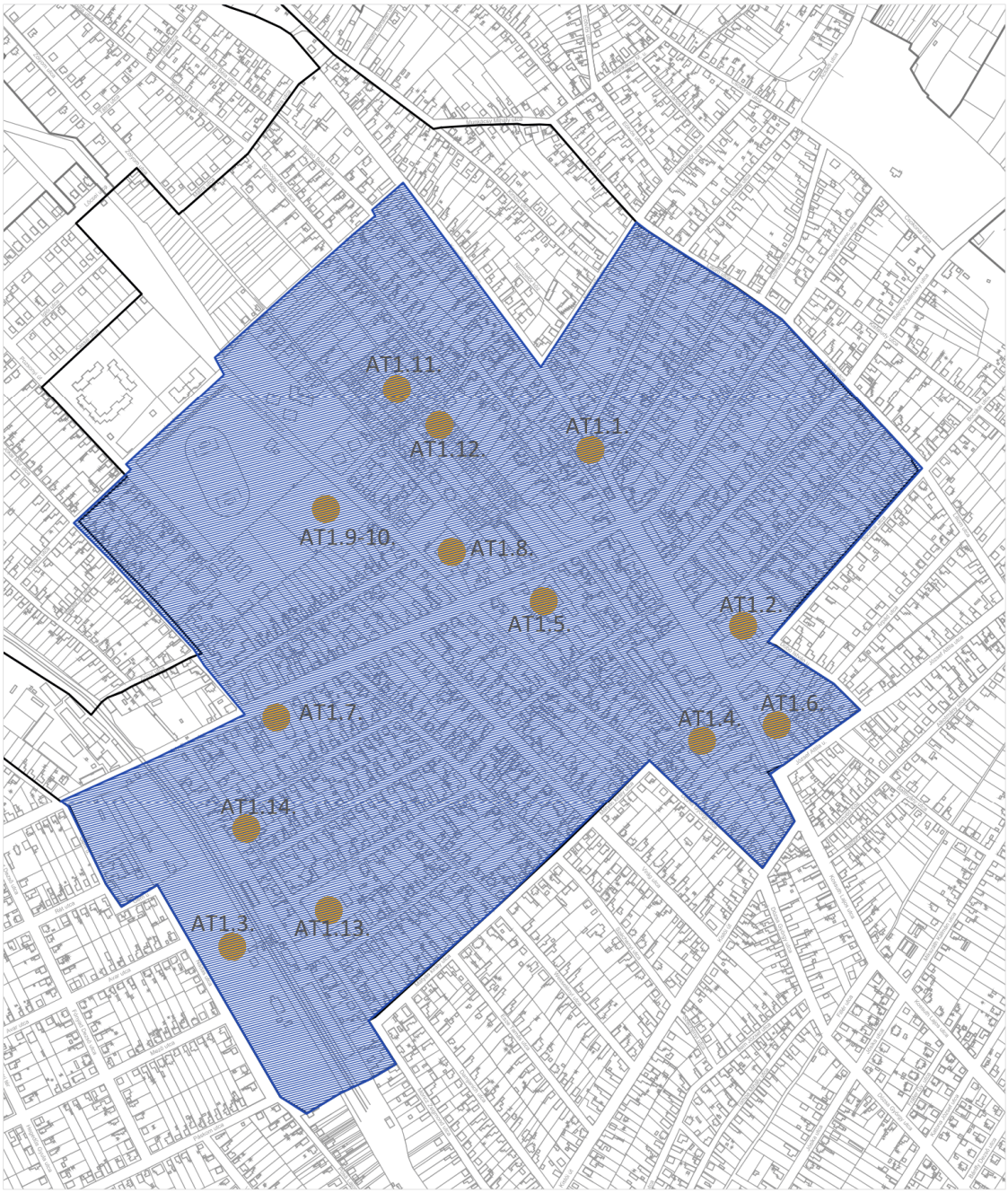

5. ábra: Városközponti akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben
A Kossuth Lajos utca – Nemzetőr utca – Liliom utca – Bocskai utca – Dobó István utca – József Attila utca – Kossuth Lajos utca – Mátyás király utca – Móricz Zsigmond utca – Kistói út – Pósa Lajos utca – Nádas utca – Gém utca – Ady Endre utca – Jókai Mór utca – Klapka utca – Beáta utca által határolt terület

Az akcióterület rövid bemutatása
A Központi belterület jelentős részét lefedi az akcióterület. A városközponti terület megújítása az elmúlt évek során elkezdődött, kialakulóban van egy egységes arculatú, a város és a térség lakossága számára színvonalas szolgáltatásokat nyújtó járási központ. Nagy kiterjedésű, multifunkciós terület, nemcsak a főtérre szorítkozik, hanem a központ körül elhelyezkedő valamennyi olyan utcát is magába foglalja, ahol a városközponti (és járási) funkcióhoz szervesen kapcsolódó további funkciók működnek.
A településfejlesztési akció rövid leírása
A fejlesztési akció lényegében az előző IVS-ben meghatározott fejlesztések folytatását foglalja magában, kiegészítve néhány új elemmel. Célja egy kereskedelmi, gazdasági és közszolgáltatási szempontból funkcionálisan megerősödött városmag kialakítása, annak érdekében, hogy a település (és a térség) lakossága, valamint az idelátogatók újra felfedezzék és használják a központi területeket.
Az akcióterületek végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják
S1, S2, S3, S6, S7, S8, S9, S10, S11, S13

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

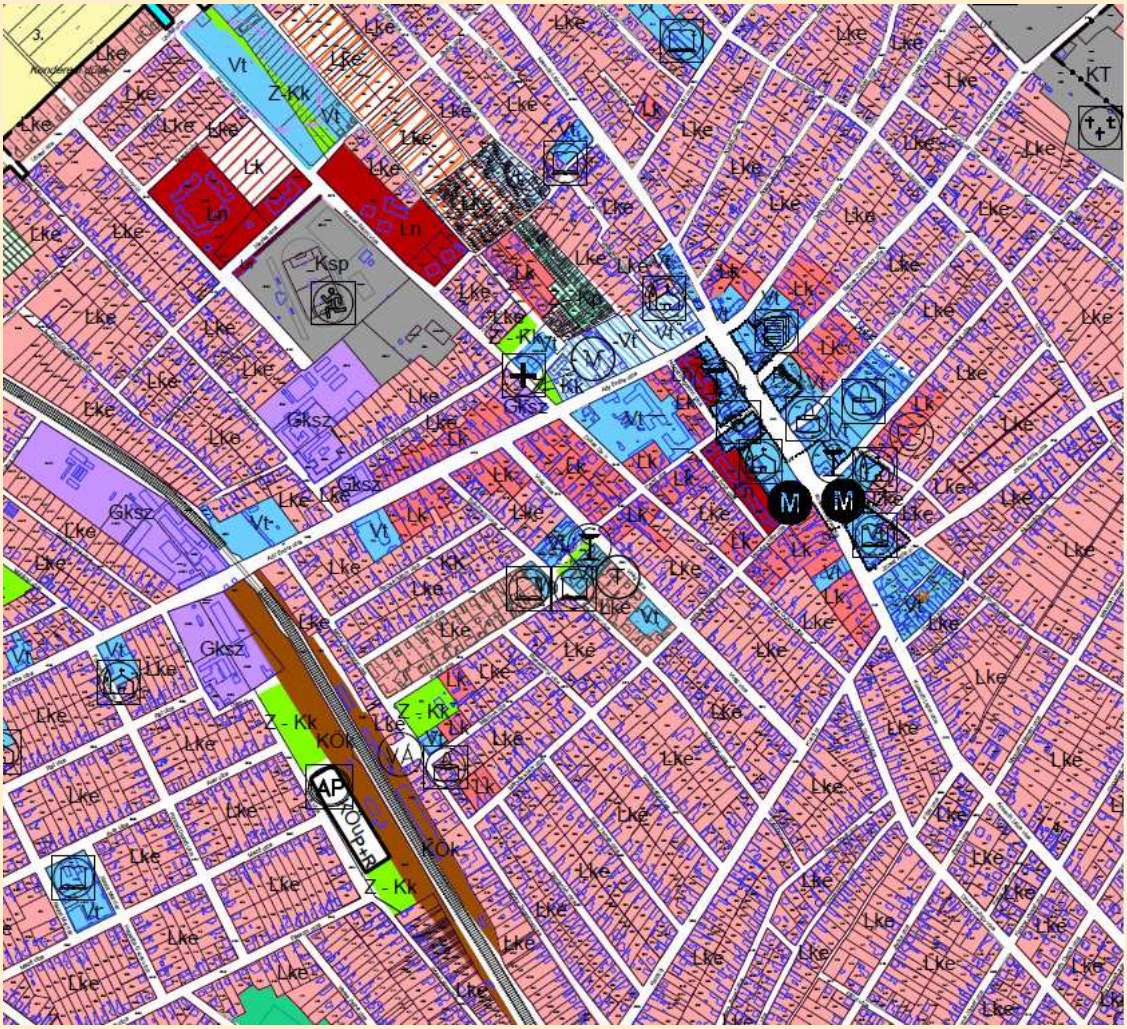

6. ábra: Monori TSZT részlet

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT1.1.	Kossuth Lajos utca közterület rendezése	A projekthez tartozik a Kossuth Lajos utca Nemzetőr utca és a Főtér közé eső szakaszának, valamint az ahhoz közvetlenül csatlakozó utcák teresedések és parkosított területek rekonstrukciója.	210	2017-2020	ÖTLET
AT1.2.	Autóbusz pályaudvar áthelyezése	A helyközi VOLÁN autóbusz állomás áthelyezése a Vasútállomás déli oldalára további lehetőséget biztosít a Kossuth utca átmenő forgalmának mérséklésére, a kétsávos kiszolgáló út megépítésére, valamint a parkolási gondok megoldására.	90	2017-2020	ÖTLET
AT1.3.	Intermodális csomópont kialakítása a vasútállomás környezetében	A városközpont forgalmi terhelésének csökkentése érdekében a helyközi autóbusz pályaudvar belvárosból történő áthelyezése szükséges a meglévő vasútállomás szomszédságába. A vasútállomás közvetlen közelébe tervezett új intermodális közlekedési csomópont kialakítása során a nagyméretű burkolt felületek (P+R parkoló, kiszolgáló utak, járdák) ellensúlyozásaként, azok körül gyepes felületek kerülnek kialakításra.	1000	2017-2020	BEÉPÍTÉSI TERV
AT1.4.	Inkubátorház létrehozása	A Monori Vállalkozói Technológia, Tudástranszfer Központ és Akadémia létrehozásának célja, hogy a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program által meghatározott célokkal összefüggésben elősegítse a közép-magyarországi régió vidékies térségeinek nagy részén érvényesülő kedvezőtlen gazdasági folyamatok előremozdítását.	450	2016-2020	ÖTLET
AT1.5.	József Attila Gimnázium bővítése	A meglévő gimnáziumi épületkomplexum funkcióbővítése céljából új oktatási épületszárny megvalósítása szükséges, melynek köszönhetően 6 db tanterem, 2 db előadóterem, 1 db képzőművészeti műterem, 3 db csoportszoba, valamint aulatér, illetve igazgatósági és tanári helyiségek készülnek a szükséges vizesblokkokkal. Az intézménykorszerűsítés része a teljes körű	1 350	2017-2020	ÉPÍTÉSI ENGEDÉLYEZÉSI TERV (AKTUALIZÁLANDÓ, KIEGÉSZÍTENDŐ)

		akadálymentesítés is.			
AT1.6.	Kossuth Lajos Általános Iskola bővítése	A meglévő, történeti értéket képviselő iskolaépület egyes hiányzó funkcióinak kielégítése, illetve a létesítmény kapacitás bővítése érdekében az épület belső területén bővítésre kerül sor. A bővítmény iskolai tantermeket, csoportszobákat, melegítőkonyhát, valamint vizesblokkokat és egyéb kiegészítő helyiségeket foglal magába. A bővítéssel egyidőben az intézmény teljes körű akadálymentesítése is megtörténik.	740	2017-2020	ÉPÍTÉSI ENGEDÉLYEZÉSI TERV (AKTUALIZÁLANDÓ, KIEGÉSZÍTENDŐ)
AT1.7.	Ady Endre utcai Általános Iskola akadálymentesítése	Az esélyegyenlőségre vonatkozó központi intézkedéseknek megfelelően, az iskolaépületek mozgáskorlátozottak általi akadálytalan használata céljából valamennyi városi iskolai célú létesítményben átfogó akadálymentesítésre kerül sor így az Ady Endre utcai Általános Iskolában is.	35	2017-2020	ÖTLET
AT1.8.	Rendelőintézet rekonstrukciója és környezetrendezése	A rendelőintézet földszintes épületrészének teljes körű műszaki rekonstrukciója szükséges. A beavatkozás a létesítmény nyílászáróinak cseréjét, külső hőszigetelését, a beavatkozással együtt a részleges építészeti karakterváltáshoz szükséges egyéb kiegészítő arculati elemek megvalósítását foglalja magában. A beavatkozáshoz kapcsolódik az épületet övező zöldfelületek igényes környezetrendezése is.	800	2017-2020	KÖRNYEZET-RENDEZÉSI TERV
AT1.9.	Uszoda üzemeltetés korszerűsítése	Az uszoda energiaellátását, fűtés és melegvíz termelés vonatkozásában egyaránt vezetékes gázellátási rendszerről biztosítják. A létesítmény működésének energia racionalizálása céljából geotermikus energia hasznosítású energiaellátási rendszer kiépítése célszerű.	100	2017-2020	ÖTLET
AT1.10.	Uszoda bővítése	A mostani uszoda a városi vendégek részére és a sportági képzés és fejlesztés magas színvonalú megvalósításához hosszútávon egyre szűkösebb. Széles bázisokról indulva nagy létszámú és eredményes felkészítési versenyrendszert lehetne bevezetni, de ennek egyik feltétele az infrastrukturális háttér elengedhetetlen fejlesztése, ami egy 50m-es 8 pályás nyitott versenymedence megépítését igényelné.	220	2019-2020	ÖTLET
AT1.11.	KULCSPROJEKT Városi Sportcsarnok	Hazai élvonalbeli és nemzetközi sportesemények, versenyek megrendezésére, illetve színvonalas kulturális, zenei programok, koncertek, kiállítások, expók	2 500	2018-2020	LÁTVÁNYTERVEK

	építése	megrendezésére alkalmas, multifunkciós rendezvénycsarnok építését tervezi a város. A főváros és a repülőtér közelségére is építve, középkategóriás gyermek- és ifjúsági szállással kiegészítve, a település bekapcsolódna a hazai edzőközpontok életébe.			
AT1.12.	Krúdy Gyula utcai park építése	A Krúdy Gyula utcából nyíló - elnyújtott téglalap alakú – területre, annak hidrológiai viszonyait kihasználva, jóléti tavat is magában foglaló pihenőparkot tervez a város. A park délkeleti része a később kiépítésre kerülő, rendelőintézet mellett elhaladó utcához kapcsolódik. Az előzetes tervek a terület átláthatóságának biztosítása érdekében nagy kiterjedésű, nyílt gyepfelületet javasoltak. A parkon, hosszirányban egy íves vonalvezetésű fősétány fut végig, ami a tó körül egy kisebb sétánnyal egészülne ki.	46,3	2018-2020	KÖRNYEZET-RENDEZÉSI TERV
AT1.13.	Gera park rekonstrukciója	A Petőfi u. - Móricz Zs. utca kereszteződésében helyezkedik el a téglalap alaprajzú Gera-kert. Az utcabútorok elavultak, megrongálódtak, ezért szükséges a padok, a hulladékgyűjtők, valamint a térvilágítás elemeinek cseréje. A park jelenlegi úthálózatának vonalvezetése nem esik egybe a gyalogosok által használt irányokkal, ennek következtében a parkon áthaladók több helyen is áttaposással rongálták azt. Ennek kiküszöbölésére a problémás helyeken egy-egy cserjecsoport elhelyezése javasolt.	30	2016	KÖRNYEZET-RENDEZÉSI TERV, LÁTVÁNYTERVEK
AT1.14.	Móricz Zsigmond utca rekonstrukciója	A Móricz Zsigmond utca Ady Endre utca és Mátyás király utca közötti szakaszának közterületi rekonstrukcióját célul tűzte ki a település, hiszen a nagy számban vasúttal (és az intermodális csomópont megépülése után autóbusszal) Monorra érkezők számára ez az egyik legfrekventáltabb útvonal, a város „kapuja”.	280	2019-2020	ÖTLET

2. AKCIÓTERÜLET

Strázsa-hegy – Borturizmus fejlesztése

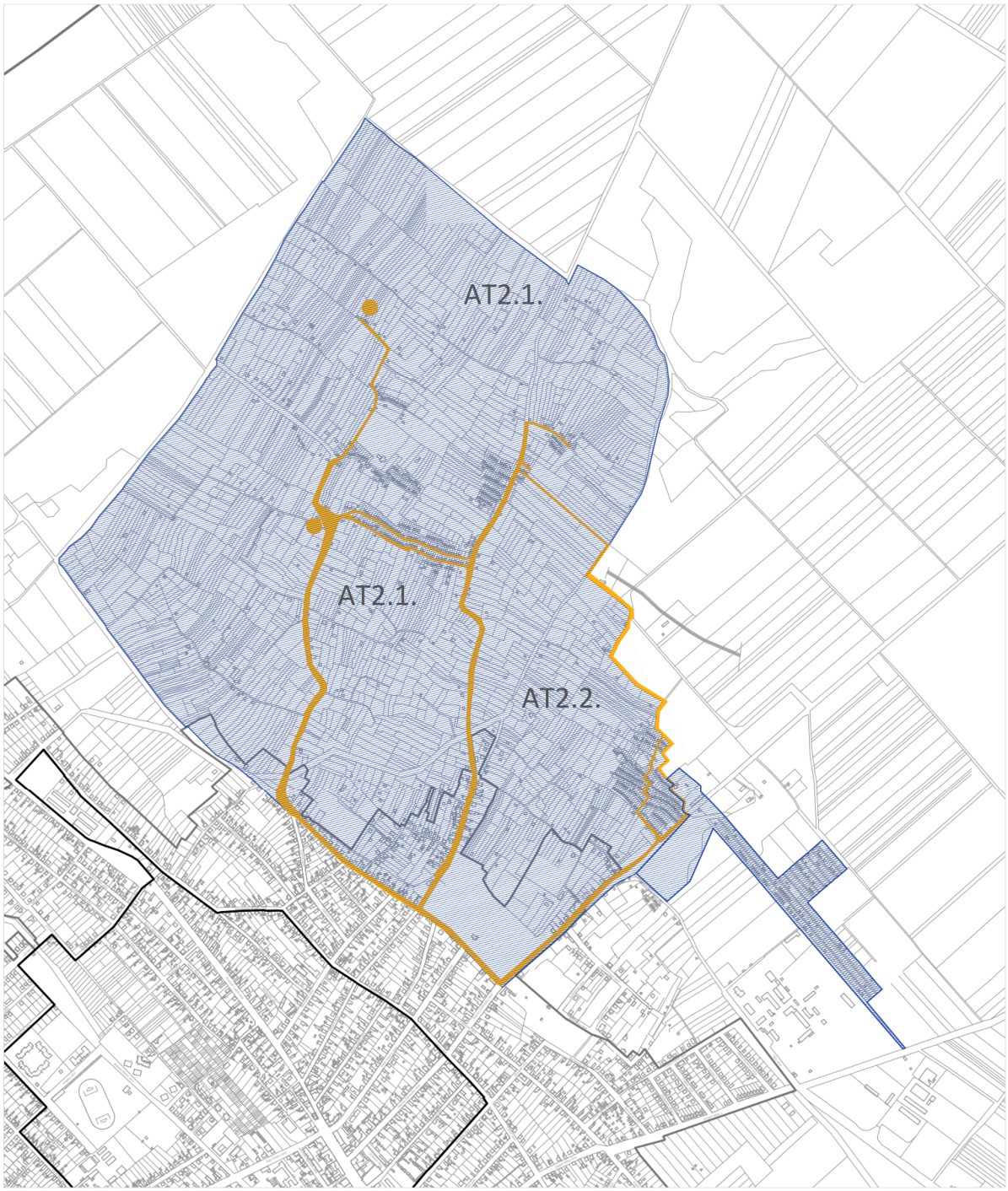

7. ábra: Strázsa-hegyi akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben
A Csokonai utca – Acsády utca kereszteződésétől, a város külterülete felé, ÉK irányban elterülő terület.
Az akcióterület rövid bemutatása
A monori szőlő- és bortermelés több évszázados hagyománnyal rendelkezik. A belterülettől északra

található Strázsa-hegy egykor az egri káptalan birtokát képezte, ahol helybeli jobbágyok és zsellérek telepítették a szőlőt. A szőlő- és bortermelés nyomán olyan összefüggő pincés területek, ún. pincefaluk alakultak ki, melyek országosan, sőt európai szinten is kiemelkedő építészeti és kultúrtörténeti értéket képviselnek. Az összesen mintegy 960 borpince zöme egyedi igényeket szolgál, azonban egyre többen vannak, akik felkészültek a borturizmus lehetőségeire, az igényes vendéglátásra is

A településfejlesztési akció rövid leírása

A monori borok szélesebb körű ismertségét, népszerűsítését szolgálják többek között az Orbán napi és a szüreti rendezvények, melyek nemcsak a helyi lakosok, hanem a turisták számára is vonzóak. A rendezvények hagyományai, valamint a pincefaluk adottságai alkalmassá teszik a Strázsa-hegyet és környékét nagyobb idegenforgalmi vonzerőt jelentő pincefesztiválok megrendezésére. Az egyes térbeli elemek rendszerbe szervezésével olyan összefüggő bortúraút alakítható ki, amelynek elsődleges szerepe a pincefesztivál térbeli elhelyezhetőségének biztosítása, de akár az év más időszakában is látogatható, és egyfajta tanösvény jelleggel működtethető. A tanösvény mentén és a pihenőhelyeken az egységes arculat részben az azonos építmények és eszközök alkalmazásával alakítható ki.

Az akcióterületek végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják

S2, S8, S9, S10, S13, S14

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

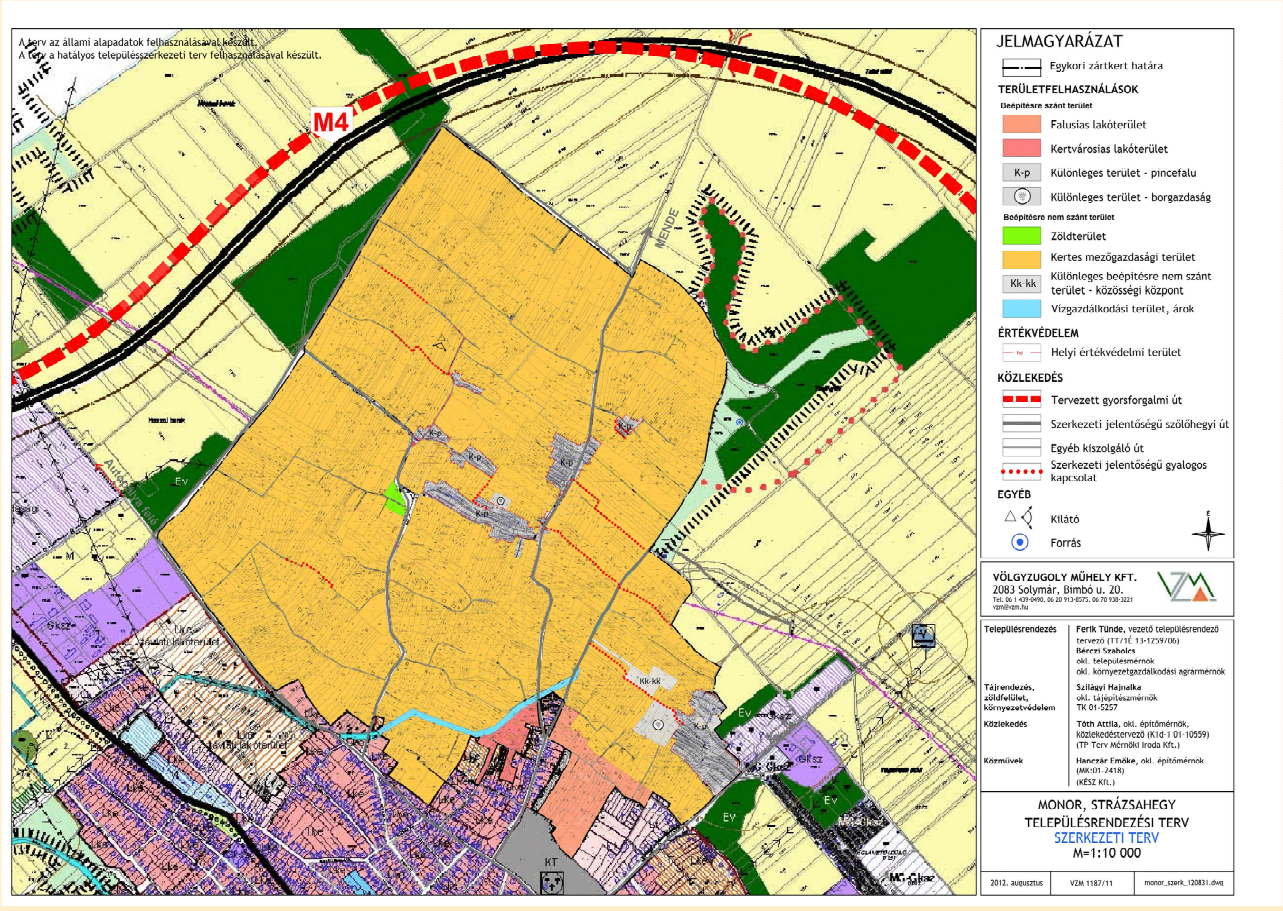

8. ábra: Monori TSZT részlet

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási terv

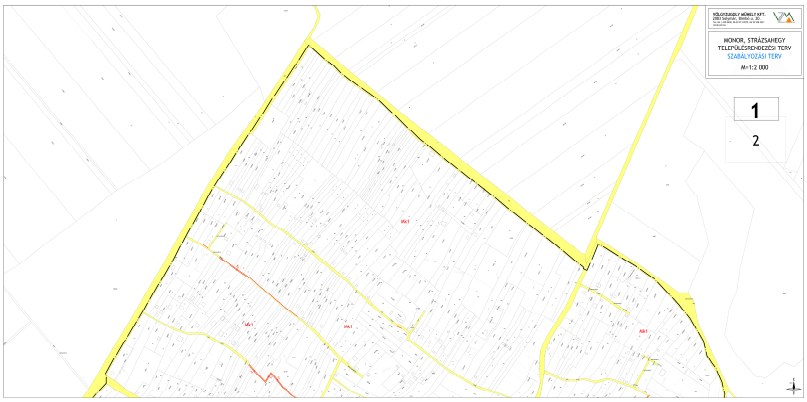

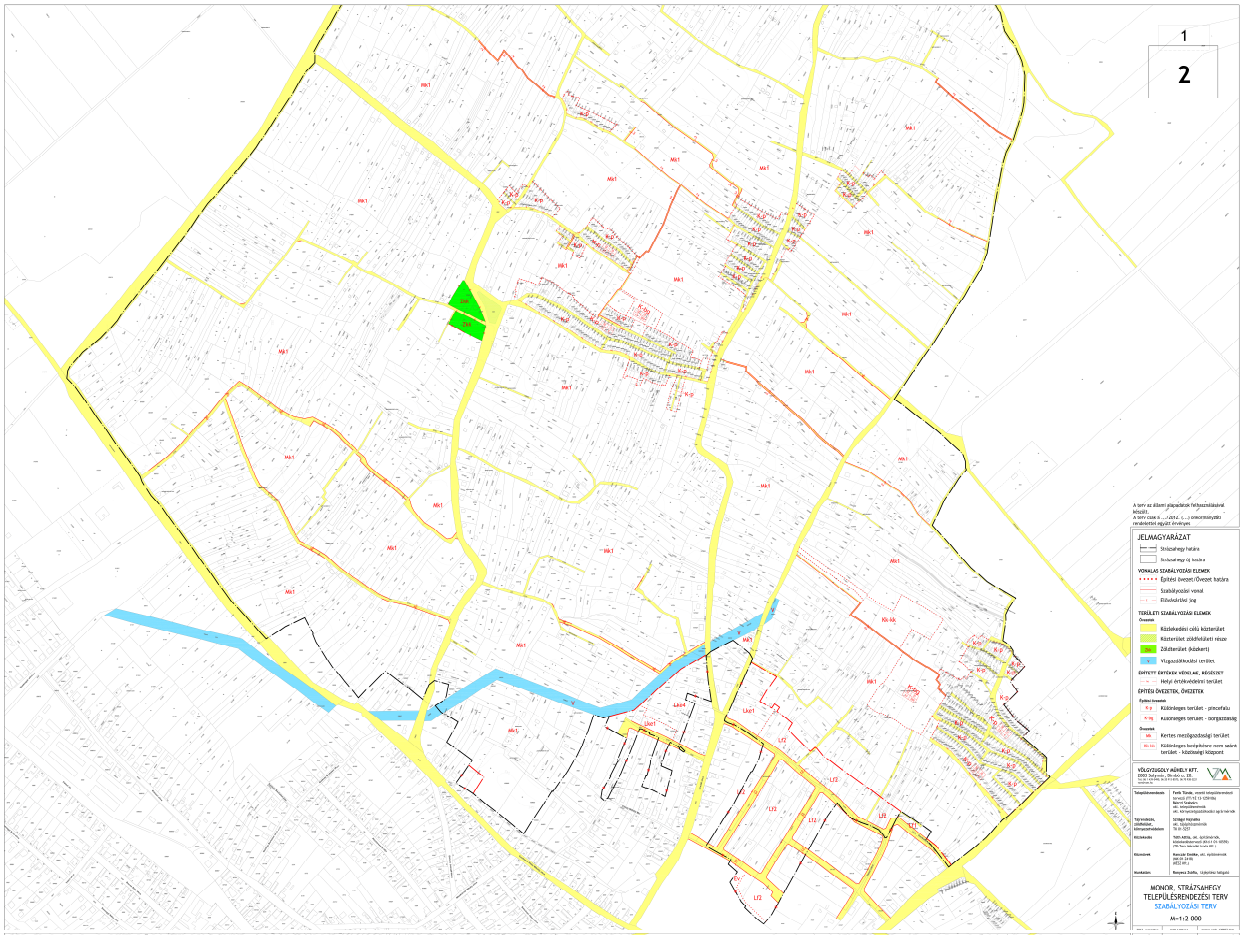

9. ábra: A Stázsa-hegy szabályozási terve

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT2.1.	Rendezvényterek kialakítása	Az **Orbán tér** a Strázsa-hegyi pincesorok egyik fő fogadótere. A tér hangulatát a súlypontban elhelyezkedő akácfaliget adja meg, melynek hátterében szőlőterületek és pincék láthatók. A tér kialakult jellege és hangulata szervesen illeszkedik a tájba, továbbá rendezvények számára is alkalmas. A tér nyugati oldalán található kertes területek felhasználásával nagyobb gyepes terek kialakítása javasolt. A tér bővítése érdekében az önkormányzati telekvásárlás megtörtént. A városhoz közelebb eső térrész parkoló céljára használható, ahol kb. 200-220 szgk. helyezhető el. A tervezett parkoló területén a meglévő épületek bontása szükséges. Az északnyugati területrészen kialakítandó gyepes terület az ideiglenes színpad, továbbá vendéglátó sátrak és a hozzájuk tartozó asztalok elhelyezésére alkalmas. A területrész déli sarkában állandó jelleggel kerülne elhelyezésére egy csúszda és egy mászóvár, egy esőbeálló, két pad, egy információs tábla, valamint 5 db, a kerékpárok letámasztására alkalmas gömbfából ácsolt korlát. A Strázsa-hegyi pincés terület közelében található a néhány éve épült **Kilátó.** A területen tűzrakóhely került kialakításra, amely mellett ülőkével szerelt asztalok találhatók. A kilátó környezetének rendezése I. ütem készült el, de a terület jelenlegi szabadidős jellegének továbberősítése szükséges.	240	2015-2018	A FEJLESZTÉSEK ÉRDEKÉBEN TELEKVÁSÁRLÁS, KONCEPCIÓ TERV (RÉSZBEN)
AT2.2.	Bor tanösvény kerékpáros útvonalának kiépítése	Az egyes térbeli elemek rendszerbe szervezésével összefüggő bortúraút alakítható ki, nagyobb idegenforgalmi vonzerőt biztosítva a területnek. Az elmúlt időszak fejlesztései során a gyalogos tanösvény megvalósult, ezt egészítené ki a tervezett kerékpáros útvonal.	30	2017	ÖTLET
AT2.3.	Gépjármű közlekedésű utak felület szilárdítása	A terület úthálózatát a városból kivezető aszfaltozott utak (Strázsa-hegyi dűlő, Mendei út, Bajcsy-Zsilinszky út), a külterületi földutak és a pincesorok útjai jelentik. A három megközelítési útvonal aszfaltburkolata meglehetősen keskeny, évente egy-két alkalommal jelentkező nagyobb forgalmat csak az eleve nagyobb	25	2016-2020	ÖTLET

		szabályozási szélességgel rendelkező Bajcsy-Zsilinszky út képes fogadni. A pincesorok közötti fontosabb (forgalmasabb) utak jellemzően murvával stabilizáltak, a kevésbé használt útszakaszokon csak a gyepben kitaposott nyomtáv jellemző. A Strázsa-hegyi és a Téglagyár dűlői pincés területek között földút murvával történő stabilizálása mindenképp javasolt. Az egyes pincés területeket, részterületeket összekötő útvonalak mentén pihenőhelyek kialakítása szükséges			
AT2.4.	Ivóvízhálózat kiépítése	A Szent Orbán téri „bor-utak” rendezvényeinél biztosítani kell a kereskedelmi, gasztronómiai helyeknél a jó minőségű víz meglétét, valamint a mobil színpad tűzoltó vizének igényét is.	30	2015-2018	ÖTLET

3. AKCIÓTERÜLET

Tabán – Szegregált lakókörnyezet fejlesztése

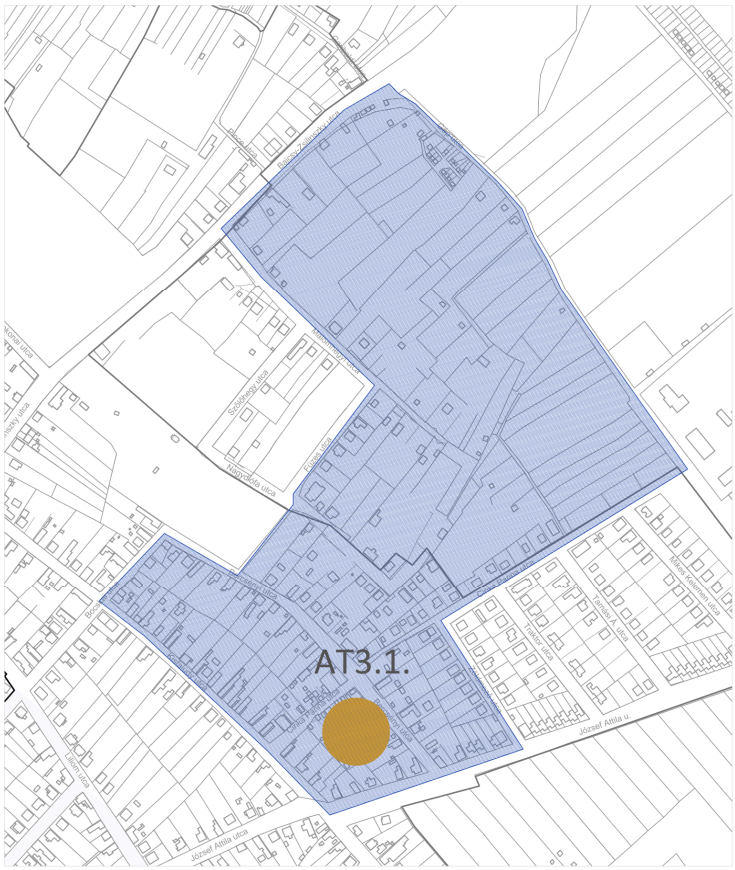

10. ábra: Tabán akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben
A József Attila utca – Zöldmező utca – Cinka Panna utca – Gép utca – Bajcsy-Zsilinszky utca – Malomhegyi utca – Füzes utca – Bercsényi utca – Bocskai utca – Kisfaludy utca által határolt terület.
Az akcióterület rövid bemutatása
A kijelölt akcióterületen a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői kedvezőtlenebbek. A szegregáció folyamata megjelent, előrehaladott állapotban van, vagy veszélyeztetett területrésznek számít. Szegregált terület (József Attila utca – Zöldmező utca – Cinka Panna utca– Kisfaludy utca által határolt terület), ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya is magasabb, mint 50%.
A településfejlesztési akció rövid leírása
Az településfejlesztési akció elsődleges célja a telep környezetének és tereinek rehabilitációja, az épületállomány minőségi javítása, az utak és közművek fejlesztése. Az akción belül megvalósuló beavatkozások elsődlegesen a lakosság életminőségének javítását és a szociális biztonság megteremtését célozzák.
Az akcióterületek végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják
S3, S4, S5, S9, S10, S12

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

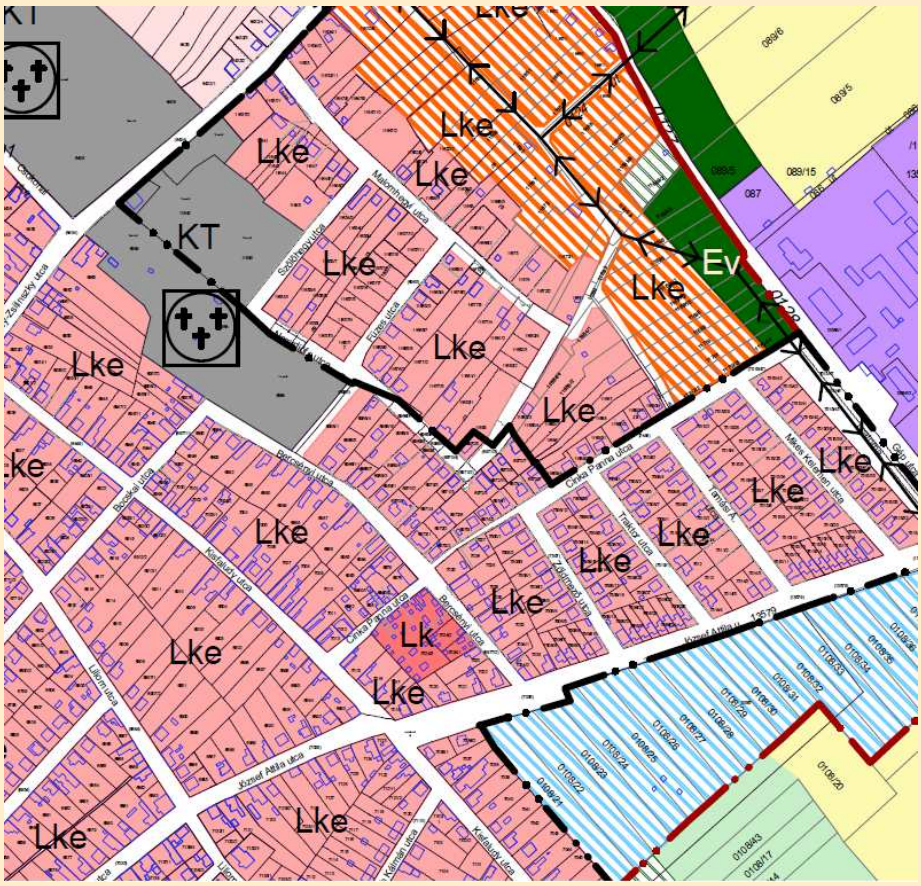

11. ábra: Monori TSZT részlet

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT3.1.	Lakóházak építése	A telep területén a korábbi években létrejött barakkok felszámolásával, illetve helyettük jó minőségű lakhatási körülményeket teremtő családi házak építésével olyan lakóterület hozható létre, melyben az előirányzat szerint várhatóan 44 db lakóépület megvalósítására kerülhet sor. A projekt alapvető célja, hogy az antiszegregációs tervben is tárgyalt lakókörnyezeti problémák megoldása elinduljon.	880	2017-2020	LÁTVÁNYTERV, BEÉPÍTÉSI TERV
AT3.2.	Közműhálózat bővítése	Az akcióterületen a közműhálózat bővítése szükséges.	15	2015-2020	HÉSZ
AT3.3.	Elektromos hálózat bővítése	Az akcióterületen az elektromos hálózat bővítése szükséges.	160	2016-2020	-
AT3.4.	Az utak szilárd burkolattal való ellátása, járdák építése	A jelenlegi földutak helyett, a terület szilárd burkolattal való ellátása szükséges. Az autóforgalomtól elválasztva, a biztonságos gyalogos közlekedés érdekében pedig járdák építése indokolt.	70	2020	-
AT3.5.	Szabadtéri közösségi tér (játszótér) kialakítása	Szükség lenne a telepen, vagy a telep közelében egy szabadtéri közösségi térre, játszótérre, ahol a helyiek találkozhatnak, beszélgethetnek, a gyerekek kulturált körülmények között tölthetnék szabadidejüket.	30	2019	ÖTLET
AT3.6.	Szociális felemelkedést támogató programok	A telepen élők integrációját elősegítené civil foglalkoztatási programok szervezése, Foglalkoztatási Információs Pont kialakítása és működtetése, valamint közösségi programok szervezése.	30	2017-2020	-

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT1	**AT1.1.**	Kossuth Lajos utca közterület rendezése	0,21									
	AT1.2.	Autóbusz pályaudvar áthelyezése	0,09									
	AT1.3.	Intermodális csomópont kialakítása a vasútállomás környezetében	1									
	AT1.4.	Inkubátorház létrehozása	0,45									
	AT1.5.	József Attila Gimnázium bővítése	1,35									
	AT1.6.	Kossuth Lajos Általános Iskola bővítése	0,74									
	AT1.7.	Ady Endre utcai Általános Iskola akadálymentesítése	0,035									
	AT1.8.	Rendelőintézet rekonstrukciója és környezetrendezése	0,8									
	AT1.9.	Uszoda üzemeltetés korszerűsítése	0,01									
	AT1.10.	Uszoda bővítése	0,022									
	AT1.11.	KULCSPROJEKT Városi Sportcsarnok építése	2,5									
	AT1.12.	Krúdy Gyula utcai park építése	0,0463									
	AT1.13.	Gera park rekonstrukciója	0,03									
	AT1.14.	Móricz Zsigmond utca rekonstrukciója	0,08									
Összesen			7,363									

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT2	**AT2.1.**	Rendezvényterek kialakítása	0,24									
	AT2.2.	Bor tanösvény kerékpáros útvonalának kiépítése	0,03									
	AT2.3.	Gépjármű közlekedésű utak felület szilárdítása	0,025									
	AT2.4.	Ivóvízhálózat kiépítése	0,03									
Összesen			0,325									

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT3	**AT3.1.**	Lakóházak építése	0,88									
	AT3.2.	Közműhálózat bővítése	0,015									
	AT3.3.	Elektromos hálózat bővítése	0,16									
	AT3.4.	Az utak szilárd burkolattal való ellátása, járdák építése	0,07									
	AT3.5.	Szabadtéri közösségi tér (játszótér) kialakítása	0,03									
	AT3.6.	Szociális felemelkedést támogató programok	0,03									
Összesen			1,185									

5. táblázat: A településfejlesztési akciók vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához

2.4.1. A város területén az akcióterületeken kívül tervezett további fejlesztések

Az akcióterületeken kívül tervezett projektek (P1-9)						
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Kapcsolódás a stratégiai célokhoz	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
P1.	Tavas park rekonstrukciójának folytatása	A Tavas park rekonstrukciójának I. üteme már megtörtént, a továbbiakban a csatorna és Puskin utca közötti területek további rendezése (új funkciók kialakítása, növénytelepítés), a patak és a tervezett sétányok találkozásainál fahidak elhelyezése szükséges. A parkba látogatók számára a Puskin utca mentén, a Gábor áron utcától egészen a Kistói útig, valamint a Kistói út mentén a pihenőpark teljes szélességében az útra merőlegesen, megfelelően fásított, korszerű parkolóhelyeket kell kialakítani. Tervezendő továbbá nyilvános wc kialakítása, pavilonok elhelyezése büféknek és fagyizónak, a térvilágítás kiépítésének folytatása és a kondipark bővítése (esetleg új helyszínen is).	S9, S10, S13	240	2015-2020	KÖRNYEZET-RENDEZÉSI TERV
P2.	Maggyár kert rekonstrukciója	A terület északi harmadában a már jelenleg is meglévő nádas, mély fekvésű terület kotrásával, az állandó vízszint biztosításának, illetve a tó vize utánpótlásának megoldásával jóléti tó kialakítását tartalmazza az előzetes terv, körben stégekkel, pavilonokkal. A megfelelő közbiztonság fenntartása érdekében a növényzet telepítésének tervezésénél biztosítani kellett a terület megfelelő átláthatóságát. A tervezett sétányok mentén megfelelő távolságokban – a város más területein alkalmazott utcabútorokkal harmonizáló stílusú utcabútorok (kültéri padok, hulladékgyűjtők és kandelláberek) kerülnek kihelyezésre.	S9, S10, S13	103,5	2020	KÖRNYEZET-RENDEZÉSI TERV
P3.	Szterényi József Szakközépiskola és Szakiskola	A meglévő létesítmény műszaki rekonstrukcióján túl részleges kapacitás-bővítésre is szükség van. Ennek megoldási módjaként az utcai főépületből hátravezető összekötő épületrész emeletráépítése, vagy földszint +	S3, S4	831,5	2017-2020	LÁTVÁNYTERV

	rekonstrukciója és bővítése	emeletes újraépítése lehetséges. A konkrét műszaki megoldás további műszaki vizsgálatok elvégzését követően kerülhet meghatározásra. Az akadálymentesítés része a rekonstrukciónak.				
P4.	Jászai Mari Általános Iskola akadálymentesítése	Az esélyegyenlőségre vonatkozó központi intézkedéseknek megfelelően, a különböző iskolaépületek mozgáskorlátozottak általi akadálytalan használata céljából valamennyi városi iskolai célú létesítményben átfogó akadálymentesítésre kerül sor. A programban keretében a Jászai Mari Általános Iskola akadálymentesítése is tervben van.	S3, S4	35	2017-2020	ÖTLET
P5.	Szennyvíztisztító telep bővítése	A meglévő szennyvíztelep kapacitása teljes mértékben kihasznált, ezért annak egy műszaki alapegységgel történő bővítésére van szükség. Alapstruktúrák rendelkezésre állnak kapacitások bővítésére van szükség, a rekonstrukció során a kapacitást 30%-kal szükséges növelni.	S12	700	2016-2020	ENGEDÉLYES TERVEK AKTUALIZÁLÁS SZÜKSÉGES
P6.	Nemzetőr Általános Iskola akadálymentesítése	Az esélyegyenlőségre vonatkozó központi intézkedéseknek megfelelően, a különböző iskolaépületek mozgáskorlátozottak általi akadálytalan használata céljából valamennyi városi iskolai célú létesítményben átfogó akadálymentesítésre kerül sor. A programban keretében a Nemzetőr Általános Iskola akadálymentesítése is tervben van.	S3, S4	25	2017-2020	ÖTLET
P7.	Téglagyári agyaggödör rekultivációjának folytatása	A korábbi anyag nyerőhelyként használt agyaggödrök részleges visszatöltése megtörtént, további területrendezése szükséges, a területet lezáró növénytelepítéssel.	S9, S10, S13	105	2017-2020	ÖTLET
P8.	Telephely rekonstrukció	A tervezett koncepció szerint oktatási épületek létesítésére kerülne sor a meglévő épületek rehabilitációjával és új épületek létesítésével. A létesítmény egy már működő élelmiszeripari iskola gyakorlati képzési helyszíne lenne. A gyakorlati helyszín megvalósítására a korábbi mezőgép telep területén kerülhet sor.	S4	1200	2017-2020	ÖTLET
P9.	Turisztikai fogadó fejlesztése	A meglévő Nyerges Hotel Termál jelenlegi adottságai alapján a település egyik magas színvonalú, szálláshely szolgáltatást is nyújtani képes vendéglátó ipari egysége a 4. sz. főút szomszédságában. A panzió tulajdonosának fejlesztési elképzelései szerint napirenden van termálvizes lovas gyógyterápia létesítményeinek kiépítése (fedeles lovarda, terápiás	S2, S13	800	2017-2020	ÖTLET

		épületrész, állattartó épületrész, nyílt futtató terület, stb.)				

2.4.2. Beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H1-5)						
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Kapcsolódás a stratégiai célokhoz	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
H1	KULCSPROJEKT Betelepülni szándékozó vállalkozások számára infrastruktúra biztosítása	Gazdaságfejlesztési szándékkal az Önkormányzat több lehetséges területet is kijelölt, ahol vállalkozói park kialakítására, illetve KKV-k számára gazdasági területek létesítésére van lehetőség. A területek infrastrukturális ellátásának előkészítése szükséges. (Helyszínjavaslatok: területek a 4. sz. főút szomszédságában, Pedagóguspark, Profi raktárbázis, volt tűzoltólaktanya területe, Ketech, Makrofilt, volt ideggondozó, tüdőgondozó területe.)	S6	2000	2017-2020	ÖTLET
H2	Közlekedésszervezési és –fejlesztési beavatkozások	A 4-es számú főút kapacitása jelentős mértékben megnövekedetett a közelmúltban megvalósításra került, a településeket elkerülő szakaszok megépítésével. Ezek a beruházások a térségi közlekedés figyelemre méltó javulását és a települések átmenő forgalmának csökkenését eredményezik. A főút Monor városát elkerülő szakaszának megvalósítása az ITS időszaka alatt várható. Ezzel összhangban és az elmúlt évek közlekedésfejlesztési beavatkozásainak folytatásaként legfontosabb feladat a városközpont tehermentesítése. Ennek érdekében gyűjtőutak (DNY-i: a Virág utca rekonstrukciójával, ÉK-i: Liliom utca vonalában) kialakítása szükséges. A Péteri felől érkezőknek a Lehel utca kibővítése, megnyitása új lehetőséget biztosítana az Ady Endre utca megközelítésére.	S11, S13	2000	2020	TANULMÁNY TERV
H3	Belső kerékpárút hálózat kiépítésének folytatása	A település belső közlekedési rendszerében egyre nagyobb hangsúlyt kap a kerékpáros közlekedés, melynek alapvető feltétele a megfelelő úthálózat. A belső kerékpárút hálózat kiépítésének I. üteme már megtörtént, a hiányzó szakaszok: József Attila utca teljes hosszában,	S11, S13	350	2017-2020	ÖTLET

		Kossuth Lajos utca és Péteri utca a körforgalomtól Péteri felé a város határáig. Továbbá javasolt a vasútállomást a városközponttal összekötő Petőfi Sándor utca, teljes hosszában.				
H4	Külső kerékpár útvonal kiépítése	Az országos közutak mentén a városból kiágazó vagy becsatlakozó kiépített kerékpárút nem található. Kiépítése elősegítené a sportos életmód kialakítását, a turizmust, a természet megismerését.	S1, S11	1300	2017-2020	ÖTLET
H5	Belvízelvezető csatorna építése	A település belvízelvezetéssel kapcsolatos akut problémáinak kezelése céljából a belvízelvezető csatornahálózat fejlesztése szükséges, melyre vonatkozóan műszaki tervek is rendelkezésre állnak. A további részletes leírást a külső közmű munkarészben foglaltak tartalmazzák.	S12	2000	2016-2020	ÖTLET

2.4.3. Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (soft projektek)

Soft projektek (SP1-3)						
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Kapcsolódás a stratégiai célokhoz	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
SP1	KULCSPROJEKT Városmarketing terv kidolgozása	A település komplex turisztikai marketing tervének kidolgozása, és annak végrehajtásához szükséges rendszer kialakítása.	S1, S6, S7, S8, S13, S14	25	2016	ÖTLET
SP2	KULCSPROJEKT Gazdasági szereplők letelepedésének ösztönzése	A közeli jelentős raktárbázisokra, illetve az ott működő, bértárolást folytató, ott raktároztató társaságokra is figyelemmel, a jelentősebb hozzáadott-értékű gazdasági tevékenységek, a feldolgozó- és termelőipar képviselői letelepedésének ösztönzése lehet reális cél. A termelő beruházások jelenleginél hangsúlyosabb megjelenését kell ösztönözni, az egyes szinergikus hatások eredményeként.	S1, S6	50	2017-2020	ÖTLET
SP3	Egyablakos ügyintézés megteremtése	A helyi gazdaság fejlesztése önkormányzati feladat és érdek. Az egyablakos ügyintézés lehetőségének biztosításával létrejöhet egy ügyfélközpontú, ügyfélbarát közigazgatási rendszer.	S1, S6	20	2017-2020	ÖTLET

Pontszerű projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
P1.	Tavas park rekonstrukciójának folytatása	0,24									
P2.	Maggyár kert rekonstrukciója	0,1035									
P3.	Szterényi József Szakközépiskola és Szakiskola rekonstrukciója és bővítése	0,8315									
P4.	Jászai Mari Általános Iskola akadálymentesítése	0,035									
P5.	Szennyvíztisztító telep bővítése	0,7									
P6.	Nemzetőr Általános Iskola akadálymentesítése	0,025									
P7.	Téglagyári agyaggödör rekultivációjának folytatása	0,105									
P8.	Telephely rekonstrukció	1,2									
P9.	Turisztikai fogadó fejlesztése	0,8									
Összesen		4,04									

Hálózatos projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
H1	KULCSPROJEKT Betelepülni szándékozó vállalkozások számára infrastruktúra biztosítása	2									
H2	Közlekedésszervezési és –fejlesztési beavatkozások	2									
H3	Belső kerékpárút hálózat kiépítésének folytatása	0,35									
H4	Külső kerékpár útvonal kiépítése	1,3									
H5	Belvízelvezető csatorna építése	2									
Összesen		7,65									

Soft projekt megnevezése		Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SP1	KULCSPROJEKT Városmarketing terv kidolgozása	0,025									
SP2	KULCSPROJEKT Gazdasági szereplők letelepedésének ösztönzése	0,05									
SP3	Egyablakos ügyintézés megteremtése	0,02									
Összesen		0,095									

Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések forráslehetősége

Fejlesztések			VEKOP	IKOP	KEHOP	Hazai	Önkorm.	Magán	Egyéb
Akcióterületi fejlesztések									
AT1	AT1.1	Kossuth Lajos utca közterület rendezése				x	x		x
	AT1.2	Autóbusz pályaudvar áthelyezése				x	x		
	AT1.3	Intermodális csomópont kialakítása a vasútállomás környezetében		x					
	AT1.4	Inkubátorház létrehozása	x						
	AT1.5	József Attila Gimnázium bővítése				x	x		
	AT1.6	Kossuth Lajos Általános Iskola bővítése			x	x	x		
	AT1.7	Ady Endre utcai Általános Iskola akadálymentesítése				x	x		
	AT1.8	Rendelőintézet rekonstrukciója és környezetrendezése				x	x		
	AT1.9	Uszoda üzemeltetés korszerűsítése			x	x	x		
	AT1.10	Uszoda bővítése				x	x	x	
	AT1.11	Városi Sportcsarnok építése				x	x	x	
	AT1.12	Krúdy Gyula utcai park építése				x	x		x
	AT1.13	Gera park rekonstrukciója				x	x		x
	AT1.14	Móricz Zsigmond utca rekonstrukciója	x			x	x		
AT2	AT2.1	Rendezvényterek kialakítása				x	x	x	
	AT2.2	Bor tanösvény kerékpáros útvonalának kiépítése	x						
	AT2.3	Gépjármű közlekedésű utak felület szilárdítása				x	x		
	AT2.4	Ivóvízhálózat kiépítése			x	x	x		
AT3	AT3.1	Lakóházak építése	x						
	AT3.2	Közműhálózat bővítése				x	x		x
	AT3.3	Elektromos hálózat bővítése							x
	AT3.4	Az utak szilárd burkolattal való ellátása, járdák építése	x			x	x		
	AT3.5	Szabadtéri közösségi tér (játszótér) kialakítása	x			x	x		
	AT3.6	Szociális felemelkedést támogató programok	x			x	x		

Fejlesztések		VEKOP	IKOP	KEHOP	Hazai	Önkorm.	Magán	Egyéb
Akcióterületen kívüli (pontszerű) fejlesztések								
P1	Tavas park rekonstrukciójának folytatása				x	x		x
P2	Maggyár kert rekonstrukciója				x	x		x
P3	Szterényi József Szakközépiskola és Szakiskola rekonstrukciója és bővítése				x	x		
P4	Jászai Mari Általános Iskola akadálymentesítése				x	x		
P5	Szennyvíztisztító telep bővítése			x				
P6	Nemzetőr Általános Iskola akadálymentesítése				x	x		
P7	Téglagyári agyaggödör rekultivációjának folytatása				x	x		
P8	Telephely rekonstrukció	x					x	
P9	Turisztikai fogadó fejlesztése				x	x	x	
Hálózatos projektek								
H1	Betelepülni szándékozó vállalkozások számára infrastruktúra biztosítása	x			x	x		
H2	Közlekedésszervezési és –fejlesztési beavatkozások				x	x		
H3	Belső kerékpárút hálózat kiépítésének folytatása	x			x	x		
H4	Külső kerékpár útvonal kiépítése	x			x	x		
H5	Belvízelvezető csatorna építése				x	x		
Soft projektek								
SP1	Városmarketing terv kidolgozása					x	x	x
SP2	Gazdasági szereplők letelepedésének ösztönzése	x				x		
SP3	Egyablakos ügyintézés megteremtése	x				x	x	

6. táblázat: Az ITS-ben megfogalmazott fejlesztések forráslehetősége

2.5. Piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztések összhangja

Az integrált településfejlesztési stratégia nem csak az önkormányzat fejlesztési céljait és feladatait összesíti, hanem iránytűként kíván szolgálni a településen működő vállalkozások és civil szervezetek számára is. Az ITS megvalósításában a hazai és külföldi befektetők is szerepet kaphatnak, ha a beruházások telephelyéül Monort választják.

A célrendszerről szóló 1. számú fejezetben egyenként részletesen bemutatásra kerültek a gazdaságfejlesztési célok. Az alábbiakban – ettől függetlenül – összeszedtük a piaci szereplők részvételét feltételező közvetlen és közvetett gazdaságfejlesztési kapcsolódásokat.

Helyi gazdaság fejlesztése

A stratégia alapvetően a helyi gazdaság fejlesztésére kíván támaszkodni. Ennek legfontosabb elemei a helyi gazdaság fejlesztése a városkörnyéki települések együttműködésében, az idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése. A helyi termékek, elsősorban a helyi és térségi fogyasztópiacot szolgálják ki, nem az export-piacokat. A helyi gazdasághoz kapcsolódó fejlesztéseket a Monor járás településein működő piaci szereplők tudják megvalósítani. Az önkormányzat közvetetten – ösztönzők révén – tudja befolyásolni a tevékenységüket. Fontos ezek mellett az új, tudásintenzív ágazatokban az új munkahelyek létrejöttének támogatása, a vállalkozások közötti együttműködések elősegítése.

Együttműködések ösztönzése

Az önkormányzat ösztönözni kívánja a településen és a vonzáskörzetében működő vállalkozások együttműködését. Lehetőséget és teret kíván biztosítani a helyi cégek számára, hogy megismerhessék egymás tevékenységét és a kapcsolódási lehetőségeket. Célja, hogy a vállalkozások rendszeres fórumokon mondhassák el elképzeléseiket, és kaphassanak tájékoztatást a fejlesztési lehetőségekről, az őket érintő jogszabályi változásokról.

Vállalkozói kommunikáció

A vállalkozói kommunikáció célja, hogy a környezetbarát ágazatokban tevékenykedő befektetőket vonzzon a városba. A vállalkozói fórumokon tájékoztatni kell őket a meglévő adottságokról, a kereskedelmi kapcsolatok kialakításának lehetőségeiről, illetve a befektetői környezetről. Az Önkormányzat folyamatos kapcsolatot a tart az iparkamarával, és a megyei önkormányzattal. A gazdasági szereplők véleményét a fontosabb beruházások tekintetében kikéri.

Kiszámítható és átlátható szabályozási környezet

A stratégia céljainak elérését biztosító fejlesztéseket alapvetően meghatározza a helyi önkormányzat és annak szabályozási gyakorlata. Ez ugyancsak igaz a helyi gazdaság fejlődésére. Elengedhetetlen az önkormányzat átlátható és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató szabályozási környezet biztosítása. A helyi gazdaságpolitika céljait világosan meg kell fogalmazni, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan végre is kell hajtani azokat.

A helyi vállalkozók, idegenforgalomban tevékenykedők és gazdálkodók aktív részvétele és fejlesztései nélkül a stratégia gazdasági céljai nem lesznek elérhetők.

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1. Az érintett városrészek főbb jellemzői

Az akcióterületek és a szegregátumok lehatárolásának szempontjai

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS), az egyes városrészeket helyzetelemzését tartalmazó fejezetében bemutatásra kerültek azon kisebb területegységek, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői kedvezőtlenebbek. Az alábbiakban meghatározásra kerülnek a fentiek alapján kijelölt rosszabb státuszú területek, ahol a szegregáció folyamata már megjelent, előrehaladott állapotban van, illetve ebből a szempontból veszélyeztetett területrésznek számítanak. Szegregátumnak azon területeket nevezzük, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében magasabb, mint 50%. *(Városfejlesztési Kézikönyv)*

Az Antiszegregációs terv területi dimenzióban, az ITS-ben behatárolt városrészek szerint, szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét.

Városszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően két típusa határozható meg:

- A városszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területek (telepszerű környezet)
- A városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakófunkciójú területekbe ékelődött szegregátumok (telepek)

Az ITS-ben foglalt akcióterületek/városrészek:

1. Központi belterület (a 2009-es IVS-ben Városközpont)
2. Központi belterületen kívüli terület (a 2009-es IVS-ben Kertváros)
3. Külterület

A város és az érintett városrészek helyzetértékelése

Demográfiai jellemzők

A város lakónépessége több évtizeden keresztül dinamikusan növekedett 2006-ig, 2007-től viszonylag stagnáló, majd 2012-től enyhén csökkenő tendenciát mutat. Népességszáma 2013-ban 17831 fő volt, amely 557 fős (3%-os) népességcsökkenést jelen 2007-hez viszonyítva. A városon belül a népesség megoszlásában nem volt jelentős átrendeződés a különböző városrészek között, hozzávetőlegesen ugyanakkora arányban éltek a Központi belterületen, mint azon kívül: a lakónépesség közel negyed él a Központi belerületen és háromnegyede a Központi belerületen kívül. Jelentős népesség szám változás a városhoz tartozó külterületeken történt: 2001 és 2011 között a lakónépesség 655 főről 965 főre, mintegy 310 fővel, majdnem másfél szeresére növekedett. Ez a lakónépesség szám növekedés megmutatkozik a városrészek közötti megoszlásban is: míg 2001-ben a lakónépesség 3,8%-a élt külterületen, addig 2011-ben már 5,5%-a.

Mutató megnevezése	Monor összesen	Városközpont/ Központi belterület	Kertváros/Központi belterületen kívüli terület	Külterület
2001	17237	4160	12422	655
	100%	24,1%	72,1	3,8%
2011	17626	4096	12563	965
	100%	23,2%	71,3%	5,5%

7. táblázat: A lakónépesség száma és aránya az akcióterületi városrészeken 2001 és 2011-ben
Forrás: KSH

A város demográfiai összetételének változása megegyezik az országos tendenciákkal: az elmúlt évtizedben a fiatalkorúak aránya csökkent, míg az idősek aránya növekedett; jelenleg a város lakónépességének 15,8%-a 14 év alatti és 21,3%-a 60 év feletti, azaz a városra az elöregedés jellemző, de fontos megjegyeznünk, hogy ezek a demográfiai arányok az országos arányoknál még mindig kedvezőbbek. Monor városrészei jelentősen eltérnek demográfiai összetételükben: míg a Központi belterületen a fiatalkorúak aránya 2,2%-al alacsonyabb, addig az idősek aránya 3,3%-al magasabb a városi átlagnál, addig a Központi belterületen kívüli területeken éppen ellenkezőleg. Ebben a városrészben a fiatalok aránya 0,4%-al magasabb, míg az idősek aránya 0,7%-al alacsonyabb a városi átlagnál. Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a két belterületi városrész demográfiai helyzetétől jelentősen eltérő képet kapunk, ha a külterületeken élő népesség demográfiai összetételét vizsgáljuk. A Külterületeken élő 965 fő 20,1%-a, azaz minden ötödik lakos 14 éven aluli. Ez az arány 4,3%-al magasabb a város egészére jellemző arányoknál, míg az idősek, azaz a 60 év felettiek aránya jelentősen, 4,5%-al alacsonyabb a városi átlagnál. Összességében azt mondhatjuk, hogy míg a belterületen élő népesség alapvetően egy elöregedő társadalom képét mutatja, a Központi területeken inkább, mint azon kívül, addig a külterületeken élő népességen belül jellemzően magas a 14 év alattiak aránya.

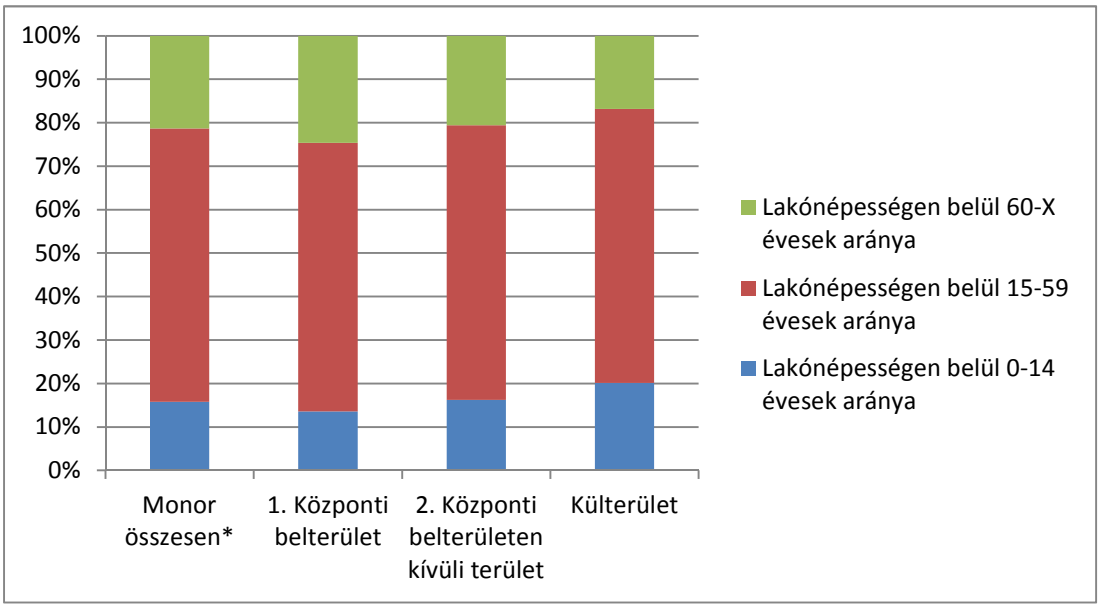

12. ábra: A lakosság korcsoport szerinti alakulása városrészenként
Forrás: KSH adatközlés

Iskolázottság

Monor népességének iskolai végzettsége az általános iskolai végzettség tekintetében az országos átlaggal megegyező, az egyetemi végzettséggel rendelkezők tekintetében alakul kedvezőtlenebbül az országos, és a Pest megyei járási székhelyek népességének iskolai végzettségéhez képest. Monoron a felsőfokú végzettségűek aránya 5,4%-al alacsonyabb az országosan tapasztalhatónál. Ez a különbség nem vonatkozik minden városrészre: iskolai végzettség tekintetében a monori városrészek között jelentősebb különbségek fedezhetőek fel, mint a demográfiai mutatók esetében. A Központi belterületen az alacsony iskolai végzettségűek, azaz a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korú népességen belül jelentősen, 6%-al alacsonyabb, míg a felsőfokú végzettségűek aránya 6,7%-al magasabb, mint a város egészében. A Központi belterületen a felsőfokú végzettségűek aránya az országos átlagnál is magasabb. A Központi belterületen kívül eső városrészben az alacsony iskolai végzettségűek aránya a városi átlagnál valamivel magasabb, és a felsősokú végzettségűek aránya valamivel alacsonyabb, mint a Monori átlag, viszont jelentősen eltér

a Központi belterületen tapasztalhatótól. A Külterületen a város egészéhez és mindkét városrészhez képest is drámai különbségeket tapasztalhatunk: az alacsony iskolai végzettségűek aránya az aktív korú népességen belül 35,1%, azaz minden harmadik aktív korú lakosnak csak általános iskolai végzettsége van, ami duplája a városban tapasztalhatónak. Ezzel szemben a felsőfokú végzettségűek aránya a külterületi lakosok között elenyésző, az országosan tapasztalhatótól alacsonyabb városi átlagnak csak harmada, az országos átlagnál kicsit magasabb értéket képviselő Központi belterületen tapasztalhatónak csak ötöde.

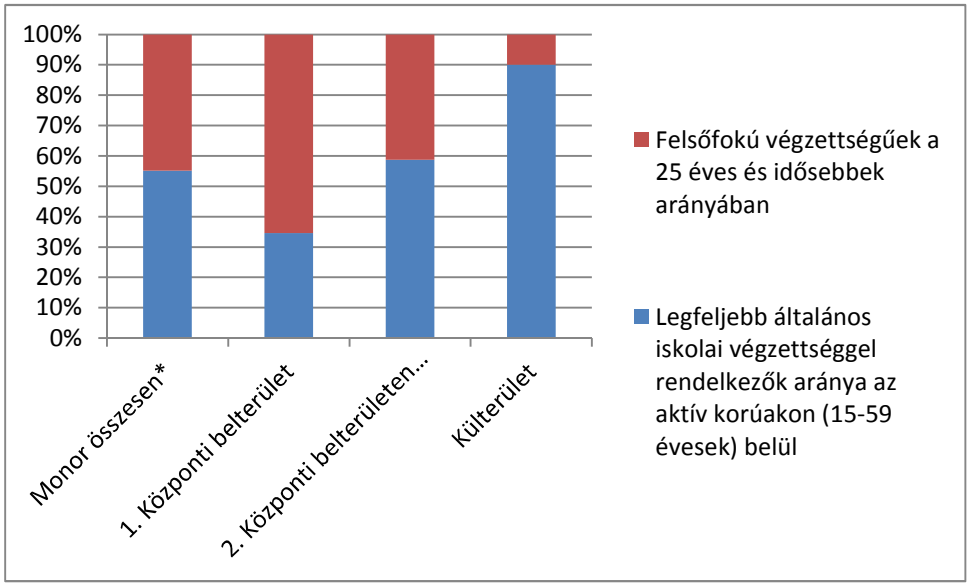

13. ábra: A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása városrészenként
Forrás: KSH

Összegezve az eddigieket megállapítható, hogy Monoron belül a központi belterületen és a Külterületeken demográfiailag és iskolázottság tekintetében teljesen eltérő összetételű lakosság koncentrálódik: míg a Központi belterületen a lakosság az országos átlagnál is magasabb iskolai végzettségű, de elöregedő lakónépesség koncentrálódik, addig a Külterületeken alapvetően alacsony iskolai végzettségű, sok gyermekes, fiatalos korösszetételű családokat találunk. Fontos megjegyezni, hogy a helyi társadalom két pólusát képviselő városrészben a monori lakónépességnek csak alig több mint a negyede él.

Foglalkoztatottsági jellemzők

Mutató megnevezése	Monor összesen	Központi belterület	Központi belterületen kívüli terület	Külterület
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	37,3	33,2	37,7	48,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	58,6	62,1	58,2	48,2

8. táblázat: Foglalkoztatottsági mutatók az városrészenként
Forrás: KSH

Köztudott, hogy az iskolai végzettség döntő jelentőségű a foglalkoztatottságban; az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők sikertelenebbek a munkaerőpiacon is. Mindezt igazolják a városrész adatok is: a magasabb iskolai végzettségű lakónépességet koncentráló Központi belterületen a városi átlagnál kedvezőbbek a foglalkoztatottsági mutatók is: a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a városrészben 4, 1%-al alacsonyabb, míg a foglalkoztatottak aránya 3,5%-al magasabb, mint a városi átlag. Ugyanakkor a Külterületen élő aktív korú népesség majdnem felének nincs rendszeres munkajövedelme és a foglalkoztatottak aránya is közel tíz százalékkal alacsonyabb a városban tapasztalhatónál. A Központi belterületen kívül élő népesség körében a foglalkoztatottsági mutatók a városi átlaghoz közelítenek, valamivel kedvezőtlenebbek a Központi belterületen élő népesség körében tapasztalhatótól, de lényegesen kedvezőbbek, mint a Külterületi lakosok esetében.

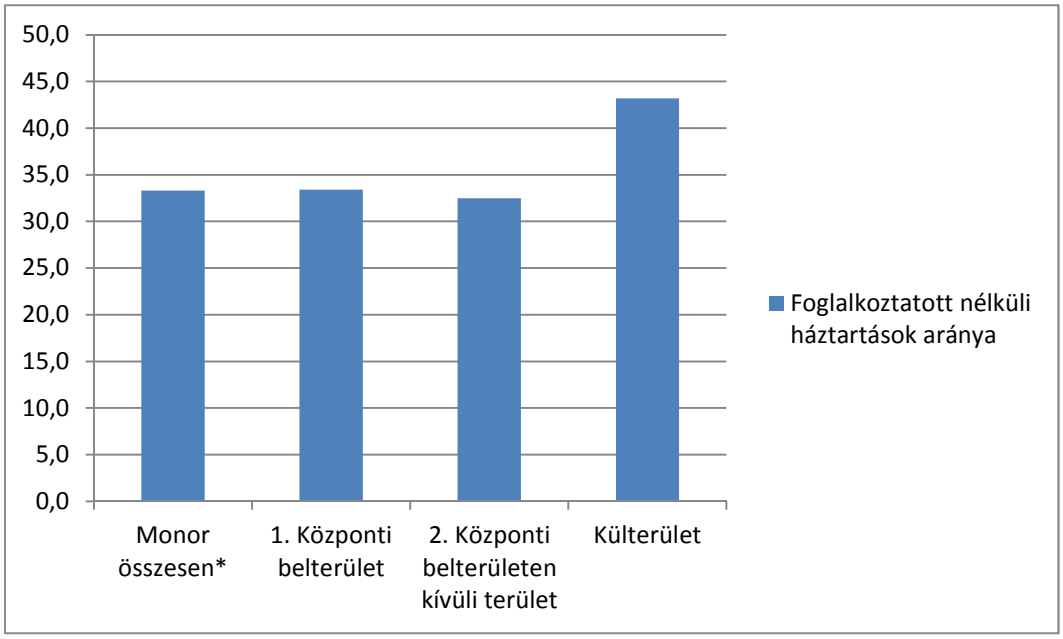

14. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya városrészenként
Forrás: KSH

A szegénység mértékét a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya jelzi legpontosabban. E tekintetben legnagyobb eltérés a városban és a külterületen élő családok között mutatkozik: míg a Központi belterületen és azon kívül élő háztartásoknak harmadában nincs foglalkoztatott, és ebben az esetben nincs jelentősebb eltérés a két városrész között, addig ez az arány a külterületen élő háztartások esetében lényegesen magasabb; a külterületi háztartások 43,2%-ban egyáltalán nincs foglalkoztatott, ez az arány 10%-al magasabb a monori átlagnál.

Lakásállomány, minőségi jellemzők

A helyi lakosság életminőségét a települési lakásállomány összetétele és a lakások állapota is meghatározza; a lakásállomány pontosan tükrözi a foglalkoztatottsági adatokban érzékelhető szociális különbségeket. Monoron az épített lakások aránya 2000-2013 között az éves lakásállományban igen ingadozó volt, értéke évről-évre változott. A Pest megyei trendekkel összhangban (valószínűleg a CHF alapú lakáshitelek felfutása miatt) 2008-ban megugrott, értéke a

településen 1,9 %-ra emelkedett. 2009-től visszaesés tapasztalható, az újonnan épített lakások aránya 2013-ban a 0,2 %-ot sem érte el.

A 2011-es népszámlálás adatai alapján Monoron 6707 lakás található, ennek 27%-a Központi belterületen, döntő többsége, 68%-a a Központi belterületen kívül eső városrészben és 5%-a külterületen.

Monor lakásállományában 2001-2011 között jelentős minőségi változás történt: 2001-ben az alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) közel 30% volt a városban, ami 2011-re 10%-ra csökkent, de a változás különbözőképpen érintette a különböző városrészeket. A Központi belterületen az alacsony komfortfokozatú lakások aránya a két népszámlálás közötti időszakban 17,8%-ról 6,2%-ra csökkent, míg a Központi belterületen kívül eső lakások esetében 31,5%-ról 10,1%-ra csökkent. A minőségi változás legnagyobb mértékben a külterületi lakásokat érintette: 2001-ben a külterületen még a lakások kétharmada alacsony komfortfokozatú volt, ami tíz év alatt megfeleződött, de még így is minden harmadik lakás alacsony komfort fokozatú a külterületeken. Hasonló képet mutat, ha az egyszobás lakások arányát vizsgáljuk városrészenként: a belterületi városrészekben nagyon alacsony az egyszobás lakások aránya a lakásállományon belül, míg a külterületeken a lakások egyharmada egyszobás.

Mutató megnevezése	Monor összesen	Központi belterület	Központi belterületen kívüli terület	Külterület
Lakásállomány (db)	6707	1788	4553	366
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	10,2	6,2	10,1	31,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	7,3	4,9	6,3	30,9

9. táblázat: Lakások száma és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya városrészenként
Forrás: KSH

Összegezve a városrészek elemzését azt mondhatjuk, hogy a legnagyobb különbség a belterületen és a külterületen élő családok között van. A Központi belterületen valamivel kedvezőbb iskolázottsági és ezzel összefüggésben a foglalkoztatottsági mutató, mint a Központi belterületen kívül eső területeken. Míg a Belterületen egy alapvetően – az országos tendenciákhoz hasonlóan – elöregedő népesség társadalom képe rajzolódik ki, addig a külterületen nemcsak növekszik a lakónépesség, hanem az nagyon fiatalos is. A külterületen élő családok körében az országos és a városi átlagnál jelentősen magasabb a fiatalok aránya. A fiatalos korösszetételű, sok gyermekes családok kedvezőtlen lakáskörülmények között élnek, a térbeli távolság és az alacsony iskolázottság miatt kiszorulnak a munkaerőpiacról.

A külterületen élő családok között a KSH a Földvári tanyát jelöli meg olyan területként, amely a külterületen belül is kedvezőtlen helyzetben van. Ezen a tanyán 57 fő él, a fiatalok aránya a külterületi átlaghoz képest is magas: a Földvári tanyán minden negyedik lakos 14 év alatti. A külterületen élő lakosok harmada alacsony iskolai végzettségű, de mindez fokozottan jellemző a Földvári tanyán: itt az aktív korú népesség kétharmadának legfeljebb általános iskolai végzettsége van. Az itt található 15 lakás háromnegyede alacsony komfortfokozatú.

Az önkormányzat és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak adatközlése alapján a Földvári tanyát szegregált területként azonosíthatjuk, amelyre a fejlesztéseknek és a helyi társadalompolitikának fokozott figyelmet kell fordítania.

Szociális ellátás

Monoron a családsegítő és gyerekjóléti feladatokat a Monor és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás (TÖKT) által fenntartott intézmény keretein belül látják el. A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt minden olyan családnak, amely átmenetileg vagy tartósan válsághelyzetbe kerül, családi konfliktusokkal, gyermeknevelési gondokkal küszködik. Családgondozói munkával, pszichológiai és jogi tanácsadással segíti a hozzájuk fordulókat.

A Családsegítő Szolgálat monori intézménye által nyújtott szolgáltatások:

- információnyújtás,
- tanácsadás,
- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében,
- jogi segítségnyújtás,
- családgondozás,
- adományok gyűjtése, osztása,
- jelzőrendszer működtetése,
- krízishelyzetben segítséget nyújtása,
- mediáció biztosítása.

A Gyermekjóléti Szolgálat monori intézménye által nyújtott szolgáltatások:

- információ nyújtása;
- tanácsadás;
- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében;
- közvetítés más szolgáltatásba, oktatási, egészségügyi intézménybe;
- pszichológiai tanácsadás;
- segítőbeszélgetés;
- életvezetési tanácsadás;
- prevenciós jellegű nyári napközis tábor szervezése;
- családkonzultáció;
- észlelő-és jelzőrendszer működtetése;
- szakmaközi megbeszélések a jelzőrendszer tagjaival;
- kapcsolattartási lehetőség (munkaidőben).

A kötelező feladatokat ellátó Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat mellett, azzal szorosan együttműködve, de elsősorban a Tabán cigánytelepén élő családok szociális problémáira koncentrálva dolgozik a Máltai Szeretetszolgálat 2004 óta Monoron. (lásd bővebben később)

Mindezeken túl az önkormányzat ellátási és együttműködési szerződést kötött 2013 novemberében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Közép-Magyarországi Régiójával. Az együttműködés értelmében a szeretetszolgálat megszervezi és ellátja az Önkormányzat kötelező feladatát képező fogyatékos emberek nappali ellátását, illetve az önkormányzat támogatja a nem kötelező feladatát képező szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás, támogatói szolgáltatás megszervezését, működtetését. Az egyesület az önkormányzat illetékességi területén lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen ott tartózkodó személyeket látja el.

Szociális ellátások, segélyezés átalakulása, segélyezési típusok:

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakul. Az átalakítás fő elemei:

- Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek:
  - Egységesednek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök
  - Módosul a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre
  - Bővül az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában
- Átalakul a finanszírozás rendszere

A kapcsolódó törvény-módosításokat a Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló T/2141. számú törvényjavaslat tartalmazza. Néhány kisebb, jogalkalmazást elősegítő módosítás 2015. január 1-jén, az átalakítást érintő fő szabályozási elemek március 1-jén lépnek hatályba.

2013	2014	várhatóan 2015-ben (a szociális rendelet alkotása folyamatban van)
• rendszeres szociális segély, • foglalkoztatást helyettesítő támogatás, • lakásfenntartási támogatás, • méltányossági ápolási díj, • átmeneti segély (amelynek három formája: egyszeri segély, időszaki támogatás, és a szociális kölcsön), • temetési segély	• rendszeres szociális segély, • foglalkoztatást helyettesítő támogatás, • lakásfenntartási támogatás, • méltányossági ápolási díj, • önkormányzati segély rászoruló felnőtteknek (három formája: egyszeri segély, időszaki támogatás, szociális kölcsön), • temetési segély	• rászoruló felnőtteknek nyújtandó (egyszeri segély, időszaki támogatás, szociális kölcsön, gyógyszertámogatás) • temetési segély
gyermekeknek nyújtott segélyek		
• rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, • óvodáztatási támogatás, • karácsonyi támogatás, • menzatérítés	• önkormányzati segély hátrányos helyzetű gyermekeknek • óvodáztatási támogatás, • karácsonyi támogatás, • menzatérítés	• hátrányos helyzetű gyermekeknek (két formában: egyszeri segély, időszaki támogatás, valamint gyógyszertámogatás) • rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, • menzatérítés
természetben nyújtott ellátási formák		
• köztemetés, • méltányossági közgyógyellátás	• köztemetés, • méltányossági közgyógyellátás	• térítésmentes szociális étkeztetés • tüzelőutalvány, és tüzelő • köztemetés

10. táblázat: Önkormányzati segély típusok 2013, 2014, és várhatóan 2015-ben
Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Esélyegyenlőség biztosítása

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Monor Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat (2014-02-27). Az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja az Önkormányzat és intézményei más alapdokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalta, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a szociális ellátásokat nyújtó és a köznevelés és a gyermekvédelem állami és nem állami intézményfenntartóira. *(Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2014)*

A programban a problémák részletes feltárása után Intézkedési Terv kidolgozására került sor, melyben rögzítésre kerültek a fontosabb problémák, elérni kívánt célok. Az esélyegyenlőség biztosítása kapcsán az önkormányzat a következő társadalmi csoportokra és problémákra fókuszál:

- A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségének megteremtése érdekében elsősorban a felnőtt korúak foglalkoztatási lehetőségeinek bővítésére fókuszálnak. Az önkormányzatnak elsősorban a közmunka programban való részvétel bővítése kapcsán van erre lehetősége.
- A gyermekek esélyegyenlőségének esetében megkülönbözteti a 3-6 év között gyerekek kezdeti lemaradásának lefaragását. Ezt elsősorban a szolgáltatások, különösen a védőnői szolgálat megerősítése, a jelzőrendszer résztvevői együttműködésének javítása, a gyermekjóléti szolgálat tevékenységének hatékony támogatása révén szeretné elérni. Az iskoláskorú gyerekek esetében elsősorban a közétkeztetés anomáliáinak megoldása került középpontba. A Bursa Hungarica ösztöndíj pályázattal az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is támogatni kívánja az Önkormányzat a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételét és a felsőoktatási tanulmányaik megkezdését. Ennek érdekében 2013. évben a Bursa „A” típusú támogatásból 33 tanuló részesült összesen 824.000,- Ft támogatásban, a Bursa „B” típusú támogatásból 2 tanuló részesült összesen 25.000,- Ft támogatásban. (2012. évben Bursa „B” típusú támogatásban 2 tanuló részesült összesen 50.000,- Ft támogatásban.) 2014-es támogatási döntési lista alapján 29 fő kapott támogatást, egységesen 2050 Ft/hó mértékben.
- A nők esélyegyenlősége kapcsán egyrészt a családtervezésre másrészt gyermekvállalás utáni munkába állás nehézségeinek kiküszöbölésében való segítségnyújtásra szeretnének koncentrálni. Ez előbbi cél érdekében egészség napot szerveznek, nőgyógyászati szűrések elvégzésében nyújtanak segítséget, fogamzásgátló eszközöket biztosítanak a rászorulóknak A munkába állás nehézségeinek kiküszöbölése érdekében rugalmassá szeretnék tenni az óvodák nyitva tartását, a munkaidőhöz igazodva igyekeznek biztosítani a gyerekek felügyeletét.
- Az idősek esélyegyenlőségét, az időskori izolációt elsősorban az informatikai érdeklődés felkeltése révén igyekeznek biztosítani. A Vigadó Kulturális és Civil Központ által ingyenes informatikai képzéseket szerveznek időseknek.
- A fogyatékkal élők esélyegyenlőségét elsősorban a közintézmények és a város utcáinak, tereinek akadálymentesítése révén igyekeznek biztosítani.

3.2. A szegregátumok helyzetelemzése

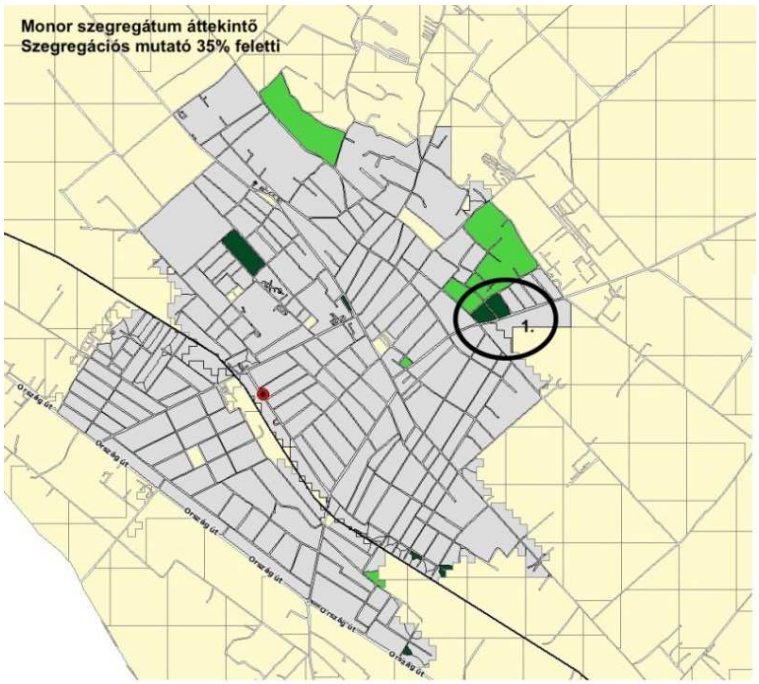

15. ábra: Az 1. számú szegregátum elhelyezkedése a városon belül
Forrás: KSH

A városrészi elemzéseknél már körvonalazódtak azok a területek, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői is kedvezőtlenebbek. Az ITS helyzetelemző fejezete meghatározza azokat a kisebb területegységeket, ahol a szegregáció már előrehaladott, illetve ahol annak elmélyülése fenyeget. A lehatárolás a Városfejlesztési Kézikönyvben meghatározott un. szegregációs mutató alapján történik. A Kézikönyvben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 35%-ot. A szegregátumok tekintetében két típust kell megkülönböztetni: a városszövetbe ágyazódott szegregált terület (telepszerű környezet), a városszövettől elkülönülő, alapvetően nem lakó-funkciójú területbe ékelődött szegregátumot (telep).

Monor egyetlen szegény/cigánytelepe a Tabán a központtól néhány percnyi sétára, a kertvárosi terület közvetlen közelében helyezkedik el. A helyi információk szerint a Tabán hagyományosan a helybéli romák lakóhelye volt. A KSH 2011-es népszámlálási adatok alapján történő adatszolgáltatása szerint Monor belterületén egy szegregátumnak minősülő terület figyelhető meg a városban (bekarikázott terület), de a szegregátum mellett kiterjedt szegregációval veszélyeztetett terület is található.
A települési szegregátum határai: Cinka P. u. - Zöldmező u. - József A. u. - Kisfaludy u. A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma meghaladja az 50 főt (283 fő).

Nagy összefüggő terület a Bajcsy Zsilinszky u. - Gép u. - Cinka P. u. - Zöldmező u. - József A. - Kisfaludy u. - Bocskai u. - Bercsényi u. - Füzes u. - Malomhegy által határolt terület, ahol a szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma 731 fő.
A 2011-es népszámlálás alapján történt lehatárolás lényegében azonos a 2009-es IVS-ben lehatárolásra került területtel.

3.2.1. Az 1. számú szegregátum részletes helyzetelemzése

Általános helyzetkép

A „Tabán" szegény/cigány telep Monor centrumától 5 perc sétára fekszik, a kertvárosi településrészben zárványként helyezkedik el. Annak ellenére, hogy a telep mérete nem jelentős, csak néhány utcára terjed ki, de jól elkülöníthető, különböző státuszú területekre tagolódik. A Cinka Panna-Bercsényi utca által határolt területen helyezkedik el az az önkormányzati tulajdonú terület, amely a telep „központjának" tekinthető. Ezen a nagyobb telken több ház is épült, az házaknak nincs önálló udvara, kertje, a házak közötti üres részek „utcaként" funkcionálnak. Vitathatatlanul ez a Tabán legszegényebb része, ahol a legtöbb család komfort nélküli, apró házakban él. A területen levő házak tulajdonjogi helyzete rendezetlen. A Bercsényi utca túloldalán a Máltai Szeretetszolgálat által közösségi házként működtetett „Hangár" található egy nagyobb üres telek közepén. A szegregátumként megjelölt terület és a veszélyeztetett terület között nincs éles határ, jellemzőbb a lassú átmenet, így a veszélyeztetett területen is találhatóak a telepihez hasonló zsúfolt lakóházak. A Máltai Szeretetszolgálat nemcsak a szegregátumként meghatározott területen, hanem az ahhoz közelebb fekvő utcákban (Malomhegy, Zöldmező, Nagydiófa) is kapcsolatban áll családokkal, tapasztalataik szerint a veszélyeztetett terület ezen része is inkább a szegregátumhoz tartozik.

16. ábra: Az 1. számú szegregátum, a Tabán
Forrás: KSH

Demográfiai és szociális helyzet

A 2009-es IVS hasonló területi lehatárolása alapján, a 2001-es népszámlálás szerint a szegregátumban lakónépessége 350 fő volt, a KSH 2011-es adati szerint a lakónépesség száma a szegregátumként meghatározott területen 283 fő, míg az önkormányzat népesség nyilvántartó rendszere alapján 304 fő. A 2011-es népszámlálás és a jelenlegi népesség nyilvántartási rendszer

alapján közölt adatok különbsége a mérés különbözőségéből, illetve a két időpont óta eltelt népesség szám változásból eredhet. Mindezek alapján jelenleg a szegregátumban hozzávetőlegesen 300-an élnek, ami valamivel kevesebb, mint a 2009-es IVS-ben szereplő népességszám. A változás okát a következő fejezetben fejtjük ki bővebben.

A Máltai Szeretetszolgálat adatai alapján 2004-ben 60-80 család él a (bővebben értelmezett) Tabánban, ami 2014-re 130-140 családra változott, ami hozzávetőlegesen 520 lakost jelent, akikből 256 fő 18 év alatti. E családok hozzávetőlegesen 10%-a olyan mozgó réteg, akik időlegesen elköltöznek majd visszaköltöznek a telepre. Új család az elmúlt öt évben nem költözött a telepre.

A Tabánban rendkívül magas a fiatalok aránya: a 14 év alattiak aránya a szegregátumon belül 38,9%, azaz a lakosság kétötöde gyermek. A szociális szakemberek felhívták a figyelmet arra, hogy nemcsak a gyermekek száma magas egy-egy családon belül, de több családban jellemző, hogy a lányok fiatalon, akár 16 éves korukban szülik első gyermeküket.

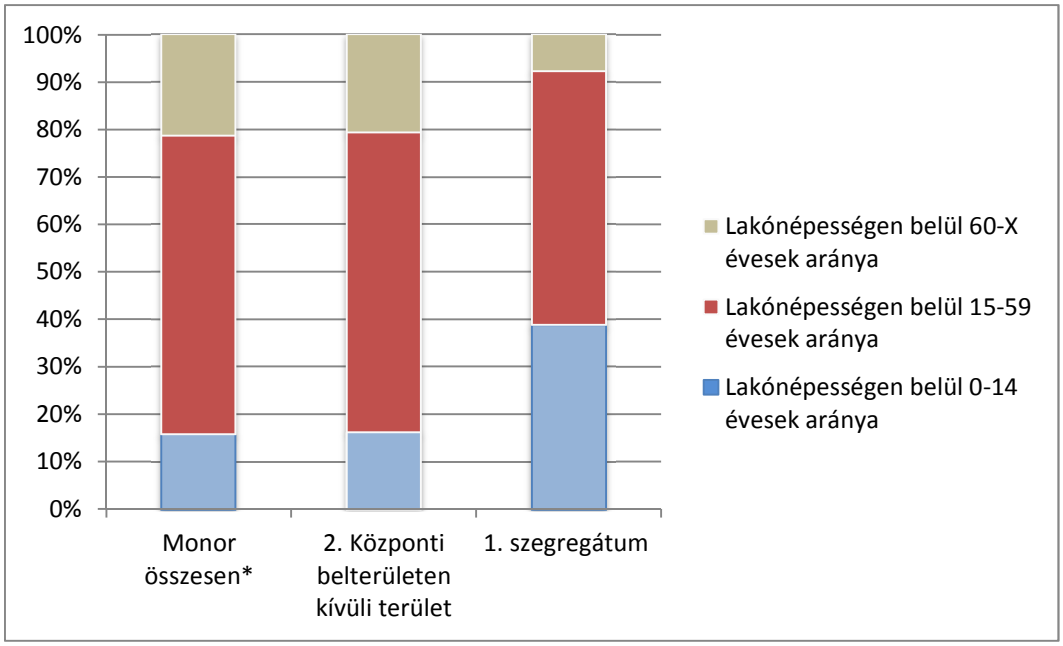

17. ábra: A szegregátum és az ahhoz tartozó városnegyed, illetve Monor lakóinak korcsoportos összetétele
Forrás: KSH adatközlés

A Tabánban élő aktív korúak körében rendkívül magas, 66,9% az alacsony iskolai végzettségűek aránya, azaz a felnőttek kétharmadának legfeljebb általános iskolai végzettsége van. A fentebb említett korai gyerekvállalás szinte lehetetlenné teszi a fiatal nők továbbtanulását, e két tényező erősíti a szegénység kockázatát, annak tovább örökítését a következő generációra. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a Tabánban van néhány érettségizett fiatal. Az elmúlt évek fejlesztéseinek, elsősorban a tanoda programnak és a folyamatos szociális munka eredménye, hogy ma már egyre többen tanulnak tovább a telepről, sőt van olyan fiatal, aki érettségizettként, már segítőként dolgozik a telepi programokban, példát/mintát mutatva a fiataloknak.

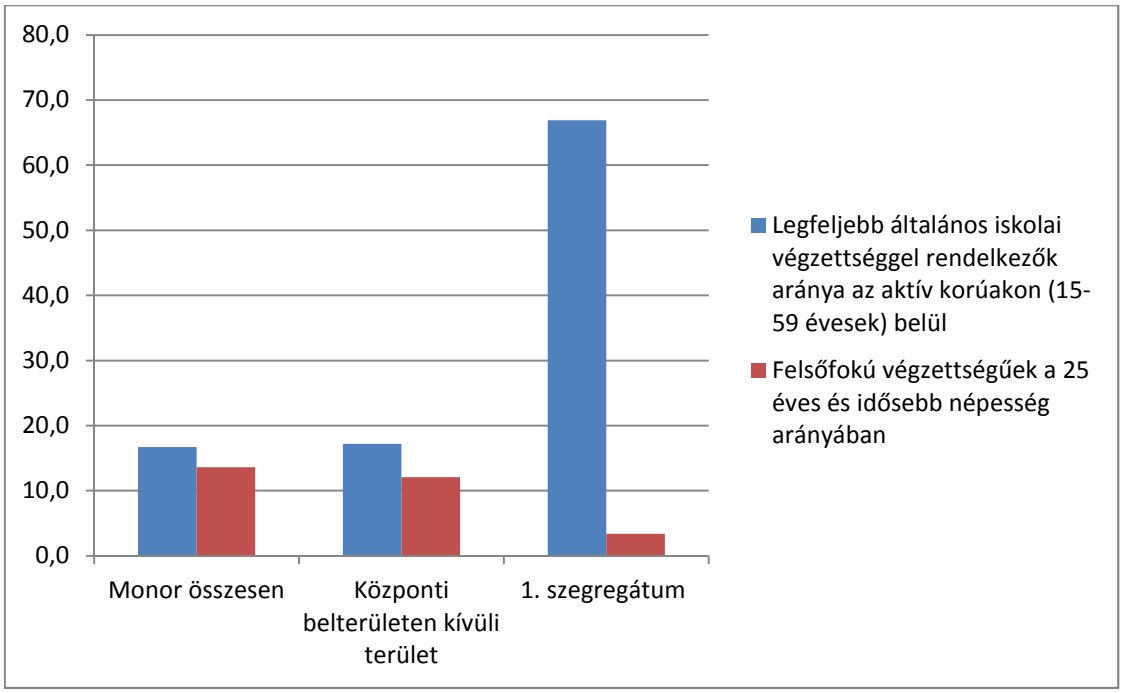

18. ábra: A szegregátum, az ahhoz tartozó városnegyed és Monor lakossága iskolai végzettség szerint
Forrás: KSH

Az egyének foglalkoztatottsága szoros összefüggést mutat az iskolázottsági mutatókkal, köztudott, hogy az alacsony iskolai végzettségűek körében a legrosszabbak a foglalkoztatottsági mutatók, azaz megfelelő végzettség nélkül sokkal nehezebb munkát találni. Ezt mutatják a foglalkoztatottsági adatok is: míg Monoron és a Központi belterületen kívüli városrészben viszonylag kedvező a foglalkoztatottak aránya, az aktív korúakon belül 58% foglalkoztatott, addig ez az arány a szegregátum területén jóval kedvezőtlenebb. A Tabánban élő aktív korúaknak még negyede sem foglalkoztatott, ami jelentősen elmarad a városban általában tapasztalhatótól. Ráadásul az alacsony iskolai végzettségből következően a foglalkoztatottak majd kétharmada csak alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban tud elhelyezkedni. A foglalkoztatási helyzetet némileg árnyalja, hogy a városi közfoglalkoztatásban részt vevők döntő többsége, az önkormányzat információi szerint közel 80%-a a telepről kerül ki. Az önkormányzat az elmúlt években átlagosan 50-70 főt tudott foglalkoztatni, a közfoglalkoztatásban részt vevők általában a település rendezésében vállalnak feladatokat, ugyanakkor a város START programban nem tud részt venni. A közfoglalkoztatásban való részvétel lehetőségét bővíti, hogy a Máltai Szeretetszolgálat is tud ebben a formában hozzávetőlegesen tíz főt foglalkoztatni, akik általában a telepen működő intézmények kisegítő munkáit végzik.

Mutató megnevezése	Monor összesen	Központi belterületen kívüli terület	1. számú szegregátum
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	58,6	58,2	23,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	37,6	39,5	59,5

11. táblázat: Foglalkoztatottsági mutatók a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Monoron
Forrás: KSH

A munkanélküliségi mutatók kiegészítő információkkal szolgálnak a foglalkoztatási adatokhoz. A munkanélküliek aránya a városban és a városrészben közel azonos, 12% körül mozog, ugyanakkor a Tabánban ennek az értéknek majdnem háromszorosa jellemző: a munkanélküliek aránya a szegregátumban 32,7%.

Mutató megnevezése	Monor összesen	Központi belterületen kívüli terület	1. számú szegregátum
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	11,8	12,3	32,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,2	7,3	18,2

12. táblázat: Munkanélküliségi mutatók a szegregátumban az ahhoz tartozó városrészben és Monoron
Forrás: KSH

Egy-egy területen a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a szegénység és munkaerőpiaci kirekesztettség egyik legfontosabb indikátora. Ha egy háztartáson belül egyetlen tartós bevétellel járó munkalehetőség nincsen, akkor az adott háztartás szinte bizonyosan a legnagyobb szegénységben él. A Tabánban a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 66,6%, azaz a háztartások kétharmadában nincs rendszeres munkajövedelmből származó bevétel, amely arány pontosan duplája a városban tapasztalhatónak.

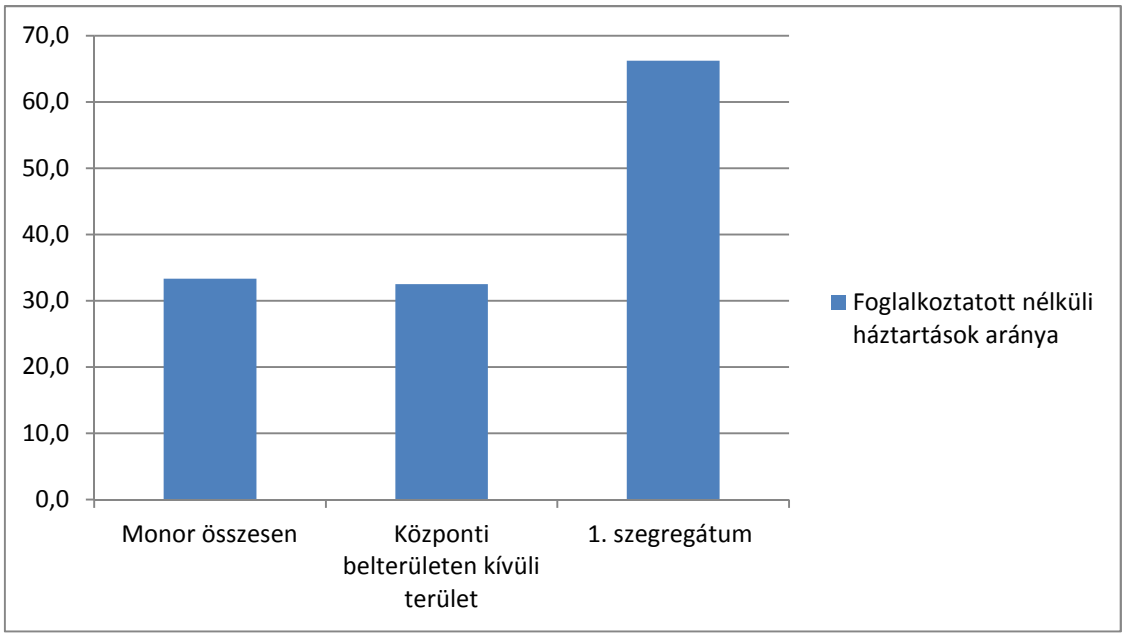

19. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Monoron
Forrás: KSH

Lakáskörülmények és infrastrukturális feltételek

A helyzetelemzésben bemutattuk, hogy 2001 és 2011 között a városban jelentősen javultak a lakhatás feltételei, a komfort nélküli lakások aránya a városban 30%-ról 10% alá csökkent. Ezzel szemben a Tabánban az itt található 65 lakás fele, pontosabban 55,4%-a még mindig komfort nélküli vagy szükséglakás (KSH 2011). Hasonlóképpen magas az egyszobás lakások aránya a Tabánban: minden negyedik házban csak egy szoba található.

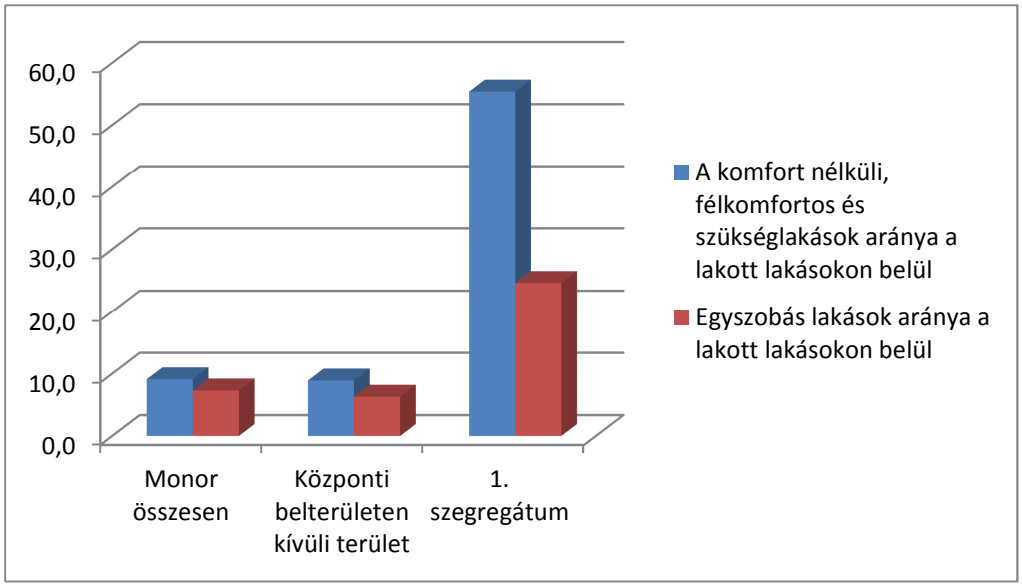

20. ábra: A lakások komfortfokozat szerinti mutatói a szegregátumban, az ahhoz tartozó városrészben és Monoron
Forrás: KSH

Mutató megnevezése	Az 1. szegregátumban
LFT-ben részesülők száma	41
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	1
FHT-ban részesülők száma	46
Közfoglalkoztatottak száma	55

13. táblázat: Segélyezési adatok a szegregátum területén
Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Infrastrukturális ellátottság

A szegregátumként meghatározott terület különböző utcáiban/területein nagyon komoly különbségek fedezhetőek fel az infrastrukturális ellátottságban. A legrosszabb a helyzet az önkormányzati tulajdonú telken felépített házakban: itt általános, hogy a házakban csak az áram van bevezetve, az utóbbi évek eredményeképpen a legtöbb helyen már kártyás villanyórával. Vizet mindenki a legközelebbi közkútról hoz.

Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a vezetékes víz a lakások 60%-ban. Hasonlóképpen az utcák 60%-a csatornázva van, és a gáz is elérhető.

Az utcáknak nincs szilárd burkolata, sok helyen hiányzik a járda.

Egészségre káros tényezők:

A telep, elsősorban a házak alacsony komfortfokozata, a telep rendezetlensége miatt egészségügyileg kockázatos: gyakoriak az élősködők, rágcsálók, a rendezetlen tulajdonviszonyú telkeken gyakori az illegális szemét.

A közszolgáltatások elérhetősége

A Tabánból az óvodás korú gyerekek többsége a Katona úti Tesz-vesz óvodába jár, később a Kossuth Lajos Általános Iskolába. Fontos kiemelni, hogy a – helyi szociális szakemeberek becslése alapján – a telepi gyerekek fele speciális iskolába jár. 2013. szeptember 1-jétől megszűnt a Nemzetőr Általános Iskola Speciális tagozata, az itt tanulók a gyömrői Speciális Iskolába kerültek át, ahová napi ingázással, helyközi tömegközlekedéssel jutnak el. A gyömrői speciális iskolába járó gyerekek egy része kollégiumi elhelyezést kapott.

A Családsegítő és Gyerekjóléti Szolgálat kihelyezett fogadó órát tart a Máltai Szeretetszolgálat Tabán szélén elhelyezkedő házában, így a családok könnyebben intézhetik az ügyeiket.

2008-as Antiszegregációs tervben megfogalmazott beavatkozások és megvalósításuk

Az Antiszegregációs Tervben megfogalmazott célok megvalósítása alapvetően a Magyar Máltai Szeretetszolgálat (továbbiakban MMSZ) és a Családsegítő és Gyerekjóléti Szolgálat, illetve az Önkormányzat szoros együttműködésén alapul. A MMSZ alapos, minden szükséges részletre kiterjedő vizsgálat után elindította a tabáni cigánytelepen élők településszintű speciális programját.

A program leglényegesebb, megvalósult elemei:

- A MMSZ telep rehabilitációs programjának egyik központja a Hangár, ahol a legtöbb közösségi rendezvény megvalósul. Az MMSZ koncepciójának központi eleme a szociális munkások folyamatos, mindennapos jelenléte a telepen, változások és történések követése.
- 2011-ben kezdődött a telepen a **„Biztos Kezdet”** elnevezésű modell program. A program kiemelt célja, hogy csökkenjen azon 0-3 éves gyermekek számaránya, akiket gyermekvédelmi nyilvántartásba kell venni. Ennek érdekében támogatja a szülőket gyermekgondozási tevékenységükben, ezzel előmozdítja a gyermekek egészséges fejlődését. A védőnői szolgálattal, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve igyekeznek erősíteni, támogatni a családokat. A program és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások a telepen élő kisgyermekek és szüleik valódi és aktuális szükségleteire irányul, ezáltal segíti a szegénységből kivezető út hatékony keresését. A családok támogatása révén a Biztos kezdet megcélozza a különböző társadalmi és egyéni okok miatt kialakult méltánytalanságok és akadályok megszüntetését, kezeli a család életében jelenlévő problémákat, konfliktusokat és válsághelyzeteket. A program társadalmilag releváns tudások átadásával járul hozzá a családok mindennapi problémáinak megoldásához. A Biztos Kezdet házban működő korai fejlesztéseknek köszönhetően egyre kevesebb gyereket nyilvánítanak sajátos nevelésűnek. A MMSZ által a telep szélén működtetett Biztos Kezdet gyerekház napjainkban már normatív finanszírozású, hosszú távú fenntarthatósága megoldott.
- 2013-ban indította az MMSZ a Tabánban a **tanoda** programot, azzal a céllal, hogy segítse azokat a tanulókat, akik számára önmagában sem a család, sem az iskola nem tud megfelelő

feltételeket biztosítani a sikeres iskolai előrehaladáshoz, a továbbtanuláshoz. A tanoda program előtt az MMSZ éveken keresztül már működtetett tanulószobát a településen. Mivel az iskolai követelményekhez történő alkalmazkodást a társadalmi-gazdasági háttér alapvetően meghatározza, ezért a telepről érkező gyerekek sok esetben nehezen alkalmazkodnak az iskola elvárásaihoz és sok esetben az iskola sem alkalmazkodik hozzájuk. A nehézségek jelentős része megfelelő pedagógiai, szociális támogatással, a hátrányok kompenzálását célzó fejlesztésekkel kiküszöbölhető – a tanoda ezt kívánja elősegíteni. A tanoda, mint az inkluzív nevelés szemlélete mentén kialakított és alkalmazott extrakurrikuláris pedagógiai tevékenységek rendszere hozzájárul ahhoz, hogy az alap- és középfokú köznevelési intézményekben tanuló, különböző társadalmi helyzetű, kulturális hovatartozású és egyéni adottságú tanulók tanulmányaikban sikeresen haladjanak előre az iskolában és ezen keresztül megvalósuljon társadalmi mobilitásuk. A tanoda program keretében számos olyan programot tudtak megvalósítani, ami kimozdította a telepen élő gyerekeket megszokott környezetükből (kirándulások, táborok). A tanoda programnak köszönhetően érezhetően javult a telepi gyerekek elfogadottsága az iskolában.
A tanodában nagy hangsúlyt fektetnek az általános iskolás gyerekek továbbtanulására, igyekeznek őket olyan – a városban működő, vagy tömegközlekedéssel könnyen elérhető - érettségit adó intézménybe orientálni, ahol egyben szakmát is tanulnak. A legnagyobb problémán, a középiskolai lemorzsolódáson csak hosszú és következetes mentori munkával lehet változtatni. Sajnos ennek feltételei pillanatnyilag nem adottak. 2015 májusában lejárt a tanoda program, a következő pályázat megjelenéséig a MMSZ-nek a folyamatos működés biztosítására két pedagógussal és egy mentorral saját forrásból működteti tovább a tanodát..

- Az önkormányzat ellátási és együttműködési szerződést kötött 2013 novemberében a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Közép-Magyarországi Régiójával. Az együttműködés értelmében a szeretetszolgálat megszervezi és ellátja az Önkormányzat kötelező feladatát képező fogyatékos emberek nappali ellátását, illetve az önkormányzat támogatja a nem kötelező feladatát képező szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás, támogatói szolgáltatás megszervezését, működtetését. Az egyesület az önkormányzat illetékességi területén lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen ott tartózkodó személyeket látja el.
- A tanoda program kiegészítéseképpen az MMSZ különböző szabadidős tevékenységeket szervez a telepi gyerekek és fiatalok számára. A **Szimfónia Program** célja nem a tehetséggondozás, hanem az esélyteremtés, a leszakadó közösségekben élő gyerekek felemelése, integrálása. A közös zenélés sikerélményt ad, megvalósítható célokat tűz a gyerekek elé és rendszerességre szoktatja őket .A szegénytelepeken, hátrányos helyzetű térségekben élő gyerekek felemelését célzó zenepedagógiai módszer El Sistema néven negyven éve Venezuelából indult útjára. Magyarországon a Máltai Szeretetszolgálat vezette be 2013 augusztusában kísérleti jelleggel, itt a monori romatelepen. Az első időben nem is jutott mindenkinek igazi hangszer, farost lemezből kivágott, házilagos készítésű hegedűkkel is gyakoroltak a gyerekek. A kísérleti időszakban hetven gyerek jelentkezett a telepről. A nagyobbak egy év alatt 30 dalt tanultak meg, és eközben az iskolai eredményeik is számottevően javultak. Azóta számos koncerten vettek részt és amennyiben lehetőség van rá, a városban is többször mutatnák meg tehetségüket. Jelenleg Monoron 4 tanár dolgozik heti két délután. Szorosan kapcsolódnak a tanodához. Akkor mehetnek a gyerekek zenélni, ha kész a házi feladat.
- E tevékenységek célja a strukturált szabadidő eltöltés mellett a sikerélmények biztosítása. 2013-tól a telepen élő gyerekek speciális módszertan alapján tanulnak zenélni, önkéntes zenetanárok segítségével. A Szimfonia együttesben telepi gyerekek zenélnek, akik már több rendezvényen sikeresen szerepelt.

A telepi gyerekek életében nagyon fontos a sport, elsősorban a labdarúgás.. A gyerekek különböző korosztályokban játszanak, a legelső csapat még kisgyerekként kezdte, akik a tanulószobába jártak. Közülük többen tagjai az MMSZ SE-nek, ami Monorról nőtte ki magát, jelenleg országosan hat telep a része. Ennek keretében NB II Futsal bajnokságokon vesznek részt. Negyedik éve megszervezik a Tabán Kupát is.

- Az MMSZ a folytonosság biztosítása érdekében a Családsegítő és Gyerekjóléti Szolgálattól eltérő időpontben tart ügyfélfogadást a telepen, ezzel a szolgáltatás elérhetősége javult.
- A társadalmi felelősségvállalás jegyében a BME Építőművészeti Doktori Iskolája és a Középülettervezési Tanszéke közös kutatást indított 2008-ban azzal a céllal, hogy építészeti segítséget nyújtson különböző közhasznú szervezeteknek. Az elméleti kutatások a Kar oktatóinak és doktoranduszainak vezetésével és graduális hallgatók bevonásával folynak. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Monori Tabán Integrációs Programjához kapcsolódóan a Monori Tabán Telepen építettek egy biobrikett manufaktúrát. Az épület segítségével fűtésre és főzésre használható biobriketteket lehet készíteni, mezőgazdasági és papír hulladék felhasználásával úgy, hogy a munka csak megújuló energiát igényel. A gazdasági és ökológiai szempontok mellett az építés talán legfontosabb célja a közös építés, közösség építés, a tanítás és tanulás. A hosszú és lassú folyamat egyik fő célja a Hangár telkén egy nagyobb közösségi funkciójú épület megépítése.
- A foglalkoztatás tekintetében a Tabán életében kiemelt jelentősége van a közmunka programnak, egyrészt mert abban jelentős részben telepi munkanélküliek vesznek részt, másrészt az elvégzett tevékenységek jelentős része a telephez kötődik. Közfoglalkoztatottak végzik a telepen működő fürdő és mosoda takarítását.
- A MMSZ intézményein, programjain keresztül nemcsak szolgáltat a Tabániaknak is de egyben foglalkoztató is. Az MMSZ jelenleg 12 főt foglalkoztat programjaiban, közülük ötnek van valamilyen kötődése a telephez (itt nőtt fel és innen költözött a városba, vagy jelenleg is itt él). Ők nemcsak a napi munkában, a telepiekkel való kapcsolattartásban és kommunikációban jelentenek nagy segítséget, de egyben mintát is jelentenek a telepen élő fiatalok számára.
- A városban élő gyerekek óvodai nevelésének biztosítása, valamint az óvodai férőhelyhiány csökkentése érdekében az önkormányzat a telep közelében egy új óvoda építését tervezi. Amennyiben sikerül megvalósítani, akkor az új óvoda kialakítása miatt módosítani kell a jelenlegi körzethatárokat. A módosítással többek között, azt szeretnék elérni, hogy a jelenlegi egy óvoda helyett kettő vagy három óvodába járjanak a Tabánból a gyerekek. Ezzel nemcsak az egész napos óvodai nevelést, hanem az integrált környezetben való nevelést/oktatást is biztosítani szeretnék számukra.

A 2008-as Antiszegregációs Tervben hozott intézkedések megvalósulásának értékelése

Áttekintve Monor város Antiszegregációs Tervben kidolgozott intézkedéseit azt mondhatjuk, hogy a Tabán Integrációs Program keretében több és kevesebb is megvalósult a vállalt intézkedések közül.

Legfontosabb változás, hogy a Máltai Szeretetszolgálat kialakította és működteti a telepen élő családok, elsősorban a kisgyermekek és iskoláskorúak társadalmi és intézményi integrációját támogató programjait, melyek közül kiemelkedő jelentőségű a Biztos Kezdet Gyerekház és a Tanoda, a folyamatos jelenléttel megvalósuló szociális munka.

A kétezres években az önkormányzat sikeresen számolta fel a város különböző területein elszórtan található kisebb szegregált lakóegységeket, konszolidálta a szociális bérlakások helyzetét. Mindeközben a Tabán telepen sikeresen számolták fel a cirkuszi lakókocsikat, életveszélyes épületeket. A MMSZ mintegy 25 lakást vásárolt a telepen és a városban, hogy kedvezőbb

lakáskörülmények közé jutassa a telepi családokat. Ugyanakkor fontos kiemelnünk az elmúlt években lassult a telepről való kiköltözés, a mobilizáció.

Legfontosabb problémaként ki kell emelnünk, hogy továbbra sem rendezett a Tabánban az önkormányzati telken élő családok státusza.

Az önkormányzat az óvodai körzethatárok módosításával, új óvoda létesítésével elősegíti az oktatási integrációt, de azzal, hogy az általános iskolák a KLIK fenntartásába kerültek nincs igazán ráhatása az oktatási integráció teljes vertikumára.

Tervezett beavatkozások a szegregátum és a szegregációval veszélyeztettet területeken:

1. A város egészében megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások:

- Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Monor Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat (2014-02-27). Az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja az Önkormányzat és intézményei más alapdokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalta, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a szociális ellátásokat nyújtó és a köznevelés és a gyermekvédelem állami és nem állami intézményfenntartóira.
- Az oktatási esélyegyenlőség területén elért eredmények fenntartása érdekében a városi önkormányzat együttműködik az általános iskolák fenntartójával, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal, kezdeményező szerepet tölt be a különböző támogató rendszerek kiépítésében. Az önkormányzat különös hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetű gyerekek napközbeni étkeztetésének biztosítására, a tanítási időszakon kívüli hónapokban is.
- A foglalkoztatási integráció érdekében Monor Város Önkormányzata és a Munkaügyi Központ között folyamatos az együttműködés. Az integráció elősegítése érdekében az Önkormányzat 2014. évben pályázatot nyújtott be a Start Mintaprogram megvalósítására, melynek alapját képzés, majd a későbbiekben foglalkoztatás képezi. A város folyamatos együttműködése a Munkaügyi Központtal és a Türr István Képző és Kutatóintézettel lehetővé teszi, hogy az alacsony iskolai végzettségű, a munkaerőpiacról tartósan kiszoruló családok olyan támogatott képzésekben vegyenek részt, szerezzenek képesítést, amely alkalmassá teszi őket a megváltozott munkaerő piaci körülményekhez való alkalmazkodásra, a jövőbeni sikeres munkavállalásra.
- Monor város önkormányzata különös figyelmet fordít a külterületen élő, növekvő számú lakosság szolgáltatásokhoz való hozzáférésének javítására, különös tekintettel a Földvári tanyán koncentrálódó alacsony státuszú családok helyzetére. Ennek érdekében létrehozza és működteti a tanyagondnoki szolgálatot, megerősíti a mezőőri szolgálatot.
- A városnak, együttműködve a Máltai Szeretetszolgálattal különös figyelmet kell fordítania a Tabán, mint városrész és az ott élő családok megítélésének megváltoztatására, a többségi előítéletek csökkentésére. Ennek egy fontos eleme a tudatos kommunikációs stratégia, amelynek segítségével elkerülhetőek a téves információk terjedése a telepről, ugyanakkor a Tabánban történt pozitív változások erőteljesebb kommunikációja a város felé lehetőséget nyújt egy pozitív kép kialakítására a városrészről. A pozitív megítélés megerősítése érdekében fontos, hogy a Tabánban működő Szimfonia zenekar minél több városi

eseményen részt vegyen, hogy a telepen jól működő labdarúgó egyesület kapcsolódjon a városi sport eseményekhez.

2. Az Tabán területén koncentráltan megjelenő beavatkozások

- A Tabán egyik legsúlyosabb problémája az önkormányzati telken levő házak tulajdonjogának rendezése, a területen levő építmények státuszának rendezése. Mindenekelőtt szükséges a különböző helyrajzi számokon levő építmények felmérése, komplex rendezési terv kialakítása a területre. Mindez azért is fontos, mert jelenleg az illegális építményekben élő családok nem rendelkeznek lakcímkártyával, vagy más címre vannak bejelentkezve.
  Az illegális építmények felszámolásával csökkenne a szegregáció mértéke, a hátrányos helyzetű családok koncentrációja. Ugyanakkor az egykori illegális építményekben élő családok lakhatásának biztosítása érdekében szükséges szociális bérlakások építése/vásárlása a telepen kívül, a telepről való lépcsőzetes kiköltöztetés megvalósítása. Jelenleg az önkormányzatnak nincs szociális bérlakása.
  Mindehhez szükséges a városi önkormányzat a Máltai Szeretetszolgálat és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereinek szoros együttműködése.
- A telepen levő utak szilárd burkolattal való ellátása, járdák építése.
- Szükség lenne a telepen, vagy a telep közelében egy szabadtéri közösségi térre, játszótérre, ahol a helyiek találkozhatnak, beszélgethetnek, a gyerekek kulturált körülmények között tölthetnék szabadidejüket.
- A Máltai Szeretetszolgálat által az elmúlt években kialakított és fenntartott intézmények. elsősorban a Tanoda és a Biztos Kezdet Gyerekház, illetve az ezekhez kapcsolódó programok és szolgáltatások folyamatos működésének biztosítása. Azzal, hogy a Biztos Kezdet gyerekház finanszírozása normatívvá vált, annak fenntartása hosszú távon is biztosítottnak tűnik.
- A Máltai Szeretetszolgálat a szociális gondoskodáson túl egyre fontosabb hangsúlyt szeretne fektetni a családok önellátásának biztosítására. Ennek érdekében a Tanodához és a Biztos Kezdet házhoz tartozó kertekben, illetve helyi lakosok által felajánlott földterületeken már elkezdték a mezőgazdasági termelést, elsősorban konyhakerti növényeket. A későbbiekben szeretnének minél több család számára ilyen módon biztosítani a friss zöldség, gyümölcs ellátását, a családokat az önellátás irányába orientálni. A későbbiekben kisállatok tartását is tervezik. Ennek érdekében Szociális Szövetkezet létrehozását kezdeményezik. A nemrégiben indult biobrikett üzem fejlesztésével szeretnék a telepen élő családok tüzelő ellátásának minél nagyobb részét fedezni.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. A stratégia külső összefüggései

A fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégia (a stratégiai tematikus célok) hogyan illeszkedik a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákhoz és a területfejlesztési tervdokumentumokhoz. Ez az egyes tervdokumentumok tételes vizsgálatával történik, dokumentumonként.

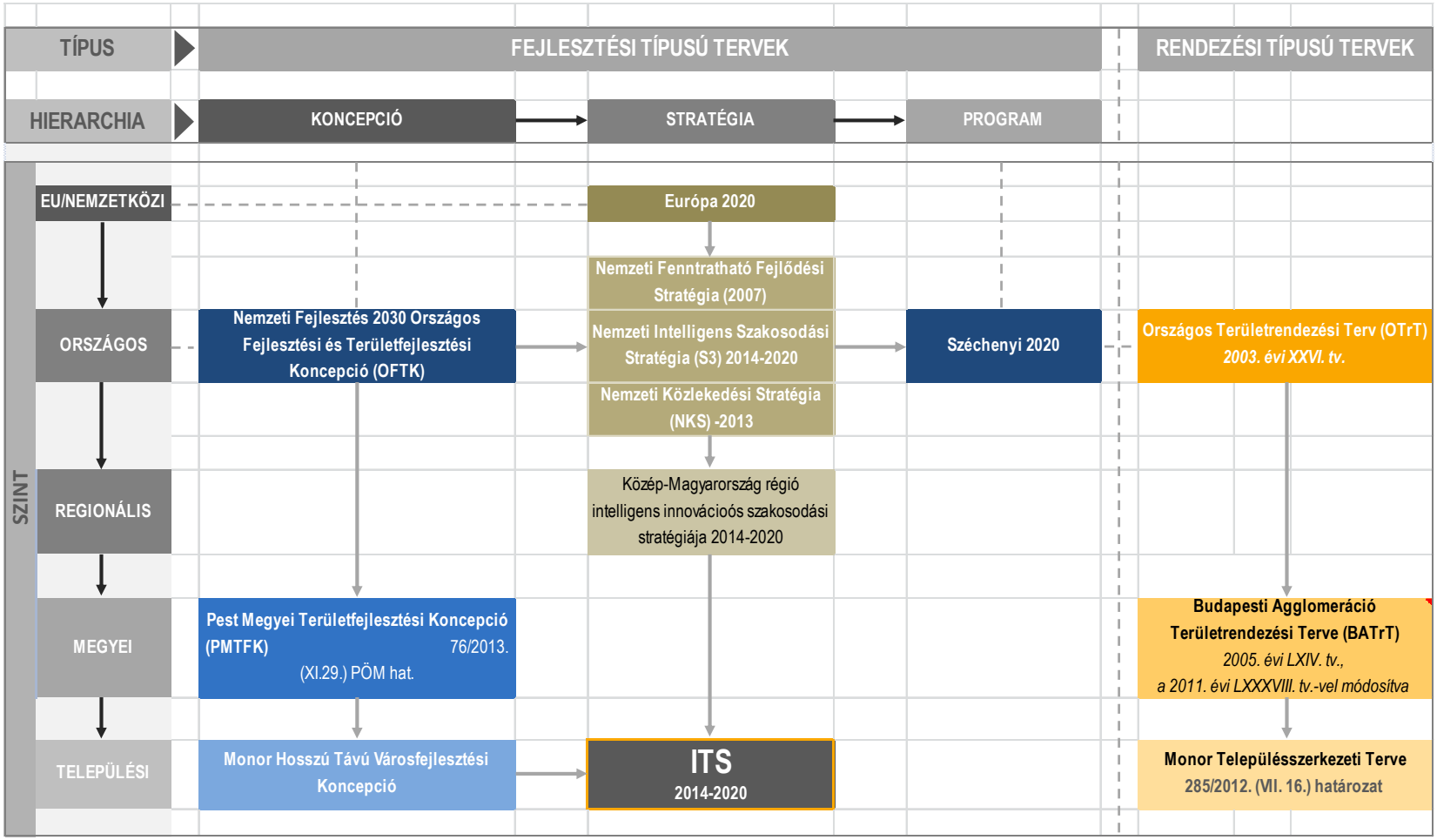

21. ábra: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben

4.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása

1. Széchenyi 2020

2014. január 1-jével új uniós költségvetési időszak indult, ezzel egy időben új fejezet kezdődött Magyarországon az uniós források pályáztatása, kifizetése és felhasználása terén. Az Új Széchenyi Terv sikereinek folytatásaként a következő 7 évben az elmúlt költségvetési ciklus jó gyakorlatait megőrizve, de az esetleges hibákat kiküszöbölve még hatékonyabb pályázati rendszer jön létre, melynek következményeként – remények szerint – felpörögnek a fejlesztések. A korábbi időszakhoz hasonló intenzitással kívánja a kormány lehívni, de még nagyobb hatékonysággal felhasználni a 2014-2020-as időszakban is az ország számára rendelkezésre álló keretösszeget.

A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a **11 tematikus cél**hoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább:

1) A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.
2) Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.
3) A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.
4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.
5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.
6) A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.
7) A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.
8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.
9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.
10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.
11) Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.

Az **ITS** a Széchenyi 2020 tematikus célkitűzéseihez (ERFA, ESZA, EMVA) igazodva határozza meg lokálisan a hosszú- illetve középtávú célok eléréséhez szükséges beavatkozásokat, melyet a következő táblázat foglal össze a lenti stratégiai célok sorszámát követve.

S1: Térségi központi szerepkör jobb kihasználása
S2: Helyben megtalálható, színvonalas kulturális és közszolgáltatások megerősítése
S3: Népességmegtartás (fiatal családokat támogató programok), a társadalmi leszakadás megakadályozása
S4: A lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelése, képzettségi és szakképzettségi szintjének emelésével
S5: Leromlott területek fejlesztése, felzárkóztatása (Tabán)
S6: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása (helyi munkahelyteremtés)
S7: A város nemzetközi és országos sportéletben betöltött pozíciójának tovább erősítése (sportinfrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése)
S8: Arculatfejlesztés, városmarketing (jellegzetes helyi termékek támogatása)
S9: Értékőrző környezetmegújítás
S10: Rendezett és fenntartható közterületi rendszer kialakítása
S11: Fenntartható közlekedési hálózatok fejlesztése
S12: Közműhálózatok fejlesztése
S13: Idegenforgalmi célú fejlesztések
S14: Strázsa-hegy komplex fejlesztése

Széchenyi 2020 Tematikus célok	ITS középtávú célok													
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14
A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.			+	+		++		++					+	
Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.	+	+	++	++		++		++					++	
A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.	++	+	++	++	+	+++		+++					+++	+++
Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.	+	+				++				++	++	+	++	
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.		+				+			+	+	++	+++	+	
A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.	+	+				++			+++	+	++	++	++	++
A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.	+					++			+	++	+++	+++	+++	
A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.	+		++	+++	++	+++	++	++			++		++	++
A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.		++	+	++	+++	+	+	++					+	++
Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	++	++	+	++	++	++								
Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.	+++	++		+		++		++			+			

14. táblázat: A Széchenyi 2020 tematikus célok és az ITS középtávú célok kapcsolata

+++ - Erős kapcsolat
++ - Közepes kapcsolat
+ - Gyenge kapcsolat

2. Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiája 2014-2020

A régiók intelligens szakosodás alapú regionális innovációs stratégiája (a továbbiakban: RIS3 stratégia) szerinti ex ante feltétel kikötésével az EU tagállamainak és régióinak eszközeik és képességeik alapján meg kell határozniuk azokat a tudásspecializációkat, amelyek a leginkább illenek innovációs potenciáljukhoz. Ehhez egy „vállalkozói tényfeltárás" jellegű folyamatot kell megvalósítani, azaz be kell vonni az innovációban érintett feleket és a vállalkozásokat is. Az intelligens szakosodás így nem csupán egy felülről vezényelt (top-down) stratégiát jelent, hanem vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek együttműködését a tagállam vagy régió legígéretesebb specializációs területeinek, illetve az innovációt esetleg hátráltató gyenge tényezőknek a feltárását is.

A RIS3 stratégia a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszak tervezési időszakához igazodva készült, időtávja megegyezik az EU 2020 stratégiának, az EU 2014-2020 közötti kohéziós politikájának, valamint a hazai Befektetés a jövőbe, Nemzeti Kutatás-fejlesztési Stratégia 2020 időtávjával. A stratégiában meghatározott prioritások a következők:

Ágazati prioritások

1. fejlesztési prioritás: Gyógyszeripari innováció támogatása

1.1 A gyógyszeripar területén működő nagyvállalatok támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.

1.2. A gyógyszeripar területén működő innovatív induló vállalatok és KKV-k támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.

1.3. A gyógyszeripari fejlesztési források esetében az iparág sajátosságait figyelembe vevő szabályozás alkalmazása (hosszabb megtérülési idő, magasabb támogatási intenzitás, stb.)

2. fejlesztési prioritás: Innováció támogatása az információs technológiák területén

2.1 Az információs technológiák területén működő KKV-k és nagyvállalatok támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.

2.2 Az információs technológiák területén működő innovatív induló vállalatok támogatása elsősorban kockázatitőke-programokkal és visszatérítendő támogatások alkalmazásával, valamint részükre megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.

2.3 A KMR-ben tapasztalható támogatási forráshiány megoldása célzott, a régióban az információs technológiák területén működő vállalkozások működésének, a termékek és szolgáltatások piacra vitelének, valamint az akadémiai és vállalati együttműködések, technológiatranszfer támogatása révén

Horizontális prioritások

3. fejlesztési prioritás: Innovációs együttműködés erősítése

3.1 Stratégiai jelentőségű, jelentős nemzetgazdasági innovációkat megalapozó K+F+I együttműködések létrehozása és fejlesztése.

3.2 Felsőoktatási és kutatói alapinfrastruktúra fejlesztése – az innovatív tudásbázis kiválóság alapú erősítése, bővítése (pl. nemzetközi együttműködések) és megtartása

3.3 Akadémiai és vállalati szféra közötti hálózatok építése, tudástranszfer előmozdítása.

3.4 Az innovatív vállalkozások közötti hálózatosodás további erősítése

4. fejlesztési prioritás: Zöld innováció ösztönzése

4.1 Energiahatékonyság növelése innovatív megoldások révén

4.2 Hulladéktermelés csökkentése, hulladékfeldolgozás innovatív megoldásainak támogatása.

4.3 A levegőbe, vízbe, talajba jutó szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentése innovatív megoldások révén

4.4. Innovatív zöld vállalkozások versenyképességének növelése, a zöld vállalati megoldások támogatása

4.5 Működő ipari tevékenységek zöldítése.

5. fejlesztési prioritás: Innovatív vállalkozások tevékenységének támogatása

5.1 Piacképes innovatív termékek és szolgáltatások kifejlesztésére képes, innovatív tevékenységet folytató KKV-k és nagyvállalatok régióba vonzása és támogatása, melyek hozzájárulnak a hazai képzett K+F+I munkaerő elhelyezéséhez és megtartásához.

5.2 Innovatív kezdő vállalkozások támogatása, elsősorban kockázatitőke-programokkal és visszatérítendő támogatások alkalmazásával.

5.3 A kreatív ipar területén működő vállalkozások támogatása.

5.4 A bionika területén működő induló vállalkozások és KKV-k K+F+I tevékenységének támogatása

A fenti prioritásokhoz Monor Város Integrált Településfejlesztési stratégiája a Á2 Versenyképes helyi gazdaság átfogó célkitűzésen belül a S6: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása (helyi munkahelyteremtés) és a S4: A lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelése, képzettségi és szakképzettségi szintjének emelésével stratégiai cél jelent kapcsolódást.

Ezen felül az összes tervezett gazdaságösztönző beavatkozás gyakorlati megvalósítása során hangsúlyt kapnak az együttműködést mutató, innovatív és zöld megoldások.

3. Pest Megye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 2012. január 1. napján hatályba lépett módosítása következtében a megye vált a területfejlesztés egyik legfontosabb területi szintjévé.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése szerint a megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A törvény alapján a területfejlesztés vált a megyék (megyei önkormányzatok) egyik legfontosabb feladatává. Fenti törvényi változások eredményeként a területfejlesztés terén a korábbi öt területi szint helyett (kistérség, megye, régió, kiemelt térség, országos szint) alapvetően két területi szint került meghatározásra, a megyei és az országos. Ennek megfelelően a korábban a térségben működő Pest Megyei Területfejlesztési Tanács, a Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács és Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács megszűntek, jogutódjuk Pest Megye Önkormányzata illetve a két utóbbi esetében Budapest Főváros Önkormányzata és Pest Megye Önkormányzata közösen lettek. Ezzel a megye hosszú- és középtávú fejlesztését megalapozó és meghatározó dokumentumok kidolgozása is a megyei önkormányzat feladatává vált. A megújított területfejlesztési szabályozások szerint tehát a megyéknek két tervi műfajban kell területfejlesztési tervezést végezni: koncepciót kell készíteniük, majd ezt követően programozniuk kell.

A megyei területfejlesztési program a koncepcióban meghatározott célrendszerre építve fogalmaz meg prioritásokat és szükséges intézkedéseket, ezért jelen ITS illeszkedését a megyei fejlesztési elképzeléshez a pest megyei fejlesztési koncepcióban megfogalmazott stratégiai célokhoz való illeszkedésen keresztül vizsgáljuk.

Pest Megye Területfejlesztési Koncepció stratégiai célok	**ITS középtávú célok**													
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14
A szociális és közbiztonság megerősítés, a közösségek megújítása, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése	+	++	+++	+	++		+					++		
Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső kapcsolati hálójának fejlesztése, menedzsment szervezetének felállítása	+++	+++		+		++		+			++		++	
Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítás, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra	++		+++	+	++	++	+++					++		
Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének erősítése		++	++	+++		++								
A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése, több lábon álló gazdaság, a technológia és tudásintenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése	++		+++	+++		+++	+++	+++	++	++	++		+++	++
Gazdasági húzótérségeink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése	++		++	+		+++	++	++	++	++	++		+++	++
A fejlődésben elmarad Szobi és Nagykátai illetve lemaradó Aszódi, Ceglédi és Ráckevei térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása														
Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében			+			+++	++				+++			
A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést	+++		++		++	++	++				+++		+	
Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, takarékos területhasználat, épített és környezeti értékek megóvása és fejlesztése	++		+		+++			++	++	++		++	++	++
Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem a térségek és települések fejlődésének szolgálatában	+++		+						+++	+++	+++	+++		+++

15. táblázat: A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció céljai és az ITS középtávú célok kapcsolata

+++ - Erős kapcsolat
++ - Közepes kapcsolat
+ - Gyenge kapcsolat

4. Monor Településfejlesztési Koncepciója 2002

A város településfejlesztési koncepciója több szempontból sem alkalmas arra, hogy tervi előzményként az Integrált Településfejlesztési stratégiát megalapozza, ezért annak felülvizsgálata folyamatban van. A 2002-ben készült koncepció még alapvetően számol azzal, hogy Monorierdő településrészként integrálódik Monor városába. Az ITS felülvizsgálatakor Monorierdő már önálló település, így a hatályos koncepcióban, már a település határos sincsenek összhangban a 2015-ös állapottal.

A hatályos koncepció több részletben fogalmazza meg a település jövőképét, melyek célkitűzésként is értékelhetők. A városfejlesztésben megfogalmazódó szemléletváltás ellenére ITS-ben meghatározott stratégiai célok egy része illeszkedik a hatályos településfejlesztési koncepcióhoz:

Monor város településfejlesztési koncepció (2002) jövőkép	Illeszkedő Monor ITS Tematikus célok
Monor város a mérsékelt középvárosi - kisvárosi fejlesztésben érdekelt, nem törekszik a mindenáron megvalósítandó növekedésre.	S8. S9. S10.
A kistérség természetes központjaként kiegyensúlyozott kapcsolatokra törekszik a környező településekkel, hosszútávon minőségi ellátást biztosítva alapvetően az oktatás, az igazgatás, a kereskedelem, vendéglátás, szolgáltatás az idegenforgalom a sport és a kultúra területén, valamint közlekedés fejlesztésében. Fejlesztéseit a térség érdekeivel összehangoltan, a kölcsönös érdekek alapján kívánja megvalósítani.	S1. S2. S4. S6. S7. S9. S11. S13.
Lakóterületeit fokozatosan, hosszabbtávon kívánja fejleszteni és az elkövetkezendő 10 évben lakónépességét legfeljebb 2000 – 2500 (kb 10 %) fővel kívánja növelni.	S3.
Fő cél a minőségi fejlesztés, ami értékeinek megőrzését, továbbfejlesztését jelenti, belső városi területeinek megújítását, kisvárosi arculatának továbbfejlesztését, a városközpont befejezését kívánja meg. (A városkép sok hiányossággal bír, esetenként kifejezetten csúnyácska, a megrekedt városias fejlődés hiányainak pótlása, „a megalkotott" lyukak befoltozása, fontos feladat.) A környezet minőségének emelése a lokálpatriotizmus kialakításának és fejlesztésének lényeges momentuma.	S10. S11. S12. S13. S14
Lakóterületein a hagyományos kertvárosias beépítési formákat kívánja megépíteni, zöldfelületekkel gazdagon átszőve, a központi területekre korlátozva az intenzív városias beépítéseket. A lakóterületek biztosítsák az itt élők nyugalmát, pihenését, a környezeti ártalmaktól mentes életet.	S9. S10.
Zöldfelületeinek fejlesztése fontos cél, hiányzó városi parkjainak megteremtése az elkövetkezendő időszak egyik fő feladata lehet.	S9. S10.
Helyi gazdaságát erősítendő – megtartva a mezőgazdasági termelés fontosságát – kereskedelmi, szolgáltató területeinek kismértékű fejlesztése – a közlekedésfejlesztési lehetőségekkel együttesen kezelve - fokozatosan lehetséges.	S1. S4. S6. S7. S8. S13.
Külső területein minőségileg fejleszteni és megóvni kívánja kertségeit, ami a város pihenő – rekreációs területe.	S9. S10.
Fejleszteni kívánja az adottságaira építő idegenforgalmat, erősíteni a borturizmust,	S10. S11. S13.

távlatban a termálturizmust és más a vidéki élethez kapcsolódó szabadidős tevékenységeket, a szállásférőhelyek növelésével, az idegenforgalmi fejlesztések támogatásával.	S14.
Belső területein a közművek és utak kiépítésével megteremti a hagyományos lakóterületek megújításának feltételeit.	S10. S11. S12.
Intézményeinek minőségi megújítására törekedve megindítja oktatási rekonstrukciós programját mindkét településrészen, ami a teljes intézményhálózatnak a kor követelményeinek megfelelő kiépítését jelenti, területi bővítésekkel és új építésekkel, nagytávlatban.	S2. S4.

5. Rendezési típusú tervekhez való illeszkedés

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. Az alábbiakban ezeket vetettük össze Monor Integrált városfejlesztési stratégiájának stratégiai céljaival, amit az alábbi táblázatban S betűvel rövidítettünk. A célok megnevezését az 1.1 fejezetben szereplő célrendszeri ábra tartalmazza.

OFTK Prioritásai	Monor ITS célrendszeréhez illeszkedése
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	S4. S6. S13
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	S3. S4. S6. S7. S8. S13.
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság illetve az energiafüggetlenség felé	S9. S10.
Népesedési és közösségi fordulat	S2. S3. S4.
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	S1.

OFTK Specifikus Céljai	Monor ITS célrendszeréhez illeszkedése
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	S6.
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	S2. S7.
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	S14.
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	S4. S6.

Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	S3. S4. S5.
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	S1. S2.
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	S10. S11. S12.
Az ország makro-regionális szerepének erősítése	S13.
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	S1.
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	S3.
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	S13. S14.
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	S3. S4. S5
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	S11.

A Koncepció megfogalmaz területpolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, melyekkel összhangban vannak a monori ITS specifikus céljai a makro-kapcsolati súlypontiság kihasználásával, a területfelhasználási hierarchia fejlesztésével.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Pest megye az ország egyik legnépesebb és legnagyobb gazdasági teljesítményű megyéje. A Koncepció az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

- gazdaság dinamizálása, befektetés-ösztönzés, innováció és versenyképesség javítása, KKV szektor támogatása
- társadalmi megújulás, közösség és bizalom erősítése, családi értékek előtérbe helyezése, a lakosság egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, területi és társadalmi kohézió, esélyegyenlőség javítása
- térszerkezet fejlesztése, metropolisz térség, belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében, vonzó, kiemelkedő környezeti feltételek és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Összességében megállapítható, hogy Monor Integrált Településfejlesztési Stratégiájának célrendszere és beavatkozási logikája összhangban van az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Országos Területrendezési Terv

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény célja, hogy meghatározza az ország egyes térségeinek területhasználati feltételeit, a műszaki infrastruktúrális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. Felsorolja a nemzetközi és országos szintű közlekedési hálózatokat, melyek egy része Monor területét is érintik.

Az ITS specifikus céljai és beavatkozásai figyelembe veszik ezen országos jelentőségű területeket és fejlesztésükre kiemelt figyelmet fordít.

6. Egyéb Nemzeti fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Magyar Növekedési Terv

A hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében elkészült a Magyar Növekedési Terv a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából 2011-ben. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása, emellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése.

Monor Integrált Településfejlesztési Stratégiája első sorban az S4. S6. S7 S13. célkitűzésein keresztül illeszkedik a Magyar Növekedési Tervben foglalt célkitűzésekhez:

- Hozzáadott érték növekedés
- Foglalkoztatás bővítés
- Import kiváltás
- Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok kiépítése
- Fenntartható

Jelen ITS célrendszere, stratégiai alapfelvetései összhangban vannak a Növekedési Terv céljaival.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

Az Országgyűlés 2013. március 25-i ülésnapján elfogadta a 2012-2024 közötti időszakra szóló Keretstratégiát. A Stratégia célja, hogy hozzájáruljon a nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról.

„A fenntartható fejlődés az ember boldog és értelmes életvitelének előmozdítását és a közjó kiteljesédését célozza úgy, hogy az emberi tevékenységek a Föld környezeti eltartó-képessége szabta határokon belül maradnak, és a gyarapítható, fejleszthető emberi, társadalmi és gazdasági erőforrások terén gondoskodunk ezek megfelelő mennyiségi és minőségi állapotának fenntartásáról, bővítéséről, illetve javításáról.”

A Keretstratégia szerint biztosítani kell az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fejlesztéseit. Ennek eszköze az egyéni, családi, vállalkozói, civil és kormányzati felelősség egyensúlyban tartása.

NFFK stratégia céljainak rendszere	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	S2. S3. S4.
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	S2. S3.
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	S9. S10. S11. S12.
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	S6. S7. S8. S13

Jelen ITS stratégiai céljai és az NFFK stratégiai céljainak rendszere közötti összhang biztosított.

Nemzeti Környezetvédelmi Program

A Program a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásai szerint szakpolitikai stratégia, az átfogó környezetügyi szakpolitikai területre vonatkozó jövőkép elérésének stratégiai tervdokumentuma. A környezetvédelmi törvénnyel összhangban az emberi egészség védelmét, a természeti erőforrások és értékek megőrzését, fenntartását tartja fontosnak és a környezettel, annak védelmével, veszélyeztető tényezőkkel foglalkozik. A Program 2014-2019 közötti időszakra szól, kitekintve 2020-ra.

Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása	S9. S10. S11.
Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata	S9. S13. S14
Az erőforrás-takarékosság és a – hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése	S9. S10. S11.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljai teljes mértékben megjelennek az Monor stratégiai céljai között.

Nemzeti Energiastratégia

A globális környezeti hatások következtében az energia területén szemléletváltásra van szükség az energiaellátás hosszú távú biztosítása érdekében. A célok elérése érdekében öt fontos törekvést fogalmazott meg a Stratégia: az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása, a megújuló energiák részarányának növelése, a közép-európai vezetékhálózat integrálása és az ehhez szükséges határkeresztező kapacitások kiépítése, az atomenergia jelenlegi kapacitásainak megőrzése, valamint a hazai szén- és lignitvagyon környezetbarát módon való felhasználása a villamosenergia-termelésben.

Nemzeti Energiastratégia céljai	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Energiaellátás biztosítása, energiahatékonyság	S11.
Versenyképesség növelése	S1. S2. S3. S4. S5. S6. S7. S8. S11. S13. S14
Fenntarthatóság	S9. S10. S11. S12.

Az energiahatékonyság, a versenyképesség és fenntarthatóság megjelennek az Monor ITS specifikus céljai között, tehát az illeszkedés teljes mértékben teljesül a Nemzeti Energiastratégia dokumentummal.

Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve. Meghatározza a stratégiai irányt 2030-ig, távlati kitekintéssel 2050-ig, egy első ütemmel 2020-ig.

Nemzeti Közlekedési Stratégia céljai	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Környezetre gyakorolt hatások javulása	S9. S10. S11. S12.
Egészség- és vagyonbiztonság javulása	S3. S5. S7. S10. S11. S12.

Gazdasági növekedés elősegítése		S1. S4. S6. S7. S8. S13.
Foglalkoztatás javulása		S1. S4. S6. S7. S8. S13
Lakosság jólétének javulása		S2. S3. S4. S5. S9. S10. S11. S12. S14.
Területi egyenlőtlenségek mérséklése		S3. S5. S10.
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása		S3. S5.
Nemzetközi kapcsolatok erősítése		S1. S2. S6. S7. S8. S13.
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	Hasznosabb közlekedési módok erősítése	S11.
	Hasznosabb személy- és áruszállítás erősítése	S11.
Szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	Szállítási szolgáltatások nyújtásának javítása	S11.
	Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	S11. S10.

A Nemzeti Közlekedésfejlesztési Stratégia és Monor 2014-2020 időszakra szóló jelen ITS, azon belül is a T1. A városi közlekedés és közmű infrastruktúra fenntartható fejlesztése **specifikus célhoz kapcsolódó fejlesztések közötti összhang biztosított.**

4.1.2. A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása

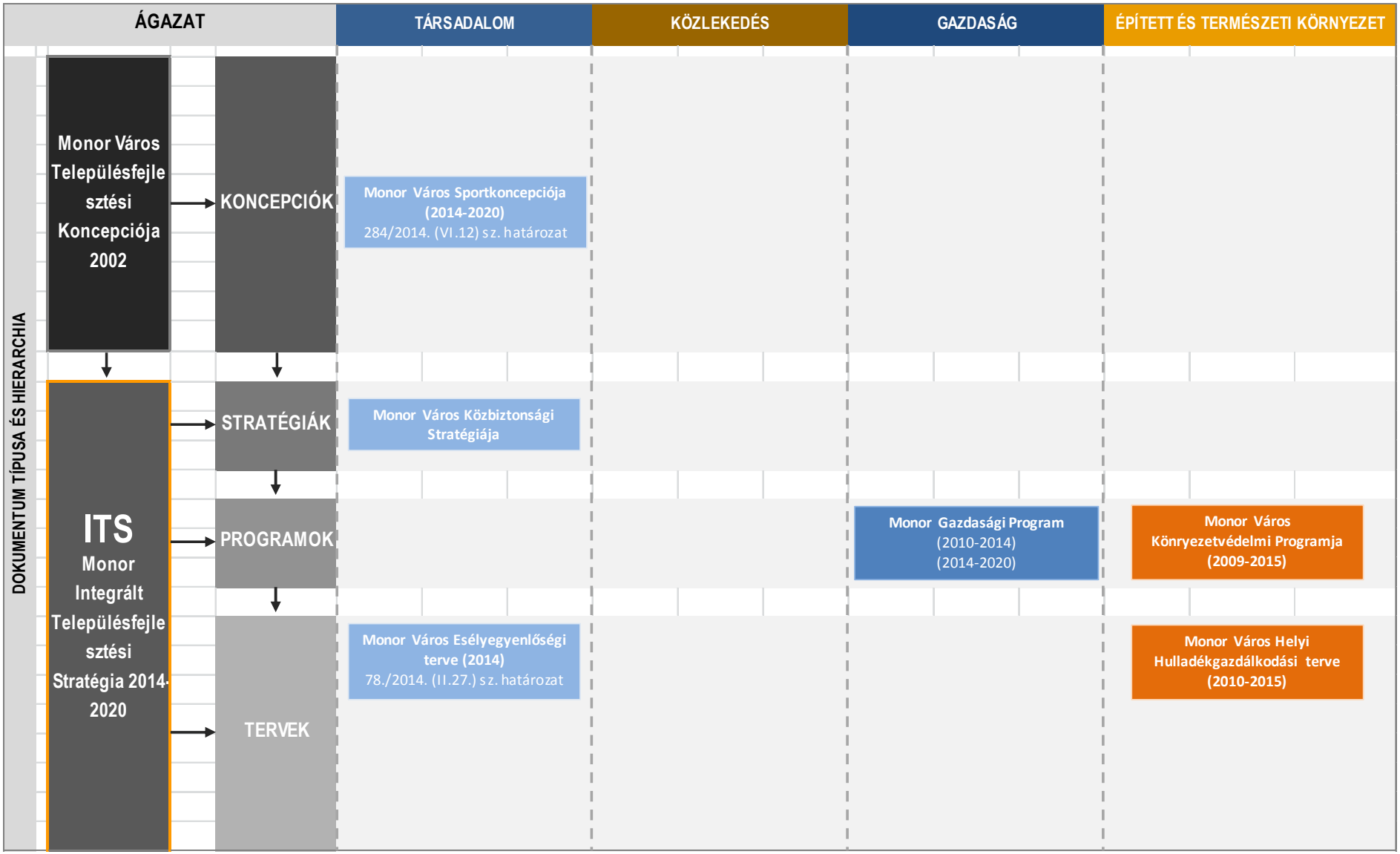

22. ábra: A város ágazati dokumentumainak rendszere

4.2. A stratégia belső összefüggései

Jelen fejezet célja, hogy a stratégiai célkijelölés belső összefüggéseit alapvetően két szempontból vizsgálja. Egyrészt azt mutatja be, hogy a stratégiai fejezetben meghatározott célok a helyzetelemzésben valóban feltárt problémák megoldására fókuszálnak. Másrészt bemutatja, hogy az egyes célok mely esetekben és milyen mértékben erősítik egymás, milyen hatást gyakorolnak egymásra.

A helyzetelemzésben feltárt problémák megoldására megfogalmazott célok sorszámát a következő táblázatban foglaltuk össze:

Helyzetértékelésben feltárt problémák (SWOT-Gyengeségek)	ITS célrendszeréhez illeszkedése részcélonként
• Településhálózati összefüggések o Ingázó lakosság	S1. S6. S4. S8. S13. S7. S14.
• A település humán infrastruktúrája o Felsőfokú képesítéssel rendelkezők aránya az országos átlagtól elmarad o Jelentős férőhelyhiány az óvodai ellátásban és elavult műszaki állapotú épületek o Bentlakásos idősellátás hiánya o Ingázó lakosság o Fokozódó szegregáció (újonnan kialakult Tó utcai telep, Földvári-tanya) o Átalakult segélyezés o Kevés helyi munkalehetőség o Képzési intézmények kapacitása kevés a térség kiszolgálásához o Szlömösödő, „ellakósodó” Pincesor o Szétnyíló társadalmi olló a helyi közösségen belül o Intézmények közötti együttműködés nem elég tartalmas	S1. S2. S3. S4. S5. S6.
• Az önkormányzat gazdálkodása, településfejlesztési eszközök és intézményrendszer o A településen működő vállalkozások relatíve alacsony gazdasági teljesítménye o Elavult kedvezőtlen városkép, elhanyagolt közterek, csökkentik a turisztikai vonzerőt o A termelő típusú funkciók, alacsony színvonalúak, kedvezőtlen szétszórt elhelyezkedésűek o Hiányos infrastruktúra o A gazdaságfejlesztési hagyományok hiánya o Helyi exportképes, vagy legalább országos hírű termékek hiánya o Alacsony komfortfokozatú lakásállomány o Oktatási, nevelési infrastruktúra egyes elemei felújításra szorulnak o Régiós összehasonlításban alacsony a lakosság képzettsége o Nagy, közepes vállalattok hiánya; o A munkavállalók kétharmada ingázik; o A település vezetése és a helyi vállalkozások közötti párbeszéd	S1. S2. S4. S6. S7. S8. S9. S13. S14.

nem elég hatékony; o A helyi programszervező szereplők közötti kommunikáció nem elég hatékony (a programok sokszor „ütik” egymást); o Otthon (családi ház) kénytelenek a kisiparosok iparos tevékenységüket folytatni, megfelelő kiépített telephelyek hiányában; o A települési intézményhálózat felaprózott, nem elég hatékony (például jobb lenne egy telephelyen elhelyezni a közkonyhát); o Nem működik Monoron inkubátorház, vagy más olyan telephely szolgáltató, amely a helyi vállalkozások piaci versenyképességét növelné; o Nem működik ipari park (agro ipari park 2008-as koncepció alapján) a településen; o Tudatos városmarketing tevékenység hiánya o A szomszédos, hasonló adottságú településekkel való együttműködés alacsony szintű, minimális;	
• Természeti adottságok o A város talajának jelentős hányada gyenge minőségű o A szárazság kezd aggasztó méreteket ölteni o A Strázsa-hegy nem tud megújulni és a kor elvárásainak megfelelően integrálódni a gazdasági struktúrába o Gazdálkodási határt jelölő fasorok, mezsgyesávok és erdősávok megszűntek (szélerózió erősödése) o A táj képét helyenként rontják az infrastrukturális elemek és gazdasági beépítések. o Illegális hulladéklerakatok nagy száma o Mezővédő erdősávok rendszerének hiánya	S5. S9. S10. S14.
• Zöldfelületi rendszer o A városközponton kívül kevés a közpark, tér, a meglévők a központon kívül közösségi funkció betöltésére csak részben alkalmasak. o Nincs összefüggő zöldfelületi rendszer a városban o A kertek, vízfolyások és utak mentén csak kevés kapcsolat biztosított a városi szövetben lévő zöldfelületi elemekhez o Kihasználatlanok a lakóterületek közé ékelődött zöldfelületek	S9. S10.
• Épített környezet o Építészetileg vegyes arculat o Nagymértékű áthaladó forgalom környezetterhelése a városközponton o A település méretéhez képest kicsi külterület	S9.
• Közlekedés o 4. sz. főút kapacitás és forgalombiztonsági problémái o Átmenő forgalom a városközpontban o Kerékpáros hálózat hiánya a környező települések felé	S10. S11.
• Közművesítés o A város vízminőségi problémái – a vas, a mangán és a metántartalom a határértékhez közeli értéke	S12.

o Vízvezeték egy része régi építésű (anyaga elavult) o Szennyvíz-csatornázottság nem teljes körű o Csapadékvíz-elvezetés sok helyen nem megoldott, árkok hiánya, belvíz-veszélyeztetettség o Átereszek keresztmetszete sok helyen nem megfelelő karbantartású o Jelentős kis-, és középfeszültségű légvezetékes hálózat	
• Városi klíma o Problémák vannak az ivóvízellátás elöregedett rendszerével o Nincs az energiagazdálkodásra specializált szervezet, és energiahatékonysági koncepcióval sem rendelkezik a város o Illegális hulladéklerakatok, elhagyott hulladékok nagy mennyisége o Erős defláció és erózió o Nitrátérzékeny felszín alatti vizek	S9. S10. S12.

A fenti összefoglalás alapján jól látszik, hogy a helyzetelemzésben a stratégiai időtávon belül a település által javítható negatív tényezőként felsorolt gyengeségekre a stratégia kivétel nélkül megfogalmaz célt. A részcélok eloszlásából jól látszik egyfajta koncentráció a gazdaságfejlesztési és társadalmi, humáninfrastruktúra területek mentén.

A stratégiai célok látszólag különböző területekre koncentrálnak, azonban egy-egy cél teljesülése felé megtett lépés a többi cél elérésére is kedvező hatással bírhat. Ezeket az eltérő erősségű hatásokat a következőkben tervezői becslés alapján vizsgáljuk. A vizsgálat tudományos megalapozó módszertan hiányában csak azt hivatott szemléltetni, hogy jelen ITS integráltsága hatásaiban is érvényesül.

ITS középtávú stratégiai célok	ITS középtávú stratégiai célok													
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14
S1: Térségi központi szerepkör jobb kihasználása														
S2: Helyben megtalálható, színvonalas kulturális és közszolgáltatások megerősítése	+++													
S3: Népességmegtartás (fiatal családokat támogató programok), a társadalmi leszakadás megakadályozása	++	++												
S4: A lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelése, képzettségi és szakképzettségi szintjének emelésével	++	++	+++											
S5: Leromlott területek fejlesztése, felzárkóztatása (Tabán)	+	++	+++	+++										
S6: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása	+++	+++	+++	+++	+									
S7: A város nemzetközi és országos sportéletben betöltött pozíciójának tovább erősítése (sportinfrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése)	+++	++	++	+	-	+++								
S8: Arculatfejlesztés, városmarketing (jellegzetes helyi termékek támogatása)	++	++	++	++	+	+++	+++							
S9: Értékőrző környezetmegújítás	+	+	++	+	+	++	+	+						
S10: Rendezett és fenntartható közterületi rendszer kialakítása	+	++	++	-	++	++	++	+	+++					
S11: Fenntartható közlekedési hálózatok fejlesztése	+++	+	++	-	++	+++	++	+	+	++				
S12: Közműhálózatok fejlesztése	+	+	++	-	++	++	+	+	++	++	+			
S13: Idegenforgalmi célú fejlesztések	++	+++	+	++	+	+++	+++	+++	+++	+++	++	+		
S14: Strázsa-hegy komplex fejlesztése	++	+++	+	-	++	+++	+++	+++	+++	++	++	++	+++	

+++ - Erős kapcsolódás
++ - Közepes kapcsolódás
+ - Gyenge kapcsolódás

16. táblázat: Az ITS stratégiai céljainak kapcsolata

Az ITS stratégiai céljainak és azokhoz tartozó beavatkozásoknak az egymásra gyakorolt erősítő hatását összefoglaló táblázat rámutat arra, hogy az egyes célterületek kapcsolódása a többihez eltérő mértékű. Bár az egyes célok megvalósulása erősen hozzájárul a többi cél teljesüléséhez is, vannak olyan célterületek, amelyek jobban ki vannak szolgáltatva a többi terület fejlődésének, illetve, amelyek jobban hatnak a többi célterületre. Az előző táblázatban egyes célokhoz rendelt „+" jeleket célonként összesítve a következő sorrend alakul ki a célok között:

Tematikus stratégiai cél	Kapcsolódási érték (kapott „+" összesen)
S6: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása	34
S14: Strázsa-hegy komplex fejlesztése	29
S13: Idegenforgalmi célú fejlesztések	29
S2: Helyben megtalálható, színvonalas kulturális és közszolgáltatások megerősítése	27
S3: Népességmegtartás (fiatal családokat támogató programok), a társadalmi leszakadás megakadályozása	27
S8: Arculatfejlesztés, városmarketing (jellegzetes helyi termékek támogatása)	27
S1: Térségi központi szerepkör jobb kihasználása	26
S7: A város nemzetközi és országos sportéletben betöltött pozíciójának tovább erősítése (sportinfrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése)	25
S10: Rendezett és fenntartható közterületi rendszer kialakítása	24
S11: Fenntartható közlekedési hálózatok fejlesztése	24
S5: Leromlott területek fejlesztése, felzárkóztatása (Tabán)	21
S9: Értékőrző környezetmegújítás	20
S4: A lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelése, képzettségi és szakképzettségi szintjének emelésével	19
S12: Közműhálózatok fejlesztése	19

Fontos hangsúlyozni, hogy a kapcsolati érték nem mutatja a kapcsolódás irányát. Például feltételezhető, hogy a turizmus fejlődése nem javítja közvetlenül a rendezett és fenntartható közterületi rendszer kialakítását, viszont a környezett rendezettségének erősödése fontos feltétele a turizmus fejlődésének. A sikeres turizmus és gazdaságfejlesztés viszont olyan ágazattól független erőforrásokat halmozhat fel, amelyek az önkormányzati gazdálkodáson keresztül előmozdíthatják az összes cél megvalósítását.

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégiában meghatározott összes cél teljesülését több jelentős külső tényező is befolyásolja, melyek kívül esnek az önkormányzat közvetlen befolyásán. Ilyen jelentős kockázatok például a következők:

- Az M4 autópály nem épül meg a stratégiai időtávban;
- A tervezett kötöttpályás közlekedési infrastruktúra fejlesztések elmaradnak, vagy elhúzódnak,
- A város nem jut (elegendő) fejlesztési támogatáshoz,
- A nemzetközi befektetési bizalom nem változik, vagy kedvezőtlenül változik a hazánkkal kapcsolatban;
- stb.

A felsorolt példák is jól mutatják, hogy a stratégia teljeskörű megvalósítása finanszírozási és döntési oldalról is csak részben lehet az önkormányzat felelőssége.

A stratégia mentén megvalósuló konkrét önkormányzati projektek tekintetében, azonban egyes tipikus kockázatok azonosíthatók, és megfelelő eszközökkel bekövetkezésük valószínűsége, és kedvezőtlen hatásuk csökkenthető.

Az egyes projektek megvalósításának kockázatait három nagy csoportba soroltuk: előkészítéshez, végrehajtáshoz, valamint fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok.

Előkészítési, tervezési, kockázatok

Engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása

Az építési beruházások megvalósításához építési engedély megszerzésére van szükség, amelynek beszerzése jelentős időráfordítást igényel. Az engedélyeztetés elhúzódása jelentősen késleltetheti a nagyobb beruházásokat. Az önkormányzat számos projekt esetében megkezdte a beruházás előkészítését, így a tervdokumentációk összeállítását. Elkészült azon projektelemek listája, amelyek engedély kötelesek. Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül, amelynek alapján a beruházás terv szerinti ütemezése biztosítottnak tekinthető.

Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása

A közbeszerzési eljárások jelentős mértékű elhúzódása különösen az építési beruházásokat érintheti érzékenyen. Az elhúzódó procedúra következtében felborulhat az előre eltervezett ütemezés, a kivitelezés ezáltal átcsúszhat téli időszakokra. A téli munkakezdés műszaki szempontból nagyon kedvezőtlen lehet, a vállalkozói szerződésben rögzített szerződéses árhoz képest jelentős többletköltségeket okozhat (pl. fűtési többletköltség), illetve jelentősen megnövelheti a kivitelezés időtartamát.

A kockázat nagyban csökkenthető azzal, hogy az önkormányzat közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépíti meghiúsulási valamint késedelmi kötbért. Szintén kockázat csökkentő tényező az un. „feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása”. A közösségi támogatással megvalósuló beszerzések esetében, ugyanis a törvényi szabályozás lehetővé teszi a feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatását. Ennek lényege, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívás közzététele időpontjában még nem rendelkezik az eljárás megindításához szükséges anyagi fedezettel, de támogatásra irányuló pályázatot nyújtott be, vagy fog benyújtani.

Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége

A szűkösen rendelkezésre álló uniós pályázati források, rákényszerítik az Önkormányzatokat a minél hatékonyabb pályázásra (a nyerési esélyek maximalizálására). A minőségi pályázatok elkészítése érdekében az Önkormányzat szükség esetén akár külső szakértőt von be a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére. Ezen kívül a folyamatos kapcsolattartás biztosított a irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekellentétei

Mindegyik akcióterület esetében cél, hogy megvalósuló beruházások minél szélesebb társadalmi rétegek számára eredményezzenek életminőség-javulást. Ennek ellenére is a különböző célcsoportok között érdekellentétek keletkezhetnek. Megfelelő tájékoztatással, konzultációs lehetőséggel (lakossági fórumok, civil fórumok, vállalkozási fórom stb.) biztosítani lehet, hogy az esetlegesen adódó problémák, érdekellentétek már a beruházások megkezdése felszínre kerüljenek. Monor Önkormányzata az Integrált településfejlesztési Stratégia készítése során, partnerségi tervében foglaltaknak megfelelően folyamatosan biztosította ezeket a lehetőségeket: a véleménynyilvánításba bevonta a város civil és vállalkozói rétegeit, valamint az egész lakosság számára lehetővé tette, hogy beleszólhassanak a városfejlesztési elképzeléseibe.

Az Önkormányzat a továbbiakban (stratégia végrehajtásának időszaka) is elkötelezett a széles körű partnerség iránt. Az elkészülő tervek és látványtervek minden monori lakos számára hozzáférhetőek lesznek.

Végrehajtáshoz kapcsolódó kockázatok

Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő

A tervezéshez hasonlóan a beruházás során is előfordulhatnak olyan nem várt nehézségek, melyek megnövelik a projektek megvalósítási idejét, illetve költségvetését. A kockázat bekövetkezte alapos tervezéssel jelentősen csökkenthető. Ennek érdekében az Önkormányzat számos projektek esetében már korábban megkezdte a tervdokumentációk kidolgozását. Ugyanakkor mind a költségvetés, mind az ütemezés tervezésénél a legrosszabb verzióval számol, melynek köszönhetően a jelentősebb csúszások elkerülhetők. A kockázat jelentősen csökkenthető a megfelelő kivitelezők kiválasztásával, garanciák beépítésével, kötbérezéssel.

Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt

Az infrastrukturális beavatkozások mindegyike átmenetileg kellemetlenségeket (zaj- és légszennyezettség növekedése, közlekedési fennakadások stb.) okozhat a beruházások közvetlen környezetében lakóknak. Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás segítségével biztosítható, hogy az átmeneti fennakadásokat a helyi lakosok türelemmel viseljék.

Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik

Előfordulhat, hogy az igényelt támogatási részlet nem érkezik meg időben az Önkormányzat számlájára. A probléma kiküszöbölésének három fontos biztosítéka van:

- Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése, településfejlesztésben jártas, jól felkészült szakértői állománnyal;
- A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése;
- Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok

Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek

Az új beruházások által létrehozandó kapacitások sok esetben együtt járnak megnövekedett üzemeltetési, fenntartási költségekkel. Az Önkormányzat már a projekttervezési időszakban hangsúlyt fektet a fenntartásához kapcsolódó költségek meghatározására, és szakértői becslésekre támaszkodik. Ezen intézkedések sem lehetnek azonban elegendőek, hogy minden kockázatot kizárjunk. Új jogszabályi kötelezettségek valamint a gazdaság stagnálása vagy esetleges recessziója elindíthat olyan folyamatokat, amelyek megnövelhetik az üzemeltetési költségeket.

Az indikátorok teljesítése nem lehetséges

A 2014-2020-as VEKOP-hoz kapcsolódó indikátorok jelentős része csak súlyos erőfeszítések árán teljesíthető. Az indikátorértékek meghatározásában jelentős szerepe volt az Európai Unió Bizottságának.

Várható, hogy az OP indikátorok teljesítése érdekében, már a kedvezményezettekkel szemben is nehezen teljesíthető feltételeket fog támasztani az irányító hatóság. Probléma kezelése:

- az Önkormányzat számára teljesíthetetlen indikátorok vállalását még a forrásokhoz való hozzájutás lehetősége sem legitimálja. A forrásvesztés / forrás visszafizetés elkerülése érdekében kizárólag olyan pályázati forrásokból megvalósuló projektek végrehajtásában vesz részt, ahol az indikátorok reálisak és teljesíthetőek;
- minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása;
- rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.

A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik

Vandalizmus, rongálás következtében előfordulhat, hogy a frissen felújított közterek gyors ütemben romlásnak indulnak. A probléma kiküszöbölése érdekében az önkormányzat a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködésre törekszik. Ezen kívül Monor bizonyos közterein már most térfigyelő kamerák vannak elhelyezve. A térfigyelő kamerahálózat bővítése várható további veszélyeztetett köztereken a jövőben is.

Kihasználatlan kapacitások

A létrehozandó kapacitások (közterületek, parkok, közösségi terek, szolgáltatóházak stb.) esetében kiemelt cél, hogy használatba vegyék azokat, élettel teljenek meg. Minden új beruházás során fennáll a veszélye annak, hogy nem sikerül aktivizálni a helyi lakosságot, civil és kulturális valamint gazdasági szereplőket a létrehozott kapacitások valamint új szolgáltatások igénybevételére. A probléma kezelésére az Önkormányzat az alábbi megelőző lépéseket teszi:

- Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során;
- A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe;
- A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

Kockázatok	Bekö-vetkezés valószínű-sége	Hatás mértéke	Kockázat kezelési stratégia
Előkészítés, tervezés			
Projekt kidolgozás, engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása	+	++	Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül
Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása	++	+++	Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárásait jól előkészíti, előzetes piacfelmérésre alapozza. A feltételes közbeszerzési eljárás alkalmazása, amennyiben
Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége	+++	+++	Szükség esetén külső szakértő bevonása a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére
Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekellentétei	++	++	Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Végrehajtás			
Kivitelezések időbeli csúszása, a projekt költségvetése megnő	+++	++	Alapos tervezés, A megfelelő kivitelezők kiválasztása,

Kockázatok	Bekö-vetkezés valószínű-sége	Hatás mértéke	Kockázat kezelési stratégia
Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt	+	+	Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Fenntartás			
Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek	++	+++	Üzemeltetési költségek előtt szakértői becslése már a projekttervezés időszakában
A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik	+	+	A rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködés; térfigyelő kamerahálózat bővítése
Kihasználatlan kapacitások	+	+	▪ Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során;

+++ - Erős kapcsolat
++ - Közepes kapcsolat
+ - Gyenge kapcsolat

A fent bemutatott kockázatok projektenként eltérhetnek, valamint azok kezelési módjában is lehet eltérés.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A 314/2012(XI.8) Korm. rendeletnek megfelelően elkészült megalapozó vizsgálata 10 fejezetében bemutatásra kerül az önkormányzat gazdálkodása, ezen belül:

- Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
- Gazdaságfejlesztési tevékenység
- Foglalkoztatáspolitika, jövedelmi helyzet
- Lakás- és helyiséggazdálkodás
- Intézményfenntartás
- Energiagazdálkodás

A helyzetelemzésben leírt tevékenységek, mechanizmusokat az önkormányzat gazdaságfejlesztési kulcsprojektjéhez kapcsolódó koordinációs és marketing tevékenysége egészíti ki, amely a következő évek nem beruházási jellegű, de hangsúlyos területfejlesztési tevékenysége lesz.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A település fejlesztési intézményrendszere a jelenleg felülvizsgált integrált városfejlesztési stratégiában bemutatottakhoz képest több ponton változott. A városfejlesztési tevékenységben a település képviselő-testületével együttműködő következő bizottságok vesznek részt:

- Jogi, Ügyrendi és Közbiztonsági Bizottság
- Szociális és egészségügyi Bizottság
- Gazdasági és Pénzügyi ellenőrző Bizottság
- Oktatási, Közművelődési, Sport és Egyesületi Bizottság

Monoron a Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítésében a „Műszaki, Városgazdálkodási és Környezetvédelmi Iroda” (MÜVÁK) az alapvető szervezeti egység, amely koordinatív szerepet játszik az integrált városfejlesztési stratégia végrehajtásában. A stratégiához kapcsolódó feladatai: az önkormányzat vagyonának nyilvántartása, működtetése, hasznosításával kapcsolatos és az ezekhez tartozó műszaki és beruházási feladatok ellátása. Ide kapcsolódnak a közvilágítási, energiaellátási, útfenntartási-kezelési, forgalomszervezési funkciók is.
Feladata továbbá a mezőgazdasági, állatvédelmi feladatok ellátása, a mezőőrök irányítása, a zajhatósági feladatok járási szinten történő ellátása, illetve a közterület használati engedélyezés, továbbá közterület-felügyelők irányítása. Ezek a feladatkörök azonban már nem köthetők a stratégia végrehajtásához.

A „Pénzügyi Iroda, adócsoport” közreműködik a költségvetés tervezésében, annak végrehajtásában és elkészíti az elszámolásokat.
Az „Építéshatósági Iroda” az engedélyeztetési eljárások gördülékeny lebonyolításával segíti a városfejlesztés terveit.

A Monori Önkormányzat tulajdonában több egyéb olyan szervezet is van, mely az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósításában potenciálisan reszt vehet:

KÖVÁL Nonprofit Zrt. melynek feladatai szerteágazóan kiterjednek a települési hulladékgazdálkodás, a városüzemeltetés, a közétkeztetés és 2014 szeptemberétől a városi uszoda üzemeltetési feladataira. A

felülvizsgálat alatt álló integrált városfejlesztési stratégiában foglaltakhoz képest változás, hogy a Monor Város és Uszoda Üzemeltető Nonprofit Kft. 2014. szeptember 1. napjával jogutódlással (a KÖVÁL Zrt.-be történő beolvadással) megszűnt; a Társaság általános jogutódja a KÖVÁL Nonprofit Zrt.

Fontos szerepet kaphat az ITS megvalósításában a Monori Városfejlesztő Kft., amelyet Monor Város Önkormányzata 2010-ben hozott létre (a 406/2010. (IX.16.) számú határozatával), A 100%-os önkormányzati tulajdonú Társaság általános feladatai:

- Előkészíti a városfejlesztési tevékenységeket, mely során egyeztet a közösségi szféra és a magánszféra képviselőivel.
- Az önkormányzat megbízásából szervezi a városfejlesztési tevékenységek megvalósítását.
- A fejlesztések eredményeként ösztönzi a magánszféra beruházásait és lehetőséget ad a közszféra és a magánszféra szervezett együttműködésére a városfejlesztésben.
- Elősegíti a városfejlesztési tevékenységek finanszírozásának megtervezését.
- Az akcióterület fejlesztése során keletkező közvetlen bevételeket városfejlesztési célú tevékenységek finanszírozására fordítja.
- A társaság ellátja a város arculatát jelentős mértékben meghatározó jövőbeni fejlesztési projektek menedzselését.
- Elősegíti a városfejlesztésben és város-rehabilitációban az önkormányzati, kormányzati és EU források pénzügyi szempontból hatékonyabb, szakmai szempontból jobb koordinációval történő felhasználását.
- Elősegíti az ingatlan-fejlesztések során külső pénzügyi lehetőségek, források, (pályázatok, támogatások elnyerése) felhasználását, amelyekkel az önkormányzati költségvetés tehermentesíthető.
- Segíti a magántőke bevonását az önkormányzat irányításával és ellenőrzése mellett megvalósításra kerülő városfejlesztési projektek finanszírozásába.
- A kijelölt akcióterületen az Önkormányzat nevében valósít meg fejlesztéseket.

Az ITS megvalósításához szükséges humánerőforrás

Létszám	Megnevezés	Feladatkör
MÜVÁK iroda		
1 fő	irodavezető (építész végzettség)	pályázatok kezelése, beruházások előkészítése, lebonyolítása, közbeszerzések lebonyolítása, energetikai, hulladékgazdálkodási és projektmenedzsmenti feladatok ellátása stb.
1 fő	vagyongazdálkodási ügyintéző	önkormányzati ingatlanokkal kapcsolatos bérleti, eladási, vételi, telekalakítási stb. ügyek
1 fő	útügyi ügyintéző	utak, csapadékvíz elvezető létesítmények fenntartásával, fejlesztésével kapcsolatos feladatok, beruházások előkészítése, lebonyolítása
1 fő	környezetvédelmi ügyintéző	környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása (jogszabályok követése, hulladékgazdálkodási, levegőtisztasági, vízgazdálkodási, stb. ügyek)
1 fő	ügyintéző	önkormányzati intézményekkel kapcsolatos karbantartási, felújítási, fejlesztési feladatokat ellátó, lehetőleg mérnöki képesítésű ügyintéző
Városfejlesztő Kft.		
1 fő	ügyvezető	pályázatírás, nyertes pályázatok végrehajtása, közbeszerzési koordinátori feladatok, projektmenedzsmenti feladatok ellátása

1 fő	pénzügyi ügyintéző	pályázatok elszámolása, pénzügyi kezelése
1 fő	projekt asszisztens	projektek kezelése, projektfenntartási időszak kezelése, dokumentálása, nyilvánossággal kapcsolatos feladatok

17. táblázat: Az ITS megvalósításához szükséges humánerőforrás

6.3. Település közi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Monor Városa szervezett formában első sorban a 2005. májusában létrehozott, Monor és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társuláson keresztül végzi a településközi koordinációs feladatokat.

A társulásban résztvevő tagok: Bénye Község, Csévharaszt Község, Ecser Nagyközség, Gomba Község, Gyömrő Város, Káva Község, Monor Város, Monorierdő Község, Nyáregyháza Község, Péteri Község, Pilis Város, Üllő Város, Vasad Község, Önkormányzata.

A helyzetfeltáró munkarész I.4.1 fejezetében bemutatottaknak megfelelően a társulásban részvevő önkormányzatok az alábbi önkormányzati feladatok, (hatáskörök) ellátását valósítják meg közösen:

- területfejlesztés,
- főépítész foglalkoztatása,
- háziorvosi ügyeleti ellátás,
- fogorvosi alapellátás (és az e kapcsolódó iskola-egészségügyi ellátás - iskolafogászati alapellátás).
- gyermekjóléti szolgáltatás,
- családsegítés,
- egyéb közfoglalkoztatás.

Monor Város kiemelt stratégiai célja, hogy a város térségben betöltött központi szerepkörét jobban kihasználja, a térségi szinten hatékonyabban ellátható közfeladatokat térségi ellátórendszerbe szervezze.

6.4. Monitoring rendszer kialakítása

6.4.1. A monitoring rendszer feladata és módszertana

A monitoring rendszer egy folyamatos adatgyűjtésen alapuló ellenőrző tevékenység annak érdekében, hogy az Önkormányzat információkhoz jusson az adott tevékenységek – jelen esetben az integrált településfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések, és projektek megvalósításával – kapcsolatban, és szükség esetén, akár menet közben is befolyásolhassa azok alakulását. A monitoring lényege az információk folyamatos visszacsatolása, és beépítése az éppen aktuális elemek, projektek, programok végrehajtásába.

A monitoring működéséhez először alapadatokat, kiinduló értékeket tartalmazó adatbázis felépítése szükséges. Az ITS egy integrált szemléletmódú dokumentum, amely nem csak a projekteket, hanem az egyes ágazati célokat és azok összefüggéseit is figyelembe veszi. Ezért a monitoring rendszer mérési alapja nem kizárólag a projektek megvalósulása, hanem az egyes célok teljesülése. A rendszer hatékony működéséhez elengedhetetlen egy szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. A hosszú távú célok – projektekben realizálódó – megvalósulását hatás és eredmény indikátorok, az egyes projektek fizikai megvalósulását output indikátorok megadásával mérjük. A mérés alapja a kiinduló évben meghatározott bázis érték, melyhez a program végére elérendő célértéket kell meghatározni. A bázisérték meghatározására elsősorban szükséges az adatbázis kiépítése, az alapadatok beszerzése majd az évenkénti (indokolt esetben több évi) felülvizsgálatokhoz szükséges adatszolgáltatási rendszer kiépítése. A célértékek és az indikátorok pontosan csak akkor azonosíthatók és számszerűsíthetők, amennyiben az operatív programcsomagok véglegesen elfogadásra kerülnek, illetve a projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége

eljut arra a szintre, hogy a hozzájuk kapcsolódó indikátorok mérhetők legyenek. Amíg ezen feltételek nem teljesülnek, addig elsősorban az alapelvek tisztázására és javasolt monitoring mutatók meghatározására kerülhet sor jelen dokumentum készítése során.

6.4.2. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

A monitoring rendszer működtetési mechanizmusa az EU-s társfinanszírozású projektek esetében a közösségi és a hazai jogszabályoknak megfelelően történik, az érintett Közreműködő Szervezet felelős a megvalósulás és a fenntartás során vállalt célértékek kezeléséért. A projekt szinteken vállalt célértékeket nagyobb célok mentén egyszerűsíteni és összegezni kell, ennek figyelemmel kísérése a helyi városfejlesztési szereplők feladata. Az ITS megvalósulását a képviselőtestület fogadja el, megvalósulását a szakosztályokon (illetve a városfejlesztési társaságon) keresztül folyamatosan figyelemmel kíséri. Rendszerbe épített módon a stratégia felülvizsgálatára évi gyakorisággal kerülhet sor. Az indikátorok célértékeinek időarányos teljesülését a képviselőtestület folyamatosan értékeli.

Az ITS keretében megfogalmazott és kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése, az eredmények visszacsatolása, és az azokból levonható következtetések leszűrése érdekében monitoring rendszer kialakítására van szükség.

A monitoring rendszer működését két feladatra lehet lebontani:

1. Megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése
2. ITS időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése

A stratégiában megfogalmazott célkitűzések teljesülése a fejlesztésekkel kapcsolatban meghatározott monitoring mutatókkal (indikátor) válik mérhetővé. Az eredményes megvalósítás érdekében szükség van az indikátorok éves vizsgálatára.

A monitoring tevékenység rendszeres elvégzése elsősorban az Önkormányzat hatáskörébe és feladatai közé tartozik. Az ITS-ben szereplő projektek megvalósítója nem kizárólag Monor Város Önkormányzata, hanem az állami, gazdasági és non profit szektor szervezetei is. Az adatszolgáltatás ennek következtében több helyről érkezik a városhoz. A megfelelő szintű adatok hozzáférése fontos a folyamatos kapcsolattartás a fejlesztéseket megvalósító összes szervezettel.

Javasolt, hogy az ITS monitorozása és értékelése során Monor az elért eredményeket, a hasonlónak tekintett (hasonló elhelyezkedésű, hasonló népességszámú, hasonló gazdasági kihívások előtt álló, stb.) települések eredményeivel, illetve helyzetének változásával vesse össze.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

Az ITS felülvizsgálata támaszkodik a monitoring mutatók éves értékelésére, de a fejlesztések teljességét bemutató jelentésekre is. A 3-5 évente történő felülvizsgálat lehetőséget biztosít a kijelölt akcióterültek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések módosítására, a megvalósulást mérő indikátor rendszer bővítésére és esetleges átdolgozására.

A felülvizsgálat elvégzésének felelőse Monor Város Önkormányzata.

6.4.3. A hosszú távú célok teljesülését mérő javasolt eredmény és hatásindikátorok

A táblázatban dőlt betűvel írt indikátorok az 1301/2013/EU (ERFA) és az 1304/2013/EU (ESZA) rendeletekben meghatározott közös eredménymutatók

Hosszú távú célok	Indikátor	Indikátor típusa	Me.	Tervezett változás	Mérés módja
S1: Térségi központi szerepkör jobb kihasználása	Helyi iparűzési adóbevétel növekedése	Hatás	Ezer Ft	400 000	KSH
S2: Helyben megtalálható, színvonalas kulturális és közszolgáltatások megerősítése	A kulturális és közszolgáltatásokkal kapcsolatos lakossági elégedettség növekedés	Eredmény	%	15	Monor Város Önkormányzat
S3: Népességmegtartás (fiatal családokat támogató programok), a társadalmi leszakadás megakadályozása	Öregségi mutató csökkenése	Hatás	%	30	KSH
S4: A lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelése, képzettségi és szakképzettségi szintjének emelésével	Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában	Hatás	%	31	KSH
S5: Leromlott területek fejlesztése, felzárkóztatása (Tabán)	35%-os szegregációs mutatóval jellemezhető településrészek száma (jelenleg 4 ilyen szegregátum van)	Hatás	db	0	KSH
S6: Kedvező és vonzó gazdasági környezet kialakítása (helyi munkahelyteremtés)	Munkanélküliségi ráta	Hatás	%	6	KSH
S7: A város nemzetközi és országos sportéletben betöltött pozíciójának tovább erősítése (sportinfrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése)	Sportrendezvényekhez kapcsolódó éves idegenforgalmi adóbevétel	Hatás	Ezer Ft	1 200	KSH
S8: Arculatfejlesztés, városmarketing (jellegzetes helyi termékek támogatása)	Helyi iparűzési adóbevétel növekedése	Hatás	Ezer Ft	400 000	KSH
S9: Értékőrző környezetmegújítás	A települési környezettel kapcsolatos lakossági elégedettség növekedése	Hatás	%	20	Monor Város Önkormányzata
S10: Rendezett és fenntartható közterületi	A települési környezettel kapcsolatos lakossági	Hatás	%	20	Monor Város Önkormányzata

rendszer kialakítása	elégedettség növekedése				
S11: Fenntartható közlekedési hálózatok fejlesztése	Kötött pályás közlekedési eszközöket igénybevevők számának növekedése	Hatás	%	20	MÁV
S12: Közműhálózatok fejlesztése	Becsült átlagos ingatlan érték növekedése (építési telek ár Ft/nm)	Hatás	%	15	Monor Város Önkormányzat
S13: Idegenforgalmi célú fejlesztések	Helyi idegenforgalmi adóbevétel	Hatás	Ezer Ft	2 000	KSH
S14: Strázsa-hegy komplex fejlesztése	Strázsa-hegyre látogató turisták száma	Hatás	Fő/év	1000	Monor Város Önkormányzat Monori Borút Egyesület

6.4.4. Az ITS akcióterületi projektjeinek megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok

Akcióterület megnevezése és kapcsolódó projektek			Output indikátor neve	Me.	Adatforrás
AT1	**AT1.1.**	Kossuth Lajos utca közterület rendezése	Felújítással, rendezéssel érintett közterületek területe	m2	helyszíni felmérés
	AT1.2.	Autóbusz pályaudvar áthelyezése	Áthelyezett buszpályaudvarok száma	db	helyszíni felmérés
	AT1.3.	Intermodális csomópont kialakítása a vasútállomás környezetében	Az intermodális csomópontban összekapcsolt közlekedési módok száma	db	helyszíni felmérés
	AT1.4.	Inkubátorház létrehozása	Bérbeadható helyiségek száma	db	
	AT1.5.	József Attila Gimnázium bővítése	Bővítéssel létrejött épületrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT1.6.	Kossuth Lajos Általános Iskola bővítése	Bővítéssel létrejött épületrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT1.7.	Ady Endre utcai Általános Iskola akadálymentesítése	Akadálymentesen elérhető épület, épületrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT1.8.	Rendelőintézet rekonstrukciója és környezetrendezése	Felújítással érintett helyiségek száma	db	Tervek, építési napló
	AT1.9.	Uszoda üzemeltetés korszerűsítése	Üzemeltetésbe bevont megújuló energiaforrások száma	db	Tervek, építési napló
	AT1.10.	Uszoda bővítése	Bővítéssel létrejött épületrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT1.11.	Városi Sportcsarnok építése	Létrejövő sportcsarnok szint területe	m2	Tervek, építési napló
	AT1.12.	Krúdy Gyula utcai park építése	Létrejövő park alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT1.13.	Gera park rekonstrukciója	Rekonstrukcióval érintett park, parkrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT1.14.	Móricz Zsigmond utca rekonstrukciója	Rekonstrukcióval érintett alapterület	m2	Tervek, építési napló

AT2	**AT2.1.**	Rendezvényterek kialakítása	Létrejövő rendezvényterek alapterülete összesen	m2	Tervek, építési napló
	AT2.2.	Bor tanösvény kerékpáros útvonalának kiépítése	Létrejövő tanösvény, kerékpárút hossza összesen	km	Tervek, építési napló
	AT2.3.	Gépjármű közlekedésű utak felület szilárdítása	Felületszilárdítással érintett utak alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT2.4.	Ivóvízhálózat kiépítése	Létrejövő ivóvíz hálózati szakaszok hossza összesen	km	Tervek, építési napló
AT3	**AT3.1.**	Lakóházak építése	Épített lakóházak száma	db	Tervek, építési napló
	AT3.2.	Közműhálózat bővítése	Bővítéssel létrejött közműhálózati szakaszok hossza összesen	km	Tervek, építési napló
	AT3.3.	Elektromos hálózat bővítése	Bővítéssel létrejövő elektromos hálózati szakaszok hossza összesen	km	Tervek, építési napló
	AT3.4.	Az utak szilárd burkolattal való ellátása, járdák építése	Kialakításra kerülő szilárd útburkolatok és járdák alapterülete összesen	m2	Tervek, építési napló
	AT3.5.	Szabadtéri közösségi tér (játszótér) kialakítása	Létrejövő közösségi tér alapterülete	m2	Tervek, építési napló
	AT3.6.	Szociális felemelkedést támogató programok	Programok száma	db	Jelenléti ívek, rendezvénynapló

6.4.5. Az ITS akcióterületein kívül tervezett beavatkozások javasolt output indikátorai

Akcióterület megnevezése és kapcsolódó projektek		Output indikátor neve	Me.	Adatforrás
P1.	Tavas park rekonstrukciójának folytatása	Rekonstrukcióval érintett parkrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
P2.	Maggyár kert rekonstrukciója	Rekonstrukcióval érintett kert alapterülete	m2	Tervek, építési napló
P3.	Szterényi József Szakközépiskola és Szakiskola rekonstrukciója és bővítése	Rekonstrukcióval érintett és bővítéssel létrejövő helyiségek alapterülete összesen	m2	Tervek, építési napló
P4.	Jászai Mari Általános Iskola akadálymentesítése	Akadálymentesen elérhető épület, épületrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
P5.	Szennyvíztisztító telep bővítése	A bővítéssel létrejövő teleprész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
P6.	Nemzetőr Általános Iskola akadálymentesítése	Akadálymentesen elérhető épület, épületrész alapterülete	m2	Tervek, építési napló
P7.	Téglagyári agyaggödör rekultivációjának folytatása	Rekultivált terület alapterülete	m2	Tervek, építési napló
P8.	Telephely rekonstrukció	Oktatási funkcióra használható épületrészek alapterülete	m2	Tervek, építési napló
P9.	Turisztikai fogadó fejlesztése	Létrejövő új turisztikai szolgáltatások száma	db	Nyerges Hotel beszámolója

6.4.6. A beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok

„Soft" programcsomagok megnevezése		Output indikátor neve	Me.	Adatforrás
H1	Betelepülni szándékozó vállalkozások számára infrastruktúra biztosítása	Vállalkozások befogadására alkalmas, infrastruktúrával ellátott területek alapterülete	m2	Tervek, építési napló
H2	Közlekedésszervezési és – fejlesztési beavatkozások	Fejlesztéssel érintett utak alapterülete összesen	m2	Tervek, építési napló
H3	Belső kerékpárút hálózat kiépítésének folytatása	Létrejövő belső kerékpárút hálózati elemek hossza összesen	km	Tervek, építési napló
H4	Külső kerékpár útvonal kiépítése	Létrejövő külső kerékpárút hálózati elemek hossza összesen	km	Tervek, építési napló
H5	Belvízelvezető csatorna építése	Létrejövő belvízelvezető csatornahálózati elemek hossza összesen	km	Tervek, építési napló

6.4.7. A nem beruházási jellegű hálózatos – „soft" – projektcsomagok megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok

„Soft" programcsomagok megnevezése		Output indikátor neve	Me.	Adatforrás
SP1	Városmarketing terv kidolgozása	Létrejövő tervek száma	db	Monor Város Önkormányzatának beszámolója
SP2	Gazdasági szereplők letelepedésének ösztönzése	Gazdaságösztönzési beavatkozások száma	db	Monor Város Önkormányzatának beszámolója
SP3	Egyablakos ügyintézés megteremtése	Egyablakos ügyintézéssel intézhető ügyek számának bővülése	db	Monor Város Önkormányzatának beszámolója

MELLÉKLETEK

1. Partnerségi dokumentumok – Jelenléti ívek

JELENLÉTI ÍV

Tárgykör: ITS 2014-2020 Munkaindító megbeszélés

Helyszín: Monor Polgármesteri Hivatal

2015. év január **hó** 12 **nap** 14⁰⁰ **óra**

Név	Cég, szervezet	e-mail/telefon	Aláírás
Zsombok László	Monor Város	zsombok.laszlo@monor.hu	[illegible]
KEREPESZKI ILDIKÓ	Monor Város Önk. Polg. Hiv.	kerepeszki.ildiko@monor.hu	[illegible]
RAJKI LÁSZLÓ	Monori Városfejlesztő Kft.	rajki.laszlo@monor.hu	[illegible]
MESZLÉNYI ZSUZSANNA	Monori Városfejlesztő Kft.	meszlenyi.zsuzsanna@monor.hu	Meszlényi Zsuzsanna
Gubán Sándor	Monor Város	foepiter@foepitesvitarsulas 06703336733	[illegible]
Bizrédy-Herald Balázs	Pro Régió Ügynökség	balazs@proregio.hu	[illegible]
BERÉNYI MÁRIA	URBANITÁS Kft.	berenyi@urbanitas.hu 30/4918198	[illegible]
PATKÓ DÁVID	URBANITÁS KFT.	patko@urbanitas.hu 06-30-959-0141	Patkó Dávid

Konzorcium/ajánlattevő neve és címe

SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítése megbeszélésről

Monor Város Önkormányzatával

Időpont: 2015. február 4.

Helyszín: Polgármesteri Hivatal kis tanácsterem

Név	Szervezet	Aláírás
Bezerédy-Herczeg Balázs	Pro Régió Ügynökség	
GLITAI BERTA	PRO RÉGIÓ ÜGYNÖKSÉG	
BÓTA-BACHRATY ZSÓFIA	PRORÉGIÓ ÜGYNÖKSÉG	
GURDOS TAMÁS	— " —	
KEREPESZKI ILDIKÓ	Monori Polg. Hiv.	
RAJKI LÁSZLÓ	Monori Városfejlesztő Kft.	
Daraczi Kálmán	Monori Polg. Hiv.	
dr. URBÁN HAJNALKA	Monori Polg. Hiv	

Projekt azonosítószáma (csak az adott régióra)
„Projekt pontos neve az adott régióra”

Európai Unió

PRO RÉGIÓ

SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Integrált Településfejlesztési Stratégia
gazdasági fejezetének kidolgozásával kapcsolatos megbeszélésről

Monor Város Önkormányzatával

Időpont: 2015-02-18

Helyszín:

Név	Szervezet	Aláírás
KEREPESZKI ILDIKÓ	M.U. Önk.	[illegible]
RAJKI LÁSZLÓ	Monor Város Önkormányzata	[illegible]
Darázsi Kálmán	Monor Város Pol. Hiv.	[illegible]
BÓTA-BACHRATY ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ	[illegible]
Biznédy Herald Balázs	Pro Régió Ügynökség	[illegible]
ZSOMBOK LÁSZLÓ	Monor Város	[illegible]
Gyulay Sándor	TÖKT FŐÉPÍTÉN	[illegible]

Projekt azonosítószáma (csak az adott régióra)
„Projekt pontos neve az adott régióra"

Európai Unió

PRO RÉGIÓ

SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Monor Város Integrált Településfejlesztési Stratégia

Városi Munkacsoport SWOT workshop

Időpont: 2015. március 11. 10:30

Helyszín: Monori Polgármesteri Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
MAGDICS MÁTÉ	KÉPVISELŐ	[illegible]
Balogi Péter	Képviselő MLE	[illegible]
Lendvay Endre	önk. képviselő JOBBIK	[illegible]
JÁDÓ I. GYULA	MONORI DORÚT EGYESÜLET	[illegible]
RASKI LÁSZLÓ	Monori Városfejlesztő KFL.	[illegible]
MESZLÉNYI ZSUZSANNA	MONORI VÁROSFEJLESZTŐ KFT.	Meszlényi Zsuzsanna
SZÖNYI JÁNOS	MONORI SE.	Szönyi János
HANZELIK ANDREA	Vigadó Nonprofit Kft.	[illegible]
Farkas Zoltán	KLIK Monori Tankerü.	[illegible]
KISS ATTILA	Monorért Baráti Kör	[illegible]
Takács Endre	Kövér NZPT	[illegible]
Gubán Sándor	Főépítész	[illegible]
JUHÁSZ VATALIN	MMSL	[illegible]
Csuzi Szabolcs	KÉPVISELŐ	[illegible]
LEE RICHARD	KÉPVISELŐ	[illegible]
KEREPESZKI ILDIKÓ	M.V. Önk. Mon. Polg. Hiv.	[illegible]
dr. URBÁN HAJNALKA	M.V. Polg. Hivatal	[illegible]
Darázsi Kálmán	M.V. Polg. Hivatal	[illegible]
ZSOMBOK LÁSZLÓ	Monor Város	[illegible]
BÓTA-BACHRATY ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ ÜGYNÖKSÉG	[illegible]
Bezerédy-Herakl Balázs	Pro Régió Ügynökség	[illegible]

Projekt azonosítószáma (csak az adott régióra)
„Projekt pontos neve az adott régióra”

Európai Unió

PRO RÉGIÓ

SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Monor Város Integrált Településfejlesztési Stratégia

Városi Munkacsoport célrendszer workshop

Időpont: 2015. április 13. 9:30

Helyszín: Monori Polgármesteri Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Lendvay Endre	önk. képviselő JOBBIK	[illegible]
MAGDICS MÁTÉ	Önk. képviselő DK.	[illegible]
Baloch Péter	Képviselő	[illegible]
SZABÓ I. GYULA	MONORI BORÚT EGYESÜLET	[illegible]
RAJKI LÁSZLÓ	Monori Városfejlesztő Kft.	[illegible]
SZŐNYI JÁNOS	MONORI SE	[illegible]
Farkas Zoltán	KLIK Monor	[illegible]
Hanzelik Andrea	Vigadó Nonprofit Kft	[illegible]
Takács Endre	KÖVÁL Nonprofit Zrt	[illegible]
KISS ATTILA	JAG és Közgazd SzKI	[illegible]
JUHÁSZ KATALIN	MMSL EGYESÜLET	[illegible]
ZSOMBOK LÁSZLÓ	Monor Város	[illegible]
URBÁN HAJNALKA	Monori Polgármesteri Hiv.	[illegible]
KEREPESZKI ILDIKÓ	Monori Polg. Hiv.	[illegible]
Darázsi Kálmán	Monori Polg. Hiv.	[illegible]
BÓTA-BACHRATY ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ ÜGYNÖKSÉG	[illegible]
Bezerédy-Herald Balázs	— " —	[illegible]

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program
„Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása"
projekt keretében

Európai Unió

PRO RÉGIÓ SZÉCHENYI 2020

JELENLÉTI ÍV

Monor Város Integrált Településfejlesztési Stratégia
Akcióterületi egyeztetés

Időpont: 2015. április 27. 11:00

Helyszín: Monori Polgármesteri Hivatal

Név	Szervezet	Aláírás
Gubáty Sándor	Főépítész	[illegible]
DR. UGRIN DÁNIEL	ALJEGYZŐ	[illegible]
KEREPESZKI ILDIKÓ	IRODAV. HV. POLG. HIV.	[illegible]
ZSOMBOK LÁSZLÓ	POLGÁRMESTER	[illegible]
Dávázsi Kálmán	Monor Város PMH.	[illegible]
BÓTA-BACHRATY ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ ÜGYNÖKSÉG	[illegible]
Bezerédy-Herald Balázs	— " —	[illegible]

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program
„Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása"
projekt keretében

Európai Unió

2. Államigazgatási vélemények összefoglaló táblázata

	Hivatal	Vélemény	Beérkezés dátuma	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
				igényel	részben igényel	nem igényel	
1.	**Pest Megyei Kormányhivatal** **Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály** **Építésügyi Osztály**	Felhívja a figyelmet rá, hogy az egyes projektek nem valósulhatnak meg a településrendezési eszközök módosítása nélkül. Új OTÉK alapú településrendezési eszközök hiányában a projektek késlekedést szenvedhetnek, ezért javasolja azok mielőbbi elkészítését és elfogadását. Az elfogadásra kerülő dokumentumokon kizárólag azok a tervezők kerüljenek feltüntetésre, akik a munkában ténylegesen részt vettek.	2015.06.23.		**x**		A dokumentumokon szereplő tervezői névsor felülvizsgálatra került.
2.	**Pest Megyei Kormányhivatal** **Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály**	A tervdokumentáció ex lege védett területet, valamint barlang felszíni védőterületét nem érint és a Natura 2000 hálózat területének sem része. A településfejlesztés során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és egyedi tájértékek megőrzésére. A Kormányhivatal hulladékgazdálkodási, zaj- és rezgésvédelmi, valamint levegőtisztaság-védelmi szempontból kifogást nem emel.	2015.06.23.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
3.	**Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság**	Ø					
4.	**Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság** **Igazgató-helyettesi Szervezet** **Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály** **Területi Vízvédelmi Hatóság**	Ø					
5.	**Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság** **Igazgató-helyettesi Szervezet** **Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály** **Területi Vízügyi Hatóság**	A véleményezési eljárásban továbbra is részt kíván venni. Tájékoztatást nyújtott, hogy az elhelyezésre kerülő létesítmények megvalósításakor felszíni és felszín alatti vízvédelmi szempontból, valamint az árvizek és a jég levonulásának biztosítása érdekében mit szükséges figyelembe venni. Kifogást nem emel.	2015.06.23.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel. A tervezett fejlesztések az előírásoknak megfelelően fognak megvalósulni.
6.	**Országos Vízügyi Főigazgatóság** **Műszaki Igazgatóság**	Ø					

	Hivatal	Vélemény	Beérkezés dátuma	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
7.	**Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság**	A településrendezési eszközök megalkotása során a tűzvédelmi követelmények közül kiemelt figyelmet kér az oltóvíz hálózat és föld alatti tűzcsapok kiépítésére, épületek közötti és melletti tűztávolságokra, az épületek megközelíthetőségére, tűzoltási felvonulási út és terület szükségességére. Mindezt a felsorolt részletezett követelményeknek megfelelően. Részt kívánnak venni a véleményezési eljárás további szakaszában. Kérik a véleményezési dokumentáció elektronikus adathordozón való megküldését.	2015.06.08.			**x**	A tárgyi dokumentum stratégiai szintű, projekt szinten a katasztrófavédelmi szempontok részletes kifejtésére, műfajukra tekintettel, nem adnak módot.
8.	**Budapest Főváros Kormányhivatala** **Népegészségügyi Főosztály**	A fejlesztési elképzelésekkel egyetért, a stratégia célkitűzéseit elfogadja.	2015.06.10.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
9.	**Nemzeti Közlekedési Hatóság** **Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala**	A kulcsprojektekkel és az akcióterületekkel egyetért. Kifogást nem emel. Az ITS elfogadását támogatja.	2015.06.11.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
10.	**Nemzeti Közlekedési Hatóság** **Légügyi Hivatal**	Az ITS-hez hozzájárul, a további egyeztetési eljárásban nem kíván részt venni.	2015.06.01			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
11.	**Pest Megyei Kormányhivatal** **Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály** **Közlekedési Útügyi Osztály**	Ø					
12.	**Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ**	Ø					
13.	**Pest Megyei Kormányhivatal** **Érdi Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala Örökségvédelmi Osztály**	Monor Város közigazgatási területére vonatkozóan 2011-ben készült legutóbb örökségvédelmi hatástanulmány, amely régészetre terjedt ki, műemléki értékekkel nem foglalkozott. Tekintettel az említett Korm. rendeletre és a hiányzó műemléki értékekre vonatkozó munkarészre, kérem, szíveskedjen az örökségvédelmi hatástanulmányt a tervezési terület aktuális állapotának megfelelő tartalommal, régész és műemléki szakértő bevonásával azt elkészíttetni, illetve aktualizálni.	2015.06.12.		**x**		Jelen projekt keretében nem készült Településfejlesztési Koncepció, de annak későbbi kidolgozása során fog Örökségvédelmi Hatástanulmány készülni.
		A Monor Integrált Településillesztési Stratégia — Megalapozó vizsgálat c. dokumentumban (129. o.) feltűntetett műemlékek címei hibásan		**x**			A kért javítások rögzítésre kerültek.

	Hivatal	Vélemény	Beérkezés dátuma	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
		szerepelnek. Kérjük a címek javítását a következők szerint: Római Katolikus templom: Kossuth Lajos u. 85, Mátyás király utca 1. Református templom: Kossuth Lajos u. Nepomuki Szent János szobor: Kossuth Lajos utca 79-83.					
		Monor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, annak tervezett projektjei műemléki érdekeket nem érintenek, azokkal kapcsolatban kifogással nem élek.				x	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
14.	**Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály**	A stratégia nem tartalmaz a szakmai állásfoglalás kialakításához alkalmas és értékelhető adatokat, ezért egzakt, a termőföld későbbi igénybevételét eredményező konkrét területre vonatkozó véleményt csak a településrendezési terv készítése/módosítása alkalmával áll módjukban adni.	2015.06.09.	x			A tájékoztatásul megküldött termőföldek művelési ágát tartalmazó táblázat beépítésre került az ITS megalapozó vizsgálatába.
15.	**Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály**	A dokumentum a jogszabályi előírásoknak erdészeti hatósági szempontból megfelel, így a tervezet elfogadása ellen kifogást nem emel.	2015.07.03.			x	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
16.	**Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal vezetője**	A dokumentum a honvédelem érdekeit nem érinti, észrevételt nem tesz.	2015.06.10.			x	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
17.	**Pest Megyei Rendőr-főkapitányság**	A tervezett intézkedések abban az esetben relevánsak számukra és a további eljárásban akkor kívánnak részt venni, ha az határrendészeti szakterületet érint.	2015.06.09.			x	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
18.	**Pest Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály**	Nem emel kifogást. Adatszolgáltatásként megküldte a települést érintő szénhidrogén bányatelkek és geotermikus kutatási terület EOV koordinátáit.	2015.06.15.			x	A küldött adatszolgáltatás az ITS megalapozó vizsgálatának mellékleteként került az anyagba.
19.	**Nemzeti Média - és Hírközlési Hatóság Hivatala**	A Hatóság az ITS elfogadása ellen nem emel kifogást. Felhívja a figyelmet a folyamatban lévő „Digitális Nemzet Fejlesztési Program”-ra.	2015.06.05.			x	A vélemény szövegmódosítást nem igényel. A tervezett fejlesztések a Digitális Nemzet Fejlesztési Programmal összhangban fognak megvalósulni.
20.	**Országos Tisztifőorvosi Hivatal**	A stratégiában megfogalmazott célok és programok természetes gyógytényezőkre nem gyakorolnak káros hatást, ezért az ITS-ben foglaltak ellen kifogást nem emel.	2015.07.14.			x	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.

	Hivatal	Vélemény	Beérkezés dátuma	Intézkedés			Intézkedés indokoltsága
21.	**Pest Megye Önkormányzata Közgyűlés elnöke**	Az ITS célrendszerével egyetért, ezért a képviselőtestületi jóváhagyását támogatja. A szakmailag igényes, részletesen kidolgozott helyzetfeltáró munkarészek hitelesen mutatják be a város jelenlegi helyzetét, valamint pozitívnak tartja, hogy a város az ITS-ben hangsúlyt helyez a kutatás, a fejlesztés és az innováció erősítésére.	2015.07.03.			**x**	A javaslatokkal egyetértünk, a vélemény szövegmódosítást nem igényel.
22.	**Üllő Város Önkormányzata**	Az ITS tervezetében foglaltakkal egyetért, azzal kapcsolatban észrevételt nem tesz.	2015.07.24.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
23.	**Péteri Község Önkormányzat**	Ø					
24.	**Gomba Község Önkormányzat**	Ø					
25.	**Bénye Község Önkormányzat**	Ø					
26.	**Monorierdő Község Önkormányzata**	Támogatja a stratégiát, melynek előnyei hosszú távon kistérségi szinten is jelentkezhetnek. Javasolja egy tartalék stratégia elkészítését is, arra az esetre, ha a közlekedési fejlesztések elhúzódnának/elmaradnának.	2015.06.23.			**x**	A vélemény szövegmódosítást nem igényel.
27.	**Nyáregyháza Község Önkormányzata**	Ø					
28.	**Csévharaszt Község Önkormányzata**	Ø					
29.	**Vasad Község Önkormányzat**	Ø					
30.	**Monor Város Önkormányzata Polgármester**	A BM-es észrevételekkel egyetért, kiegészítve azzal, hogy az autóbusz-pályaudvar áthelyezés és új intermodális csomópont kialakítása nem kulcsprojekt, valamint az új 4-es úttal való foglalkozás szükséges.	2015.08.11.	**x**			Az észrevételek javítása megtörtént, a kulcsprojektek közül kivettük az új intermodális csomópont kialakítását és a közlekedésfejlesztési hálózatos projekt kapcsán foglalkoztunk a 4-es úttal.

3. BM értékelés összefoglaló táblázata

FELTÉTLENÜL JAVÍTÁST IGÉNYLŐ ELEMEK					
Észrevétel helye	**Észrevétel**	**Változtatást igényel**		**Tervezői válasz**	**Módosítás helye**
		Igen	**Nem**		
Megalapozó vizsgálat	A megalapozó vizsgálat városrészi lehatárolását bemutató ábrát szükséges kicserélni, mert jelen formájában nem informatív (az ITS-ben lévő ábra megfelelő.)	x		A városrészi lehatárolást bemutató ábra cseréje megtörtént.	MV I.9.3. fejezet (121.o.)

A DOKUMENTUM MINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ JAVASLATOK					
Észrevétel helye	**Észrevétel**	**Változtatást igényel**		**Tervezői válasz**	**Módosítás helye**
		Igen	**Nem**		
Megalapozó vizsgálat	A helyzetfeltáró részből a felesleges részeket javasolt elhagyni a könnyebb kezelhetőség érdekében.	x		A könnyebb kezelhetőség érdekében, a helyzetfeltáró rész egyes elemei a mellékletbe kerültek át.	MV I.4. fejezetből (176-178 o.; 195-196. o)
Megalapozó vizsgálat	Javasolt a hasonlónak tekintett városokkal való összehasonlítás fontosságára utalni a szövegben.	x		A más városokkal való összehasonlítás megtörtént, ennek fontosságára is utal a szöveg.	MV – I.1.3. (12. o.), I.5. fejezet (71-72. o.) ITS 6.4.2. fejezet (83. o.)
Megalapozó vizsgálat	Az anyag nem tartalmaz állásfoglalást a rendezési tervek alkalmasságára vonatkozóan a stratégia megvalósíthatósága szempontjából. Javasolt egy rövid, tömör szöveggel kiegészíteni az anyagot.	x		A dokumentum kiegészítésre került a rendezési tervek alkalmasságára vonatkozó résszel.	MV II.1.1. fejezet (159. o.)
ITS	Az anyag jól kivehető módon megkülönbözteti az önkormányzati és nem önkormányzati projekteket, azonban nem tesz említést az együttműködés lehetőségeiről. Javasolt ennek pótlása, az anyag akár több pontján is a lehetőségek megemlítése.	x		Az anyag kiegészült egy az önkormányzati és nem önkormányzati fejlesztések együttműködési lehetőségeiről, feltételeiről szóló fejezettel.	ITS 2.5. fejezet (37-38. o.)

A DOKUMENTUM MINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ JAVASLATOK					
Észrevétel helye	**Észrevétel**	**Változtatást igényel**		**Tervezői válasz**	**Módosítás helye**
		Igen	**Nem**		
ITS	Az ITS megvalósításához szükséges operatív menedzsment szervezet elemei bemutatásra kerültek, de javasolt a szükséges humánerőforrás elemzését is elvégezni.	x		A dokumentum kiegészítésre került a szükséges humánerőforrásra vonatkozó résszel.	ITS 6.2. fejezet (81-82.o.)
ITS	Javasolt a partnerek monitoring és értékelési jellegű tevékenységbe történő bevonásának módjára vonatkozóan pár mondatot beilleszteni a szövegbe.	x		A partnerek monitoring rendszer tevékenységébe történő bevonásának módjáról szóló rész kiegészítése megtörtént.	ITS 6.4.2. fejezet (83.o.)